

**REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY
dla woj. ŁÓDZKIEGO**

SPIS TREŚCI:

PRIORYTETY DOSTĘPNE DLA PRZEDSIĘBIORSTW.....	4
I.2 - Inwestycje przedsiębiorstw w badania i innowacje.....	4
I.2.1 - Infrastruktura B+R przedsiębiorstw	4
I.2.2 - Projekty B+R przedsiębiorstw	4
II.1 Otoczenie biznesu.....	6
II.1.1 Tereny inwestycyjne.....	6
II.1.2 Profesjonalizacja usług biznesowych	6
II.2 Internacjonalizacja przedsiębiorstw.....	11
II.2.1 Modele biznesowe MŚP	11
II.2.2 Promocja gospodarcza regionu.....	11
II.3 Zwiększenie konkurencyjności MŚP.....	14
II.3.1 Innowacje w MŚP.....	14
II.3.2 Instrumenty finansowe dla MŚP.....	14
III.1 Niskoemisyjny transport miejski.....	16
III.1.1 Niskoemisyjny transport miejski -ZIT	16
III.1.2 Niskoemisyjny transport miejski.....	16
III.3 Transport multimodalny	19
III.4 Transport kolejowy	21
IV.1 Odnawialne źródła energii	23
IV.1.1 - Odnawialne źródła energii - ZIT	23
IV.1.2 - Odnawialne źródła energii	23
V.3 - Gospodarka wodno-kanalizacyjna	26
V.3.1 - Gospodarka wodno-kanalizacyjna - ZIT.....	26
V.3.2 - Gospodarka wodno-kanalizacyjna	26
V.4 Ochrona przyrody.....	29
V.4.1 - Ochrona przyrody	29
V.4.2 - Przeciwdziałanie degradacji środowiska	29
VI.1 - Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury	31
VI.1.1 - Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury - ZIT	31
VI.1.2 - Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury	31
VI.2 Rozwój gospodarki turystycznej.....	35
VI.2.1 Rozwój gospodarki turystycznej.....	35
VI.2.2 Rozwój gospodarki turystycznej – miasto Łódź.....	35
Działanie VI.3 - Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego.....	39
VI.3.1 - Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego - ZIT.....	39

VI.3.2 - Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego	39
VI.3.3 - Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego – miasto Łódź....	39
VII.3 Infrastruktura opieki społecznej	43
VII.4 - Edukacja	46
VII.4.1 - Kształcenie zawodowe i ustawiczne	46
VII.4.2 - Edukacja przedszkolna	46
VII.4.3 - Edukacja ogólna	46
VII.4.4 - Kształcenie zawodowe i ustawiczne – miasto Łódź.....	46
VII.4.5 - Edukacja ogólna – miasto Łódź	46
VIII.2 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29 roku życia	52
VIII.3 Wsparcie przedsiębiorczości	54
VIII.3.1 Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezzwrotnych	54
VIII.3.2 Wsparcie przedsiębiorczości w formach zwrotnych	54
VIII.3.3 Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezzwrotnych - ZIT	54
IX.1 - Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym ..	57
IX.1.1 - Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	57
IX.1.2 - Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - ZIT	57
IX.1.3 - Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – miasto Łódź.....	57
X.1 Powrót na rynek pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3	60
X.2 - Rozwój pracowników i przedsiębiorstw	62
X.2.1 - Konkurencyjność przedsiębiorstw i ich pracowników	62
X.2.2 - Wdrożenie programów typu outplacement	62
X.3 - Ochrona, utrzymanie i przywrócenie zdrowia	66
X.3.1 - Programy z uwzględnieniem rehabilitacji medycznej ułatwiające powroty do pracy oraz umożliwiające wydłużenie aktywności zawodowej	66
X.3.2 - Programy profilaktyczne dotyczące chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu	66
X.3.3 - Działania uzupełniające populacyjne programy profilaktyczne w kierunku wczesnego wykrywania nowotworu jelita grubego, piersi i szyjki macicy	66
XI.1 - Wysoka jakość edukacji.....	71
XI.1.1 - Edukacja przedszkolna	71
XI.1.2 - Kształcenie ogólne.....	71
XI.1.3 - Edukacja przedszkolna – miasto Łódź	71
XI.1.4 - Kształcenie ogólne – miasto Łódź.....	71
XI.2 Kształcenie osób dorosłych.....	76
XI.2.1 - Kształcenie osób dorosłych	76
XI.2.2 - Kształcenie osób dorosłych – miasto Łódź	76
XI.3 Kształcenie zawodowe.....	78
XI.3.1 - Kształcenie zawodowe.....	78
XI.3.2 - Kształcenie zawodowe – miasto Łódź.....	78

DZIAŁANIA DOSTĘPNE DLA PODMIOTÓW INNYCH NIŻ PRZEDSIĘBIORSTWA...	81
I.1 Rozwój infrastruktury badań i innowacji.....	81
III.2 Drogi.....	83
III.2.1 Drogi wojewódzkie	83
III.2.2 Drogi lokalne.....	83
IV.2 Termomodernizacja budynków.....	85
IV.2.1 - Termomodernizacja budynków - ZIT.....	85
IV.2.2 - Termomodernizacja budynków	85
IV.2.3 - Termomodernizacja budynków w oparciu o zastosowanie instrumentów finansowych	85
IV.2.4 - Termomodernizacja budynków - miasto Łódź.....	85
IV.3 - Ochrona powietrza.....	90
IV.3.1 - Ochrona powietrza - ZIT	90
IV.3.2 - Ochrona powietrza.....	90
IV.3.3 - Ochrona powietrza – miasto Łódź.....	90
V.1 Gospodarka wodna i przeciwdziałanie zagrożeniom	93
V.1.1 - Gospodarka wodna i zarządzanie ryzykiem.....	93
V.1.2 - Rozwój Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.....	93
V.2 Gospodarka odpadami	96
Działanie VII.1 - Technologie informacyjno-komunikacyjne	98
VII.1.1 - Technologie informacyjno-komunikacyjne - ZIT	98
VII.1.2 - Technologie informacyjno-komunikacyjne.....	98
VII.1.3 - Technologie informacyjno-komunikacyjne – miasto Łódź.....	98
VII.2 Infrastruktura ochrony zdrowia	102
VIII.1 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29 roku życia przez powiatowe urzędy pracy	105
IX.2 - Usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	107
IX.2.1 - Usługi społeczne i zdrowotne	107
IX.2.2 - Usługi społeczne i zdrowotne - ZIT	107
IX.3 - Rozwój ekonomii społecznej	112
IX.3.1 - Miejsca pracy w sektorze ekonomii społecznej.....	112
IX.3.2 - Koordynacja ekonomii społecznej.....	112

PRIORYTETY DOSTĘPNE DLA PRZEDSIĘBIORSTW

I.2 - Inwestycje przedsiębiorstw w badania i innowacje

I.2.1 - Infrastruktura B+R przedsiębiorstw

I.2.2 - Projekty B+R przedsiębiorstw

Cel i uzasadnienie działania

Celem działania jest zwiększenie aktywności badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw. Realizacja niniejszego działania poprzez wsparcie rozwoju istniejącego lub stworzenia nowego zaplecza badawczo-rozwojowego, służącego działalności innowacyjnej przedsiębiorstw oraz realizację projektów badawczo-rozwojowych przedsiębiorstw, których wyniki zostaną wdrożone do działalności gospodarczej ma przyczynić się do zwiększenia nakładów na działalność B+R przedsiębiorstw z terenów województwa łódzkiego. W rezultacie wzrośnie odsetek innowacyjnych przedsiębiorstw, w tym liczba podmiotów gospodarczych tworzących i inwestujących w centra badawczo-rozwojowe, posiadających w strukturze własne działy badawczo-rozwojowe, korzystających z zamawianych prac badawczych lub prowadzących prace badawczo-rozwojowe. Wsparcie w ramach działania I.2 skoncentrowane jest na MŚP. Inwestycje dużych przedsiębiorstw mogą być współfinansowane pod warunkiem zapewnienia konkretnych efektów dyfuzji działalności B+R do gospodarki regionu łódzkiego oraz zobowiązania się dużego przedsiębiorstwa, że wkład finansowy z funduszy nie spowoduje znacznej utraty miejsc pracy w istniejących lokalizacjach tego przedsiębiorstwa na terytorium Unii Europejskiej, w związku z realizacją dofinansowywanego projektu. Wsparcie dla dużych przedsiębiorstw ograniczone jest do przedsięwzięć o wysokim ryzyku lub niskiej rentowności lub projektów o unikalnym charakterze, które nie mogą zostać zrealizowane przez MŚP. W zakresie niniejszego działania wsparcie otrzymają wyłącznie projekty wpisujące się w specjalizacje regionalne.

Poddziałanie I.2.1

Ze względu na zdiagnozowane w regionie potrzeby, w ramach Poddziałania I.2.1 wsparcie otrzymają projekty związane z tworzeniem, bądź rozwojem istniejącego zaplecza badawczo-rozwojowego, których produkty będą służyły do prowadzenia działalności innowacyjnej przedsiębiorstwa, w tym zmierzające do przekształcenia jednostki w centrum badawczo-rozwojowe. Warunkiem otrzymania dofinansowania jest przedstawienie przez wnioskodawcę

planu prac badawczo-rozwojowych przewidzianych do prowadzenia na wspieranej infrastrukturze.

Poddziałanie I.2.2

Wsparcie w Poddziałaniu I.2.2 ukierunkowane jest na realizację projektów badawczo-rozwojowych przedsiębiorstw.

W ramach Poddziałania jest możliwe sfinansowanie badań przemysłowych oraz prac rozwojowych (w tym prac demonstracyjnych) do etapu pierwszej produkcji (rozumianej jako pierwsze przemysłowe wytworzenie odnoszące się do pełnej pilotażowej linii lub pierwszego w swoim rodzaju sprzętu i wyposażenia, które obejmują etapy późniejsze w stosunku do wytworzenia linii pilotażowych włączając w to fazę testów, ale nie obejmują produkcji masowej ani komercyjnego wykorzystania), włącznie z działaniami w zakresie wczesnej walidacji produktów, przy zastrzeżeniu, iż faza pierwszej produkcji nie może stanowić samodzielnego projektu.

W wyniku przeprowadzonych prac badawczo-rozwojowych powinien zostać osiągnięty etap zaawansowania innowacyjnego rozwiązania (produktu, usługi, procesu), pozwalający na jego urynkowienie.

Ponadto, komponent projektu może stanowić uzyskanie ochrony własności przemysłowej przez przedsiębiorstwa dla wyników przeprowadzonych prac badawczo-rozwojowych.

Przykładowe rodzaje projektów

Poddziałanie I.2.1

Inwestycje w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne służące wytworzeniu lub unowocześnieniu infrastruktury badawczo-rozwojowej, wykorzystywanej do prowadzenia działalności innowacyjnej przedsiębiorstwa.

Poddziałanie I.2.2

Przeprowadzenie badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych (do etapu pierwszej produkcji) służących opracowaniu nowego lub znacząco udoskonalonego produktu (wyrobu lub usługi) lub procesu.

Typ beneficjentów

- przedsiębiorcy
- konsorcja przemysłowe z rolą wiodącą przedsiębiorcy

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

Poddziałanie I.2.1

– wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowanych projektu

Poddziałanie I.2.2

– wydatki związane ze zlecaniem podmiotom zewnętrznym prac badawczo-rozwojowych, będą kwalifikowalne do wysokości 50% wydatków kwalifikowalnych

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)
85,00%

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu.

Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu.

Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

II.1 Otoczenie biznesu

II.1.1 Tereny inwestycyjne

II.1.2 Profesjonalizacja usług biznesowych

Cel i uzasadnienie działania

Poddziałanie II.1.1

W ramach poddziałania realizowane będą przedsięwzięcia prowadzące do kompleksowego przygotowania terenów przeznaczonych pod inwestycje gospodarcze.

Przez kompleksowe przygotowanie terenów inwestycyjnych rozumie się – w zależności od zapotrzebowania potencjalnych inwestorów – w szczególności: prace studyjno-koncepcyjne dotyczące tworzenia terenów inwestycyjnych, badania geotechniczne, uporządkowanie, uzbrojenie terenów inwestycyjnych oraz inwestycje polegające na uzupełnieniu brakujących elementów uzbrojenia technicznego terenów inwestycyjnych, modernizację wewnętrzną infrastruktury komunikacyjnej oraz wyposażenie w niezbędną do ich funkcjonowania infrastrukturę tj. budowę, przebudowę, remont lub modernizację obiektów budowlanych w ograniczonym i niezbędnym zakresie.

Przez uzbrojenie terenu rozumie się inwestycję w rozumieniu art. 2 pkt. 13 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, czyli: budowę drogi,

wybudowanie pod ziemią, na ziemi albo nad ziemią przewodów lub urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektrycznych, gazowych i telekomunikacyjnych.

Poprzez budowę drogi rozumie się wydatki na wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną w obrębie terenu inwestycyjnego oraz połączenie jej z istniejącym układem komunikacyjnym (z wyłączeniem inwestycji w zakresie dróg publicznych). Jako wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną należy rozumieć, zgodnie z ustawą o drogach publicznych drogi wewnętrzne tj. drogi niezaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych i niezlokalizowane w pasie drogowym tych dróg, w szczególności drogi dojazdowe do obiektów użytkowanych przez przedsiębiorstwa. Wydatki te dopuszczalne są jedynie w ramach obowiązującego limitu, pod warunkiem, że stanowią element uzupełniający projektu dotyczącego kompleksowego przygotowania terenu inwestycyjnego.

Realizacja projektów dotyczących kompleksowego przygotowania terenu inwestycyjnego uwarunkowana jest zapewnieniem właściwego dostępu do terenów inwestycyjnych finansowanego ze środków własnych beneficjenta lub w ramach projektu komplementarnego ze środków EFSI w ramach CT4, CT7 lub CT9.

O wsparcie mogą się ubiegać uprawnione podmioty, które mają uregulowane prawo własności do terenów inwestycyjnych objętych projektem (własność lub użytkowanie wieczyste).

Teren, którego dotyczy projekt, powinien, zgodnie z postanowieniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bądź decyzją, o której mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, być przeznaczony pod działalność produkcyjną lub usługową, z wyłączeniem terenów przeznaczonych pod inwestycje mieszkaniowe. Teren nie może być również przeznaczony wyłącznie pod wielkopowierzchniowe obiekty handlowe.

Projekty realizowane są pod warunkiem niepowielania dostępnej infrastruktury, z wyjątkiem przypadków, gdy limit dostępnej powierzchni został już wyczerpany.

Teren inwestycyjny przygotowany w ramach projektu przeznaczony jest wyłącznie pod działalność MŚP.

Dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu kompleksowego przygotowania terenów inwestycyjnych zostanie przyznane w przypadku zobowiązania się beneficjenta do zastosowania i monitorowania wskaźników w zakresie:

- liczby inwestycji MŚP zlokalizowanych na uzbrojonych terenach,
- pełnego stopnia wykorzystania uzbrojonych terenów inwestycyjnych,
- liczby miejsc pracy utworzonych przez MŚP w inwestycjach zlokalizowanych na uzbrojonych terenach.

Nieosiągnięcie wielkości zakładanych wskaźników w zakresie liczby inwestycji MŚP zlokalizowanych na uzbrojonych terenach lub pełnego stopnia wykorzystania uzbrojonych terenów inwestycyjnych skutkuje dla Beneficjenta sankcjami ustanowionymi w oparciu o zapisy umowy o dofinansowanie.

W celu efektywnego wykorzystania uzbrojonych terenów inwestycyjnych przewidziane jest również wsparcie działań informacyjno-promocyjnych skierowanych do potencjalnych

inwestorów. Działania te stanowią element szerszego przedsięwzięcia dotyczącego przygotowania terenów inwestycyjnych.

Poddziałanie II.1.2

W ramach poddziałania realizowane są przedsięwzięcia prowadzące do profesjonalizacji oraz rozwoju specjalistycznych usług świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu (w tym inkubatory przedsiębiorczości oraz akademickie inkubatory przedsiębiorczości) na rzecz MŚP, ze szczególnym uwzględnieniem doradztwa w obszarze innowacji oraz współpracy B+R.

Profesjonalizacja usług IOB doprowadzi do standaryzacji świadczonych przez nie usług oraz wypracowania kompleksowej oferty usług wyspecjalizowanych i dostosowanych do faktycznych potrzeb podmiotów z nich korzystających. W ramach poddziałania realizowane są również przedsięwzięcia prowadzące do profesjonalizacji oraz rozwoju usług świadczonych przez inkubatory przedsiębiorczości, w tym inkubatory działające w środowisku akademickim.

Przez usługi specjalistyczne należy rozumieć usługi świadczone przez podmioty zewnętrzne, nieposiadające charakteru ciągłego lub okresowego oraz które nie są związane ze zwykłymi kosztami operacyjnymi przedsiębiorstwa. W przypadku usług świadczonych przez inkubatory przedsiębiorczości dozwolone jest wsparcie usług prawnych oraz doradztwa podatkowego. Bezpośrednie wsparcie profesjonalizacji oraz zwiększenia potencjału IOB niezbędnego do wdrożenia wyspecjalizowanych usług na rzecz MŚP będzie przyznane IOB, które spełniają poniższe kryteria:

1. posiadają strategię biznesową wskazującą ich różne źródła przychodów i potwierdzającą zdolność do działania w warunkach rynkowych oraz prowadzenia działalności samodzielnej finansowo (lub staną się stopniowo samowystarczalni do końca okresu kwalifikowalności)
2. posiadają minimum roczny plan pracy zawierający indykatywną listę projektów lub usług, które mają być wdrożone lub świadczone, dostępnych zasobów, niezbędnych szkoleń, wymaganego budżetu i źródeł finansowania (w szczególności powinny zostać wskazane projekty na które zostanie przekazane wsparcie z EFRR)
1. wykażą że świadczone usługi są przygotowane zgodnie ze standardami obowiązującymi na poziomie krajowym lub europejskim lub międzynarodowym,
3. przedstawią dotychczasowe doświadczenie w zakresie doradztwa lub wspierania przedsiębiorczości w rozwoju biznesu, w tym współpracy biznesu z sektorem B+R
4. prowadzą monitoring oraz ocenę satysfakcji działalności w celu poprawy jakości świadczonych usług.

Infrastruktura IOB będzie wspierana jedynie w incydentalnych i uzasadnionych przypadkach, jako element szerszego projektu polegającego na profesjonalizacji oraz rozwoju specjalistycznych usług IOB realizowanych na rzecz MŚP przy spełnieniu następujących warunków:

1. działalność IOB wpisuje się w regionalną strategię inteligentnej specjalizacji
2. IOB dysponuje strategią lub planem wykorzystania infrastruktury planowanej do sfinansowania w ramach przedsięwzięcia

3. przedsięwzięcie jest współfinansowane ze źródeł prywatnych
4. przedsięwzięcie nie powiela dostępnej infrastruktury IOB o podobnym profilu, zlokalizowanej w danym lub sąsiadującym regionie, chyba, że limit dostępnej oferty został wyczerpany
5. IOB dążyć będą do prowadzenia działalności na zasadach rynkowych, w oparciu o otwartą konkurencję

Przykładowe rodzaje projektów

Poddziałanie II.1.1

Kompleksowe przygotowanie terenu inwestycyjnego dostosowane do potrzeb potencjalnych inwestorów

Poddziałanie II.1.2

1. kreowanie oraz rozwój specjalistycznych usług świadczonych przez IOB na rzecz MŚP, poprzez dofinansowanie kosztów przygotowania nowej usługi lub nowego zakresu świadczonej już usługi specjalistycznej lub pakietu usług w ramach profesjonalizacji oferty IOB, w tym m.in.:

- przeprowadzenia badania rynku pod kątem faktycznego zapotrzebowania przedsiębiorstw z sektora MŚP na daną usługę lub pakiet usług
- opracowanie założeń dotyczących wdrożenia nowej lub udoskonalonej usługi świadczonej przez IOB na rzecz MŚP
- pilotaż nowej lub udoskonalonej usługi świadczonej przez IOB na rzecz MŚP

2. dofinansowanie kosztów świadczenia przez IOB specjalistycznych usług na rzecz MŚP, na podstawie zapotrzebowania przedsiębiorstwa na usługę, w tym usług związanych m.in. z:

- budowaniem lub rekonfiguracją modelu biznesowego prowadzonej działalności gospodarczej □ opracowaniem strategii działania MŚP
- poszukiwaniem rynków zbytu dla nowych lub udoskonalonych produktów lub usług wdrażanych przez MŚP
- doradztwem związanym z poprawą istniejącego lub wdrożeniem nowego procesu technologicznego, produktu lub usługi
- doradztwem związanym z transferem wiedzy lub innowacyjnej technologii
- doradztwem związanym z rozpoczęciem działalności B+R

3. rozwój specjalistycznych usług świadczonych przez inkubatory przedsiębiorczości na rzecz MŚP, poprzez dofinansowanie kosztów przygotowania nowej usługi lub nowego zakresu świadczonej już usługi specjalistycznej lub pakietu usług w ramach profesjonalizacji oferty inkubatorów przedsiębiorczości, w tym m.in.:

- przeprowadzenia badania rynku pod kątem faktycznego zapotrzebowania przedsiębiorstw z sektora MŚP znajdujących się we wczesnej fazie rozwoju (do 24 miesięcy) na daną usługę lub pakiet usług

- opracowanie założeń dotyczących wdrożenia nowej lub udoskonalonej usługi świadczonej przez inkubator przedsiębiorczości na rzecz MŚP znajdujących się we wczesnej fazie rozwoju (do 24 miesięcy)
- pilotaż nowej lub udoskonalonej usługi świadczonej przez inkubator przedsiębiorczości na rzecz MŚP znajdujących się we wczesnej fazie rozwoju (do 24 miesięcy)

4. dofinansowanie kosztów świadczenia przez inkubatory przedsiębiorczości specjalistycznych usług na rzecz MŚP znajdujących się we wczesnej fazie rozwoju (do 24 miesięcy), na podstawie zapotrzebowania przedsiębiorstwa na usługę, w tym usług związanych m.in. z:

- budowaniem lub rekonfiguracją modelu biznesowego prowadzonej działalności gospodarczej
- opracowaniem strategii działania MŚP
- poszukiwaniem rynków zbytu dla nowych lub udoskonalonych produktów lub usług wdrażanych przez MŚP
- doradztwem związanym z poprawą istniejącego lub wdrożeniem nowego procesu technologicznego, produktu lub usługi
- doradztwem związanym z transferem wiedzy lub innowacyjnej technologii
- doradztwem związanym z rozpoczęciem działalności B+R

Typ beneficjentów

Poddziałanie II.1.1

– jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst

Poddziałanie II.1.2

– instytucje otoczenia biznesu

– szkoły wyższe, w przypadku inkubatorów akademickich

– MŚP

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

Działanie II.1

– wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych

– wydatki bezpośrednio związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu

– wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowane do wysokości 10% wydatków kwalifikowanych projektu

Poddziałanie II.1.1

- wydatki na wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną w obrębie terenu inwestycyjnego oraz połączenie jej z istniejącym układem komunikacyjnym będą kwalifikowalne do wysokości 30% wydatków kwalifikowalnych projektu
- wydatki związane z przebudową infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
- wielkopowierzchniowe obiekty handlowe nie mogą stanowić więcej niż 30% powierzchni terenu inwestycyjnego

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)
85%

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu.

Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu.

Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

II.2 Internacjonalizacja przedsiębiorstw

II.2.1 Modele biznesowe MŚP

II.2.2 Promocja gospodarcza regionu

Cel i uzasadnienie działania

Poddziałanie II.2.1

Wsparcie w ramach poddziałania ukierunkowane jest na zwiększanie międzynarodowej ekspansji przedsiębiorstw, która przyczyni się do wzrostu obrotów w handlu zagranicznym.

Podjęmowane działania dotyczą opracowania i wdrożenia nowego modelu biznesowego przedsiębiorstwa w celu wejścia na nowe rynki zbytu za granicą. Obejmują np. badania rynku, dostosowanie strategii produktu lub usługi do danego rynku, demonstrowanie technologii, przygotowanie i rozwój strategii internacjonalizacji, otwieranie nowych kanałów biznesowych dla ułatwienia sprzedaży zagranicznej, uczestnictwo w targach, dywersyfikację geograficzną i sektorową, strategię wejścia na rynki globalne.

Działania związane z wdrażaniem nowego modelu biznesowego muszą wynikać ze strategii biznesowej w zakresie internacjonalizacji przedsiębiorstwa.

Poddziałanie II.2.2

W ramach poddziałania realizowane są zadania związane z wypracowaniem kompleksowej oferty promocji gospodarczej, zmierzającej do wzrostu eksportu i zdobywania nowych rynków zbytu, nawiązywania kontaktów z partnerami zagranicznymi i pozyskiwania informacji na temat rynków zagranicznych, w szczególności w zakresie rynków obejmujących regionalne specjalizacje.

Wspieraniu podlegają działania polegające na opracowaniu kompleksowych ofert inwestycyjnych i gospodarczych regionu, tworzeniu nowych i rozwoju istniejących systemów informacji gospodarczej, organizacji i udziału w przedsięwzięciach ukierunkowanych na zwiększenie międzynarodowej rangi gospodarczej regionu.

Przykładowe rodzaje projektów

Poddziałanie II.2.1

1. opracowanie nowego modelu biznesowego przedsiębiorstwa zmierzającego do jego internacjonalizacji
2. wdrożenie nowego modelu biznesowego poprzez np. udział przedstawicieli beneficjenta w imprezach targowo-wystawienniczych zagranicznych lub krajowych o charakterze międzynarodowym, wyszukiwanie i dobór partnerów biznesowych na rynku docelowym; działania wdrożeniowe muszą wynikać ze strategii biznesowej w zakresie internacjonalizacji przedsiębiorstwa

Poddziałanie II.2.2

1. przygotowanie i promocja kompleksowych ofert inwestycyjnych
2. tworzenie nowych i rozwój istniejących systemów informacji gospodarczej
3. organizacja i udział w przedsięwzięciach ukierunkowanych na zwiększenie międzynarodowej rangi gospodarczej regionu

Typ beneficjentów

Poddziałanie II.2.1 -

– MŚP

Poddziałanie II.2.2 -

- jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
- organizacje pozarządowe

- izby gospodarcze i organizacje przedsiębiorców
- jednostki naukowe
- szkoły wyższe

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

- wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu
- wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowane do wysokości 10% wydatków kwalifikowanych projektu

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy) 85%

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu.

Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu.

Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

II.3 Zwiększenie konkurencyjności MŚP

II.3.1 Innowacje w MŚP

II.3.2 Instrumenty finansowe dla MŚP

Cel i uzasadnienie działania

Celem działania jest zwiększone zastosowanie innowacji w przedsiębiorstwach sektora MŚP, które przyczyni się do podwyższenia konkurencyjności oraz rozwoju przedsiębiorstw w województwie łódzkim.

Poddziałanie II.3.1

Wsparcie przeznaczone jest przede wszystkim na inwestycje związane z rozbudową MŚP, zmianą procesu produkcyjnego, zmianą sposobu świadczenia usług lub przemianami organizacyjnymi.

W ramach poddziałania realizowane są przedsięwzięcia polegające na:

- wdrożeniu wyników prac B+R do działalności gospodarczej (w tym powstałych w ramach działania I.2)
- wdrożeniu innowacyjnych produktów, procesów wytwarzania produktów lub świadczenia usług, w tym eko-innowacje.

Ponadto w ramach poddziałania wspierane są przedsięwzięcia w zakresie stosowania przez MŚP technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK).

Poddziałanie II.3.2

Interwencja w ramach poddziałania ukierunkowana jest na poprawę dostępu sektora MŚP z obszaru regionu do zewnętrznych źródeł finansowania działalności.

Pomoc w ramach instrumentów finansowych nakierowana jest na wsparcie przedsiębiorstw, dostarczanie kapitału zaangażowanego i kapitału na rozruch, kapitału na rozszerzenie działalności, kapitału na wzmocnienie podstawowej działalności przedsiębiorstwa lub realizację nowych projektów, przechodzenie przedsiębiorstw na nowe rynki lub na nowe rozwiązania. Ponadto w ramach poddziałania wspierane są przedsięwzięcia w zakresie stosowania przez MŚP technologii informacyjno-komunikacyjnych. Wsparcie może obejmować inwestycje zarówno w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, jak również kapitał obrotowy zgodnie z przepisami prawa unijnego.

W ramach wspierania instrumentów finansowych można:

- inwestować w kapitał istniejących lub nowo utworzonych podmiotów prawnych zajmujących się wdrażaniem instrumentów finansowych zgodnie z celami EFSI przy ograniczeniu wsparcia do kwot niezbędnych do wdrożenia nowych inwestycji;
- powierzyć zadania wdrożeniowe: EBI albo podmiotom prawa publicznego lub prywatnego (fundusz powierniczy); albo
- w przypadku instrumentów finansowych obejmujących wyłącznie pożyczki lub gwarancje bezpośrednio podjąć zadania wdrożeniowe.

Instrumenty finansowe mogą mieć formę pożyczek, gwarancji, a w zależności od zdiagnozowanych potrzeb, inne formy finansowania dłużnego.

Przykładowe rodzaje projektów

Poddziałanie II.3.1

1. wdrożenie lub zakup i wdrożenie wyników prac B+RT
2. wdrożenie innowacyjnych produktów, procesów wytwarzania produktów lub świadczenia usług, w tym ekoinnowacje

Poddziałanie II.3.2

1. udzielanie przedsiębiorstwom wsparcia finansowego w formie pożyczek, gwarancji oraz innych form finansowania dłużnego (w zależności od zdiagnozowanych potrzeb)

Typ beneficjentów

Poddziałanie II.3.1 -MŚP

Poddziałanie II.3.2 -podmiot, który wdraża instrumenty finansowe

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

- wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu
- wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowane do wysokości 10% wydatków kwalifikowanych projektu

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)

Poddziałanie II.3.1

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych

Poddziałanie II.3.2

Do uzupełnienia na późniejszym etapie prac

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu.

Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu.
Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.

Instrumenty finansowe

Poddziałanie II.3.1

Nie dotyczy

Poddziałanie II.3.2

- pożyczki
- gwarancje
- inne formy finansowania dłużnego (w zależności od zdiagnozowanych potrzeb)

III.1 Niskoemisyjny transport miejski

III.1.1 Niskoemisyjny transport miejski -ZIT

III.1.2 Niskoemisyjny transport miejski

Cel i uzasadnienie działania

Celem szczegółowym działania jest zwiększone wykorzystanie transportu publicznego. Realizacja działania przyczyni się do stworzenia w województwie łódzkim sprawnego i bezpiecznego systemu publicznego transportu zbiorowego na obszarach miejskich, o wysokiej jakości świadczonych usług, spełniającego standardy unijne w zakresie ochrony środowiska, konkurencyjnego względem transportu indywidualnego. Interwencja wpłynie także na integrację wewnętrzną i dostępność komunikacyjną miast i ich obszarów funkcjonalnych, co przyczyni się do zwiększenia mobilności zawodowej i przestrzennej mieszkańców oraz poprawy dostępu do rynku pracy, edukacji i usług społecznych, także dla mieszkańców obszarów wiejskich. Powiązanie transportu publicznego z głównymi przestrzeniami publicznymi i usługami w mieście zachęci mieszkańców do korzystania z oferty przewozowej komunikacji miejskiej. Efektem realizacji działania będzie poprawa atrakcyjności komunikacji miejskiej i wzrost liczby osób korzystających z jej usług. Projekty w ramach działania mają przyczyniać się do osiągnięcia niskoemisyjnej i zrównoważonej mobilności w miastach i muszą wynikać z przygotowanych przez jednostki samorządu terytorialnego planów, zawierających odniesienia do kwestii przechodzenia na bardziej ekologiczne i zrównoważone systemy transportowe w miastach. Funkcję takich dokumentów mogą pełnić plany dotyczące gospodarki niskoemisyjnej, Strategia ZIT, plany mobilności miejskiej lub równoważny dokument zawierający elementy, o których mówi Komunikat dotyczący koncepcji planów zrównoważonej mobilności miejskiej.

Wsparcie w ramach działania III.1 dotyczyć będzie przedsięwzięć o charakterze zarówno infrastrukturalnym (w tym budowy lub przebudowy infrastruktury publicznego transportu zbiorowego oraz węzłów integrujących jego podsystemy), jak i taborowym (w tym zakupu lub modernizacji niskoemisyjnego taboru publicznego transportu zbiorowego). W przypadku zakupu autobusów, dozwolony jest zakup pojazdów zgodnie z obowiązującą normą emisji spalin EURO, o ile wynika to z planów lub dokumentów strategicznych albo z analizy kosztów i korzyści odnoszących się do zrównoważonej mobilności miejskiej. Priorytetowo traktowany będzie jednak zakup pojazdów o alternatywnych systemach napędowych (elektrycznych, hybrydowych, biopaliwa, napędzanych wodorem, itp.).

Inwestycjom w infrastrukturę publicznego transportu zbiorowego czy tabor będą towarzyszyć działania uzupełniające, zapewniające, że transport zbiorowy oraz niezmotoryzowany będzie wybierany częściej niż samochód jako podstawowy środek przemieszczania się w obrębie aglomeracji (np. ograniczenia w ruchu samochodowym w centrach miast, wydzielone pasy ruchu dla autobusów, poprawa funkcjonowania informacji pasażerskiej, kampanie promujące transport zbiorowy).

Projekty realizowane w ramach działania powinny zapewniać dostosowanie infrastruktury transportu lub taboru do potrzeb osób z niepełnosprawnościami lub osób z ograniczoną możliwością poruszania się.

Poddziałanie III.1.1

Wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

Poddziałanie III.1.2

Dofinansowaniem zostaną objęte projekty zlokalizowane na obszarach miejskich województwa łódzkiego (w szczególności ośrodki subregionalne – miasta powiatowe liczące ponad 20 tys. mieszkańców i ich obszary funkcjonalne, miasta powiatowe tracące funkcje społeczno-gospodarcze i ich obszary funkcjonalne), a także na obszarach wiejskich o słabej dostępności do usług publicznych, stanowiących obszary strategicznej interwencji (OSI), pod warunkiem ich powiązania z obszarami miejskimi

Przykładowe rodzaje projektów

1. budowa lub przebudowa infrastruktury publicznego transportu zbiorowego w zakresie sieci tramwajowej, np. układu torowego oraz sieci trakcyjnej na trasach, w tym na pętlach, bocznicach, w zajezdniach
2. budowa, przebudowa przystanków lub węzłów przesiadkowych pomiędzy różnymi rodzajami systemów transportu, a także systemów parkingów dla samochodów („Park & Ride”) oraz dla rowerów („Bike & Ride”) przy krańcowych przystankach lub węzłach przesiadkowych komunikacji zbiorowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą służącą obsłudze pasażerów
3. inwestycje z zakresu inteligentnych systemów transportowych służących optymalnemu wykorzystaniu infrastruktury publicznego transportu zbiorowego (np. sygnalizacja drogowa, systemy planowania podróży, inteligentne systemy biletowe,

systemy komunikacji pojazd-pojazd i pojazd-infrastruktura), w tym zmierzających do integracji systemów komunikacji zbiorowej

4. zakup lub modernizacja niskoemisyjnego taboru dla publicznego transportu zbiorowego, w tym zakup, budowa lub przebudowa infrastruktury do jego obsługi (np. zaplecze techniczne do obsługi taboru w zajezdni, instalacja do dystrybucji ekologicznych nośników energii)

Wyłącznie jako niezbędny element ww. typów projektów można realizować przedsięwzięcia polegające na:

- budowie lub przebudowie dróg dla rowerów w celu poprawy komunikacji w ramach lub między miejscowościami
- budowie lub przebudowie dróg lokalnych (gminnych i powiatowych) lub regionalnych (np. budowa lub przebudowa dróg prowadzących do węzłów przesiadkowych będących przedmiotem projektu)

Typ beneficjentów

- jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
- przedsiębiorcy

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

- wydatki na drogi lokalne lub regionalne oraz na drogi dla rowerów – do wysokości 30% wydatków kwalifikowanych
- wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki bezpośrednio związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu
- wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowane do wysokości 10% wydatków kwalifikowanych projektu
- wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
- przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją m.in. linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia (maksymalnie do 10% wydatków kwalifikowalnych)

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy) 85%

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

III.3 Transport multimodalny

Cel i uzasadnienie działania

Celem szczegółowym Działania III.3 jest wzrost aktywności multimodalnych terminali przeładunkowych oraz centrów logistycznych w regionie.

Stopniowo dopełniający się strategiczny układ drogowy województwa zwiększa dostępność zewnętrzną regionu i sprzyja działalności logistycznej. Z uwagi na dynamiczny rozwój usług logistycznych w regionie wzmocnienia wymaga infrastruktura i wyposażenie terminali przeładunkowych.

Działania skierowane na infrastrukturę terminali przeładunkowych, a także inwestycje w rozwiązania i techniki zarządzania i monitorowania ruchem wpłyną na zwiększenie atrakcyjności transportu multimodalnego poprzez poprawę jakości świadczonych usług logistycznych (w tym zwiększenie szybkości obsługi klientów) i rozszerzenie ich zakresu. Budowa nowych obiektów przyczyni się do poprawy dostępności sektora logistycznego dla podmiotów zainteresowanych ich usługami. W ten sposób realizacja ww. przedsięwzięć przyczyni się do osiągnięcia założonego celu szczegółowego.

Planowane do realizacji przedsięwzięcia przyczynią się do zwiększenia atrakcyjności transportu multimodalnego w systemie transportowym województwa łódzkiego, co przełoży się na zwiększenie ilości towarów przyjmowanych, rozdzielanych i wydawanych w obiektach, w których realizowane są usługi logistyczne. Pozwoli to na zwiększenie liczby miejsc pracy w sektorze logistyki, co odpowiada potrzebom społecznym regionu. Planowane przedsięwzięcia wpłyną także na skrócenie czasu dostawy towarów oraz zmniejszenie jego negatywnego oddziaływania na środowisko.

Wsparcie w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 dotyczyć będzie terminali przeładunkowych nie należących do sieci TEN-T.

Przykładowe rodzaje projektów

1. budowa, przebudowa lub modernizacja multimodalnych terminali przeładunkowych, w tym terminali położonych w centrach logistycznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą niezbędną do realizacji projektów

2. zakup lub modernizacja wyposażenia wykorzystywanego przy świadczeniu usług transportu multimodalnego z wyłączeniem środków transportu

Wyłącznie jako element projektów dotyczących infrastruktury lub wyposażenia terminali przeładunkowych mogą być realizowane przedsięwzięcia dotyczące zakupu lub modernizacji systemów zarządzania i monitorowania ruchu (teleinformatycznych i telematycznych) związanych z obsługą transportu multimodalnego

Typ beneficjentów

- jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
- przedsiębiorcy

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

- wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki bezpośrednio związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu
- wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowane do wysokości 10% wydatków kwalifikowanych projektu
- wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)
85%

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

III.4 Transport kolejowy

Cel i uzasadnienie działania

Celem szczegółowym działania jest lepsza dostępność transportowa województwa w ruchu kolejowym.

Sieć kolejowa województwa łódzkiego charakteryzuje się złym stanem technicznym zarówno sieci jak i taboru oraz niedostateczną jakością infrastruktury służącej obsłudze pasażerów, co jest powodem wydłużania się podróży i pogorszenia jakości świadczonych usług, jak również spadku bezpieczeństwa.

Projekty realizowane w ramach Działania III.4 przyczynią się do poprawy stanu technicznego infrastruktury, bezpieczeństwa i komfortu podróżowania oraz pozwolą na przystosowanie transportu kolejowego do potrzeb osób niepełnosprawnych i osób z ograniczoną możliwością poruszania się, korzystnie wpłyną także na środowisko naturalne. Działania polegające na połączeniu regionalnej sieci kolejowej z magistralnymi liniami kolejowymi o znaczeniu krajowym i międzynarodowym skutkować będą poprawą wewnętrznej spójności regionu i dostępnością województwa w ruchu kolejowym. Sprawnie działający system transportu kolejowego stanowić będzie konkurencję dla transportu indywidualnego, poprawi mobilność zawodową i przestrzenną oraz dostępność do rynku pracy i usług społecznych.

Przykładowe rodzaje projektów

1. modernizacja, rewitalizacja, a w uzasadnionych przypadkach budowa sieci kolejowej lub infrastruktury dworcowej (w tym przystanków kolejowych) o znaczeniu regionalnym poza siecią TEN-T

Warunkiem działań w ramach rewitalizacji jest kompleksowość działań, która skutkować będzie długotrwałą poprawą stanu technicznego oraz dostosowaniem infrastruktury do potrzeb rynku przewoźników lub pasażerów (np. wzrost dopuszczalnych nacisków na oś, modernizacje peronów)

Wyłącznie jako element szerszego projektu w zakresie infrastruktury sieci kolejowej lub infrastruktury dworcowej możliwe będą do realizacji inwestycje punktowe istotne dla regionalnego systemu transportu kolejowego, przeznaczone do obsługi transportu pasażerskiego lub towarowego, w tym zapewniające wzrost efektywności zarządzania przewozami kolejowymi oraz podnoszące standard obsługi klientów korzystających z usług takie jak: integracja transportu kolejowego z innymi środkami transportu, koordynacja rozkładów jazdy.

2. zakup lub modernizacja taboru kolejowego do obsługi połączeń regionalnych (w ramach projektu możliwe będzie wsparcie dla zaplecza technicznego służącego do obsługi taboru). Tabor ten powinien być wykorzystywany przede wszystkim do obsługi połączeń w ramach przewozów o charakterze użyteczności publicznej, w obrębie Województwa Łódzkiego. Wybór do dofinansowania projektu taboru kolejowego będzie uzależniony od stanu technicznego infrastruktury, po której będzie się poruszał, w celu zagwarantowania optymalnego wykorzystania parametrów technicznych zakupionego lub zmodernizowanego taboru

3. modernizacja lub rehabilitacja, a w uzasadnionych przypadkach budowa sieci kolejowej o znaczeniu regionalnym w ramach sieci TEN-T

Wszelkie rozwiązania infrastrukturalne w ramach projektów realizowanych, będą uwzględniać potrzeby osób o ograniczonej mobilności.

Realizowane w ramach działania inwestycje nie mogą obejmować prac remontowych i nie będą dotyczyły bieżącego utrzymania infrastruktury.

Typ beneficjentów

- jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
- zarządcy infrastruktury kolejowej lub dworcowej,
- przedsiębiorcy

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

- wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych - łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu
- wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowane do wysokości 10% wydatków kwalifikowanych projektu
- wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
- przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją w tym linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia (maksymalnie do 10% wydatków kwalifikowalnych)

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)
85%

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy) - Nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy) - Nie dotyczy

Instrumenty finansowe - Nie dotyczy

IV.1 Odnawialne źródła energii

IV.1.1 - Odnawialne źródła energii - ZIT

IV.1.2 - Odnawialne źródła energii

Cel i uzasadnienie działania

Celem szczegółowym działania jest zwiększona produkcja energii ze źródeł odnawialnych. Województwo łódzkie ze względu na swój rolniczy charakter posiada potencjalnie duże możliwości pozyskiwania energii z biomasy i biogazu. Ponadto, występujące na terenie województwa łódzkiego wody geotermalne mogą być wykorzystywane na cele produkcji ciepła.

Przedsięwzięcia objęte wsparciem w ramach działania przyczynią się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego województwa łódzkiego, a w szczególności do poprawy zaopatrzenia w energię na terenach o słabo rozwiniętej infrastrukturze energetycznej. W ramach działania wspierane będą inwestycje w zakresie produkcji lub produkcji i dystrybucji energii elektrycznej lub ciepłej przy wykorzystaniu:

- energii wiatrowej
- energii słonecznej
- energii geotermalnej
- energii z biomasy i biogazu
- energii wodnej.

Wytworzona energia może być wykorzystana również na potrzeby własne.

Wspierane będą także przedsięwzięcia z zakresu budowy, przebudowy lub modernizacji sieci niskiego napięcia (poniżej 110 kV), umożliwiające przyłączenie jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Projekty dotyczące wytwarzania energii z OZE oceniane będą poprzez pryzmat osiągniętych efektów wpisujących się w cele działania. Jednym z kryteriów branych pod uwagę przy wyborze inwestycji do wsparcia, będzie koncepcja opłacalności, w odniesieniu do:

- osiągnięcia najlepszego stosunku wielkości środków unijnych przeznaczonych na uzyskanie 1 MWh energii lub 1 MW mocy zainstalowanej wynikających z budowy danej instalacji,
- osiągnięcia kryterium efektywności kosztowej w powiązaniu z osiąganymi efektami ekologicznymi w stosunku do planowanych nakładów finansowych.

W przypadku inwestycji związanych ze spalaniem biomasy wsparciem będą mogły być objęte projekty zgodne z programami ochrony powietrza dla danej strefy województwa łódzkiego.

W zakresie przedsięwzięć dotyczących energii wodnej współfinansowane będą tylko projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód, które znajdują się na listach nr 1 będących załącznikami do Master Planów dla dorzeczy Odry i Wisły.

Natomiast współfinansowanie projektów, które mają znaczący wpływ na stan lub potencjał jednolitych części wód, i które mogą być zrealizowane tylko po spełnieniu warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej, znajdujących się na listach nr 2

będących załącznikami do MasterPlanów dla dorzeczy Odry i Wisły, nie będzie dozwolone do czasu przedstawienia wystarczających dowodów na spełnienie warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej w drugim cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach. Wypełnienie warunku będzie uzależnione od potwierdzenia przez Komisję Europejską zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną drugiego cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach.

Przykładowe rodzaje projektów

1. budowa, przebudowa lub modernizacja5 infrastruktury służącej do produkcji lub produkcji i dystrybucji energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych w oparciu o moc instalowanej jednostki. W zakresie dystrybucji energii wspierane będą jedynie inwestycje dotyczące sieci niskiego napięcia (poniżej 110 kV), umożliwiające przyłączenie jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego,

2. budowa, przebudowa lub modernizacja infrastruktury służącej do produkcji lub produkcji i dystrybucji energii cieplnej, pochodzącej ze źródeł odnawialnych, w oparciu o moc instalowanej jednostki.

Jako element projektu możliwy będzie również zakup niezbędnych urządzeń służących do produkcji lub dystrybucji wytworzonej energii.

W ramach ww. typów projektów będzie możliwe wsparcie inwestycji dotyczących:

- elektrowni wodnych (inwestycje wyłącznie na już istniejących budowach piętrzących lub wyposażonych w hydroelektrownie, przy jednoczesnym zapewnieniu pełnej drożności budowli dla przemieszczeń fauny wodnej),
- instalacji wykorzystujących energię słoneczną,
- elektrowni wiatrowych,
- instalacji wykorzystujących energię geotermalną,
- instalacji wykorzystujących biomasę,
- instalacji wykorzystujących biogaz.

W ramach działania nie będą wspierane instalacje do współspalania biomasy z węglem. Wsparciem objęte będą urządzenia bądź instalacje do produkcji energii elektrycznej lub cieplnej, których łączna maksymalna moc zainstalowana nie będzie przekraczała następujących limitów:

- w zakresie energii wodnej – do 5 MWe (włącznie),
- w zakresie energii wiatrowej – do 5 MWe (włącznie),
- w zakresie energii słonecznej – do 2 MWe/MWth (włącznie),
- w zakresie energii geotermalnej – do 2 MWth (włącznie),
- w zakresie energii biogazu – do 1 MWe (włącznie),
- w zakresie energii biomasy – do 5 MWth/MWe (włącznie).

Typ beneficjentów

- jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst

- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną,
- przedsiębiorcy, w tym przedsiębiorstwa energetyczne
- spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS
- jednostki naukowe
- szkoły wyższe
- organizacje pozarządowe
- podmioty lecznicze
- PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne
- organy administracji rządowej oraz jednostki podległe

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

- wydatki związane z przygotowaniem projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki bezpośrednio związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu
- wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu
- wniesienie wkładu niepieniężnego będzie kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki związane z budową, przebudową lub modernizacją sieci niskiego napięcia (poniżej 110 kV), umożliwiającą przyłączenie jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego będą kwalifikowalne do wysokości 15% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki związane z budową, przebudową lub modernizacją infrastruktury służącej do dystrybucji energii cieplnej pochodzącej ze źródeł odnawialnych będą kwalifikowalne do wysokości 15% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki związane z przebudową infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją będą kwalifikowalne do 10% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki związane z magazynowaniem wytworzonej energii elektrycznej lub cieplnej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych.

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)
85,00%

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

V.3 - Gospodarka wodno-kanalizacyjna

V.3.1 - Gospodarka wodno-kanalizacyjna - ZIT

V.3.2 - Gospodarka wodno-kanalizacyjna

Cel i uzasadnienie działania

Celem szczegółowym działania V.3 jest zwiększony odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych.

Realizacja działania przyczyni się do zwiększenia odsetka ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych²¹ oraz do podniesienia jakości życia mieszkańców województwa łódzkiego. Cel zostanie osiągnięty poprzez realizację kompleksowych inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej tylko w aglomeracjach od 2 tys. RLM włącznie do poniżej 10 tys. RLM (według wartości rzeczywistej RLM podanej w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych oraz Master Planie dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG).

Wybór projektów oparty będzie o Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) wraz z opracowanym w toku aktualizacji KPOŚK Master Planem dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG zawierającym listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach powyżej 2 tys. RLM. KPOŚK zapewnia wdrożenie postanowień ww. dyrektywy poprzez ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczonych ścieków i ochronę środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.

Niezależnie od realizowanego w działaniu typu projektu, wymagane będzie zastosowanie biologicznego oczyszczania ścieków (zgodnie z wymogami zawartymi w załączniku I.B. do ww. dyrektywy). Wymóg ten uznaje się za spełniony również w przypadku, w którym osiągnięcie przez aglomerację wymogów zawartych w załączniku I.B. do ww. dyrektywy nastąpi dopiero w wyniku realizacji projektu objętego wnioskiem. W projektach dotyczących oczyszczalni ścieków ważnym aspektem będą działania dotyczące uporządkowania gospodarki osadami ściekowymi, z uwzględnieniem hierarchii postępowania z osadami ściekowymi zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 o odpadach.

Dofinansowane zostaną projekty związane z inwestycjami w kanalizację sanitarną, przy spełnieniu wymogu dotyczącego wskaźnika koncentracji na poziomie 120 osób na kilometr bieżącej sieci kanalizacyjnej, w celu zapewnienia efektywności ekonomicznej budowanej sieci. Wskaźnik ten, w przypadku obszarów, o których mowa w § 3 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 lipca 2014 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru i granic aglomeracji, nie może być mniejszy niż 90 mieszkańców na 1 kilometr sieci.

Natomiast w terenach zabudowy rozproszonej, gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest ekonomicznie lub technicznie niezasadna, dofinansowanie będą mogły uzyskać projekty z zakresu budowy systemów indywidualnych oczyszczalni ścieków zapewniających stopień oczyszczania ścieków jaki jest wymagany dla aglomeracji z przedziału 2 – 10 tys. RLM.

W ramach działania przewiduje się wsparcie dla kompleksowych projektów w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, uwzględniających inteligentne systemy zarządzania sieciami wodociągowymi oraz wyposażenie aglomeracji w odpowiednie systemy odbioru ścieków komunalnych.

Poddziałanie V.3.1

Wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne, zgodne z wykazem aglomeracji wskazanym w KPOŚK oraz zgodne z Master Planem dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG.

Poddziałanie V.3.2

Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego, zgodnie z wykazem aglomeracji wskazanym w KPOŚK oraz Master Planem dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG.

Przykładowe rodzaje projektów

Następujące typy projektów realizowane będą w aglomeracjach od 2 tys. RLM włącznie do poniżej 10 tys. RLM:

1. budowa oczyszczalni ścieków komunalnych, w tym wsparcie dla gospodarki osadami ściekowymi
2. przebudowa istniejących oczyszczalni ścieków komunalnych prowadząca do poprawy ich parametrów, w tym wsparcie dla gospodarki osadami ściekowymi
3. budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w terenach zabudowy rozproszonej, zapewniających stopień oczyszczania ścieków jaki jest wymagany dla aglomeracji z przedziału 2 – 10 tys. RLM
4. budowa, modernizacja²² kanalizacji sanitarnej

Wyłącznie jako element inwestycji z zakresu budowy lub modernizacji kanalizacji sanitarnej możliwa jest budowa, w tym rozbudowa sieci wodociągowej, ujęć lub stacji uzdatniania wody lub zakup lub remont urządzeń służących gromadzeniu, odprowadzaniu, uzdatnianiu lub przesyłowi wody pod warunkiem, że ww. przedsięwzięcia dotyczą tych samych użytkowników, których obejmują inwestycje z zakresu kanalizacji sanitarnej.

Wyłącznie jako element kompleksowego projektu dotyczącego sieci kanalizacyjno-wodociągowych, dopuszcza się zakup specjalistycznych urządzeń lub aparatury do pomiaru, monitoringu i analizy sieci wodno-kanalizacyjnej (np. mobilne laboratoria, instalacje kontrolno-pomiarowe).

Typ beneficjentów

- jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
- jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną
- podmioty wykonujące zadania jednostek samorządu terytorialnego
- spółki wodne
- przedsiębiorcy

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

- wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki bezpośrednio związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu
- wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowane do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu.
- wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki związane z budową, w tym rozbudową sieci wodociągowej, ujęć lub stacji uzdatniania wody (w tym zakup lub remont urządzeń służących gromadzeniu, odprowadzaniu, uzdatnianiu lub przesyłowi wody) oraz zakupem specjalistycznych urządzeń lub aparatury do pomiaru, monitoringu i analizy sieci wodociągowej (np. mobilne laboratoria, instalacje kontrolno-pomiarowe), będą kwalifikowane do 30% wydatków kwalifikowalnych.

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy) Działanie V.3

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych

Poddziałanie V.3.1

85,00%

Poddziałanie V.3.2

86,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych

85,00% - w przypadku pozostałych projektów

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

V.4 Ochrona przyrody

V.4.1 - Ochrona przyrody

V.4.2 - Przeciwdziałanie degradacji środowiska

Cel i uzasadnienie działania

Celem szczegółowym działania V.4 są wzmocnione mechanizmy ochrony bioróżnorodności w regionie.

Podjęte działania powinny zapewniać poprawę ochrony gatunków i siedlisk oraz wypełnienie wymogów w zakresie zarządzania i planowania przestrzennego, zgodnie z Unijną strategią ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r.²³ oraz tzw. dyrektywą siedliskową²⁴ i ptasią²⁵. Wsparciem zostaną objęte również działania mające na celu podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców regionu łódzkiego.

W ramach działania wsparte zostaną inwestycje zwiększające potencjał przyrodniczy regionu poprzez ochronę siedlisk i gatunków (w tym ochrona powierzchni i odtwarzanie siedlisk cennych przyrodniczo), w szczególności na obszarach rezerwatów i parków krajobrazowych (w tym położonych na terenach Natura 2000).

Wsparcie otrzymają inwestycje w infrastrukturę parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody, w tworzenie centrów ochrony biologicznej oraz inwestycje, które zapewnią ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach wypoczynku, na szlakach turystycznych, czy spacerowych.

Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do powstrzymania utraty różnorodności biologicznej oraz zachowania walorów środowiska przyrodniczego województwa łódzkiego. Przy realizacji projektów, w ramach których wykonywane są szlaki lub ścieżki turystyczne należy przestrzegać poniższych zasad:

- a) Przebieg szlaku lub ścieżki przez rezerwat przyrody należy uzgodnić z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, a przez park narodowy - z dyrektorem parku

narodowego. Uzgodnienie to powinno odbywać się na etapie planowania przebiegu trasy.

- b) Zlokalizowanie oznaczenia przebiegu szlaku na pomniku przyrody, na terenie stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego należy uzgodnić z radą gminy. Uzgodnienie to powinno odbywać się przed oznakowaniem trasy.
- c) Na drzewach można stosować tylko znaki malowane, przy użyciu farb nietoksycznych dla drzew.
- d) Umieszczenie oznaczenia szlaku wymaga uzyskania uprzedniej zgody zarządzającego tym miejscem

Przykładowe rodzaje projektów

Poddziałanie V.4.1

1. podniesienie standardu bazy technicznej lub wyposażenia parków krajobrazowych lub rezerwatów przyrody (w tym położonych na obszarach Natura 2000)
2. budowa, przebudowa infrastruktury służącej utrzymaniu lub utworzeniu centrów ochrony różnorodności biologicznej w oparciu o gatunki rodzime np. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne
3. modernizacja i/lub wyposażenie ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej (m.in. w parkach krajobrazowych)
4. budowa lub modernizacja niezbędnej infrastruktury (w tym również zielonej infrastruktury) związanej z ochroną, przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków (również na terenach chronionych)

Wyłącznie jako element wyżej wymienionych typów projektów możliwe jest opracowanie dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody.

Poddziałanie V.4.2

1. budowa lub modernizacja niezbędnej infrastruktury mającej na celu ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach wypoczynku, na szlakach turystycznych (w tym projekty z zakresu tworzenia i odnowy szlaków turystycznych) oraz promowanie form ochrony przyrody (np. platformy widokowe, ścieżki dydaktyczne wykorzystujące lokalne zasoby przyrodnicze)

Wyłącznie jako element wyżej wymienionych typów projektów możliwe jest opracowanie dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody.

Typ beneficjentów

- jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia
- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
- organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe
- organizacje pozarządowe
- jednostki naukowe
- szkoły wyższe

- przedsiębiorcy
- PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne
- LGD

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

- wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki bezpośrednio związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu
- wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowane do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu
- wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)
85,00%

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

VI.1 - Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury

VI.1.1 - Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury - ZIT

VI.1.2 - Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury

Cel i uzasadnienie działania

Celem szczegółowym działania jest zwiększona partycypacja w kulturze na terenie województwa.

Działanie doprowadzi do zwiększonej partycypacji w kulturze mieszkańców województwa łódzkiego oraz turystów w oparciu o rozwój obiektów dziedzictwa kulturowego oraz instytucji kultury. Dzięki projektom wspartym w ramach działania nastąpi podniesienie atrakcyjności turystycznej i gospodarczej regionu poprzez wyeksponowanie cennych obiektów kulturowych i ich zbiorów oraz poszerzenie oferty usług kulturalnych województwa, budujących tożsamość regionalną.

W ramach działania dofinansowane będą projekty obejmujące prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków w celu umożliwienia im pełnienia funkcji kulturalnych wraz z zakupem niezbędnego wyposażenia. Dodatkowo w przypadku, gdy otoczenie wokół zabytku nieruchomego (np. ogród, park) wpisane jest do rejestru zabytków, możliwe będzie objęcie wsparciem prac polegających na jego zagospodarowaniu. W ramach działania możliwa będzie odbudowa części zabytków wpisanych do rejestru zabytków, która obejmuje maksymalnie 30% kubatury stanu docelowego odbudowywanego budynku.

W odniesieniu do infrastruktury instytucji kultury wsparcie będzie dotyczyło robót budowlanych (z wyłączeniem prac polegających na budowie nowego budynku w określonym miejscu oraz odbudowie) lub zakupu wyposażenia, mających wpływ na podniesienie jakości i dostępności oferty kulturalnej. Możliwa będzie także realizacja inwestycji niezbędnych do dostosowania istniejących obiektów do pełnienia nowych funkcji kulturalnych, w tym edukacyjnych.

Renowacja i konserwacja zabytków ruchomych wpisanych do rejestru zabytków, digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego oraz wykorzystanie w obiektach zabytkowych i instytucjach kultury technologii informacyjno-komunikacyjnych wspierane będą w ramach działania, wyłącznie jako komponent projektu.

Projekty wsparte w ramach działania muszą wynikać z przeprowadzonej analizy popytu, wskazującej, że ich realizacja przyczyni się do osiągnięcia trwałych i wymiernych korzyści społeczno-gospodarczych, szczególnie w aspekcie wpływu projektu na wzrost atrakcyjności turystycznej regionu, oraz na całoroczną aktywność gospodarczą. Ponadto, dofinansowana w działaniu infrastruktura będzie wykorzystana i zagospodarowana zgodnie z celem niniejszego działania, stanowiąc uzupełnienie dla działań finansowanych z EFS.

Projekty wsparte w ramach działania muszą być zgodne z Programem rozwoju kultury w województwie łódzkim na lata 2014-2020.

Wszystkie projekty w ramach działania, w zależności od swojego zakresu, muszą uwzględniać potrzeby osób z niepełnosprawnościami (np. dostosowanie infrastruktury, adekwatne wyposażenie, portale internetowe).

Przykładowe rodzaje projektów

1. Prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, niezbędne do zachowania pełnionych przez nie funkcji kulturalnych lub do nadania im takich funkcji. Możliwa jest odbudowa części zabytku, która obejmuje maksymalnie 30% kubatury stanu docelowego odbudowywanego budynku.

W ramach w/w typu wyłącznie jako element projektu mogą być realizowane następujące przedsięwzięcia:

- zakup wyposażenia niezbędnego do zachowania pełnionych funkcji kulturalnych lub nadania funkcji kulturalnych,
- prace polegające na zagospodarowaniu otoczenia wokół zabytku (jeżeli to otoczenie jest wpisane do rejestru zabytków),
- konserwacja i restauracja zabytków ruchomych, w tym przede wszystkim muzealiów, starodruków, zbiorów piśmienniczych, archiwaliów, księgozbiorów,
- wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w zakresie zwiększenia dostępu do kultury oraz digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego i ich udostępnienie,
- ochrona zabytku przed zagrożeniami (w szczególności w zakresie zabezpieczeń przeciwpożarowych, przeciwwłamaniowych).

2. Roboty budowlane w obiektach instytucji kultury (z wyłączeniem budowy nowego budynku w określonym miejscu oraz odbudowy), zakup wyposażenia dla instytucji kultury. W ramach w/w typu wyłącznie jako element projektu mogą być realizowane następujące przedsięwzięcia:

- konserwacja i restauracja zabytków ruchomych, w tym przede wszystkim muzealiów, starodruków, zbiorów piśmienniczych, archiwaliów, księgozbiorów,
- ochrona zasobów przed zagrożeniami (w szczególności w zakresie zabezpieczeń np. przeciwpożarowych, przeciwwłamaniowych),
- wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w zakresie zwiększenia dostępu do kultury, w tym digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego i ich udostępnienie.

Typ beneficjentów

- jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
- jednostki organizacyjne jst, posiadające osobowość prawną
- organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe
- jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną
- instytucje kultury
- organizacje pozarządowe
- kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych
- publiczne szkoły artystyczne i uczelnie artystyczne
- szkoły wyższe prowadzące działalność w zabytkowych obiektach
- archiwa państwowe
- PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne
- LGD
- przedsiębiorcy

A. Państwowe oraz współprowadzone przez Ministra właściwego ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego instytucje kultury, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych oraz archiwa państwowe, szkoły i uczelnie artystyczne prowadzone i nadzorowane przez MKiDN nie mogą ubiegać się o dofinansowanie projektów w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 (chyba, że zapisy Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Łódzkiego stanowią inaczej). Projekty tych wnioskodawców mogą otrzymać dofinansowanie wyłącznie w ramach PO Infrastruktura i Środowisko.

B. W odniesieniu do jednostek samorządu terytorialnego (ich związków i stowarzyszeń oraz ich jednostek organizacyjnych posiadających osobowość prawną), samorządowych instytucji kultury, organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych oraz osób prawnych kościołów i związków wyznaniowych, podmiotów zarządzających obiektami indywidualnie wpisanymi na Listę UNESCO, realizujących projekty w poniżej wskazanym zakresie:

1) projekty dotyczące obiektów wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub uznanych przez Prezydenta RP za Pomniki Historii lub zlokalizowanych na obszarach objętych wpisem na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub położonych na obszarach uznanych za Pomniki Prezydenta RP,

2) projekty mieszczące się w zakresie obszarów tematycznych:

- projekty dotyczące konserwacji, restauracji, rewaloryzacji zabytków drewnianych (zarówno nieruchomości, jak i ruchomych);
- projekty dotyczące rozwoju czytelnictwa w mieście Łodzi;
- projekty dotyczące rozwoju sztuki współczesnej w mieście Łodzi;
- projekty dotyczące konserwacji, restauracji, rewaloryzacji, adaptacji na cele kulturalne oraz zabezpieczenia przed kradzieżą i zniszczeniem ruchomych i nieruchomości zabytków techniki;

3) projekty wynikające z Kontraktów Terytorialnych, o dofinansowanie w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 mogą ubiegać się projekty o całkowitej wartości poniżej 2 mln euro.

C. Wnioskodawcy wskazani w pkt. 10 lit. B, ale dla przedsięwzięć o innym zakresie tematycznym niż stanowi lit. B, jak również wnioskodawcy niewymienieni w pkt. 10 lit. A i B mogą się ubiegać o dofinansowanie wyłącznie w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 dla projektów o wartości całkowitej do 5 mln euro włącznie.

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

- wydatki związane z zabytkami ruchomymi będą kwalifikowalne do wysokości 10% kosztów kwalifikowalnych projektu,

- wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% kosztów kwalifikowalnych (limit nie dotyczy projektów w zakresie zabytków wpisanych do rejestru zabytków),
- wydatki bezpośrednio związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu,
- wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% kosztów kwalifikowalnych projektu,
- wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych.

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)

87,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych

85,00% – w przypadku pozostałych projektów

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Maksymalna wartość projektu:

- poniżej 2 000 000 EUR w przypadku określonym w pkt. 10 lit. B,

- 5 000 000 EUR²⁷ włącznie w przypadku określonym w pkt. 10 lit. A oraz lit. C.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

VI.2 Rozwój gospodarki turystycznej

VI.2.1 Rozwój gospodarki turystycznej

VI.2.2 Rozwój gospodarki turystycznej – miasto Łódź

Cel i uzasadnienie działania

Celem szczegółowym działania jest zwiększone wykorzystanie walorów przyrodniczych i kulturowych województwa łódzkiego dla rozwoju gospodarki turystycznej.

Działanie przyczyni się do stworzenia warunków do rozwoju gospodarki turystycznej w oparciu o wykorzystanie potencjałów endogenicznych regionu, zidentyfikowanych w polityce terytorialno-funkcjonalnej województwa (SRWŁ 2020).

W ramach działania wsparciem objęte będą projekty dotyczące budowy lub przebudowy infrastruktury turystycznej, przystosowania istniejących obiektów do pełnienia funkcji turystycznych oraz tworzenia lub rozwoju produktów regionalnych. Promowane będą projekty przyczyniające się do rozwoju gospodarki turystycznej poprzez tworzenie warunków dla powstawania nowych miejsc pracy w tym sektorze.

Dofinansowanie projektu będzie uwarunkowane jego spójnością ze stworzonym przez jednostkę lub jednostki samorządu terytorialnego planem działań, opartym na strategii rozwoju danego obszaru, zgodnym z SRWŁ 2020, zapewniającym spójną, zintegrowaną koncepcję rozwoju danego terytorium i wskazującym powiązane ze sobą projekty lub typy projektów. W ramach działania, w sposób komplementarny do działań finansowanych z EFS, tworzone będą sprzyjające warunki ukierunkowane na rozwój przedsiębiorczości (samozatrudnienie).

Przy realizacji projektów, w ramach których wykonywane są szlaki lub ścieżki turystyczne należy przestrzegać poniższych zasad:

- a) Przebieg szlaku czy ścieżki przez rezerwat przyrody należy uzgodnić z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, a przez park narodowy – z dyrektorem parku narodowego. Uzgodnienie to powinno odbywać się na etapie planowania przebiegu trasy.
- b) Zlokalizowanie oznaczenia przebiegu szlaku na pomniku przyrody, na terenie stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego należy uzgodnić z radą gminy. Uzgodnienie to powinno odbywać się przed oznakowaniem trasy.
- c) Na drzewach można stosować tylko znaki malowane, przy użyciu farb nietoksycznych dla drzew - nie można natomiast stosować oznaczeń przybitych do drzew gwoździami.
- d) Umieszczenie oznaczenia szlaku wymaga uzyskania uprzedniej zgody zarządzającego tym miejscem.

Poddziałanie VI.2.1

Wsparcie będzie udzielane w odniesieniu do projektów zlokalizowanych na terenie całego województwa.

Poddziałanie VI.2.2

Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.

Przykładowe rodzaje projektów

Poddziałanie VI.2.1

1. budowa, przebudowa infrastruktury turystycznej,

2. prace budowlane w celu przystosowania istniejących obiektów do pełnienia funkcji turystycznych,
3. inwestycje przyczyniające się do tworzenia lub rozwoju produktów regionalnych.

W ramach w/w typów projektów, wyłącznie jako element projektu zgodnego z celem działania VI.2, mogą być realizowane:

- inwestycje związane z zakupem wyposażenia i sprzętu niezbędnego do realizacji projektu,
- inwestycje polegające na zagospodarowaniu bezpośredniego otoczenia funkcjonalnie powiązanego z realizowanym projektem,
- inwestycje odnoszące się do dziedzictwa kulturowego i infrastruktury kulturalnej (w tym zakup sprzętu i wyposażenia),
- kampanie promujące ofertę turystyczną.

Poddziałanie VI.2.2

1. budowa infrastruktury turystycznej,
2. prace budowlane w celu przystosowania istniejących obiektów do pełnienia funkcji turystycznych.

W ramach w/w typów projektów, wyłącznie jako element projektu zgodnego z celem działania VI.2, mogą być realizowane:

- inwestycje związane z zakupem wyposażenia i sprzętu niezbędnego do realizacji projektu,
- inwestycje polegające na zagospodarowaniu bezpośredniego otoczenia funkcjonalnie powiązanego z realizowanym projektem,
- inwestycje odnoszące się do dziedzictwa kulturowego i infrastruktury kulturalnej (w tym zakup sprzętu i wyposażenia),
- kampanie promujące ofertę turystyczną.

Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne

Typ beneficjentów

Poddziałanie VI.2.1

- przedsiębiorcy
- jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst.

Wsparcie będą mogły uzyskać również projekty partnerskie zawiązane przez jednostkę samorządu terytorialnego z podmiotami publicznymi, PGL Lasami Państwowymi i ich jednostkami organizacyjnymi, organizacjami pozarządowymi, instytucjami kultury, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz osobami prawnymi kościołów i związków wyznaniowych, LGD.

Poddziałanie VI.2.2

Miasto Łódź

Wsparcie będą mogły uzyskać również projekty partnerskie zawiązane przez Miasto Łódź z przedsiębiorcami, podmiotami publicznymi, PGL Lasami Państwowymi i ich jednostkami organizacyjnymi, organizacjami pozarządowymi, instytucjami kultury, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz osobami prawnymi kościołów i związków wyznaniowych, LGD.

Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

- wydatki związane z przygotowaniem projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% kosztów kwalifikowalnych
- wydatki bezpośrednio związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu
- wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% kosztów kwalifikowalnych projektu
- wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
- inwestycje w zakresie dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą mogą być wspierane w ramach działania wyłącznie jako element niezbędny do realizacji projektu i do wysokości 10% kosztów kwalifikowalnych projektu

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy) Działanie VI.2

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.

Poddziałanie VI.2.1

89,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych

85,00% – w przypadku pozostałych projektów

Poddziałanie VI.2.2

89,00%

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Maksymalna wartość kosztów kwalifikowalnych: 2 000 000 EUR

Instrumenty finansowe - Nie dotyczy

Działanie VI.3 - Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego

VI.3.1 - Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego - ZIT

VI.3.2 - Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego

VI.3.3 - Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego - miasto Łódź

Cel i uzasadnienie działania

Celem szczegółowym działania jest przywrócenie lub nadanie funkcji społecznych i gospodarczych na terenach zdegradowanych.

Wynikiem realizacji działania będzie wprowadzenie lub przywrócenie na obszarach zdegradowanych miejskich i wiejskich funkcji społecznych (edukacyjnych, kulturalnych, rekreacyjnych) i gospodarczych, co wpłynie na niwelowanie zjawisk związanych z problemami społecznymi. Realizacja projektów w działaniu VI.3 powinna doprowadzić do osiągnięcia długotrwałych i wymiernych korzyści społeczno-gospodarczych, rozumianych jako zmniejszenie ubóstwa, wzrost aktywności społecznej oraz zapewnienie szerokiego dostępu do usług publicznych mieszkańcom województwa łódzkiego.

Aby osiągnąć założony cel, w działaniu wspierane będą kompleksowe projekty składające się z przedsięwzięć odnoszących się łącznie do każdej z niżej wymienionych sfer:

- materialno-przestrzennej (modernizacja budynków oraz przestrzeni publicznej i infrastruktury technicznej),
- społecznej (rozwiązanie problemów społecznych takich jak: bezrobocie, wykluczenie społeczne, niski poziom kapitału ludzkiego),
- gospodarczej (tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości),
- środowiskowej (działania zwiększające efektywność energetyczną i służące wykorzystaniu terenów zdegradowanych).

W aspekcie materialno-przestrzennym i środowiskowym projekty będą obejmować realizację przedsięwzięć infrastrukturalnych koncentrujących się na tworzeniu warunków do rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów zdegradowanych, wprowadzeniu ładu przestrzennego oraz na podniesieniu poziomu bezpieczeństwa rewitalizowanych terenów. Realizacja przedsięwzięć ze sfery gospodarczej ma służyć przede wszystkim aktywizacji obszarów zmarginalizowanych pod względem gospodarczym. Ważnym aspektem rewitalizacji będą również działania o charakterze społecznym, skierowane na włączenie społeczne osób zamieszkujących tereny zdegradowane i walkę z ubóstwem, m.in. poprzez ułatwienie dostępu do usług publicznych oraz aktywizację tych osób na rynku pracy.

Zatem projekty wspierane w ramach działania VI.3 powinny być realizowane w sposób komplementarny, przede wszystkim w odniesieniu do działań wspieranych z EFS.

Projekty uzyskujące wsparcie w ramach działania muszą wynikać z programu rewitalizacji, opracowanego zgodnie z wymogami określonymi w *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*. Co do zasady projekt rewitalizacyjny musi być realizowany na obszarze rewitalizacji³² określonym w programie rewitalizacji. Zgodnie z zapisami ww. Wytycznych ocenie IZ RPO WŁ podlega także to, czy dany program rewitalizacji posiada określone w ww. Wytycznych cechy i elementy. Dodatkowo projekty realizowane przez Lokalne Grupy Działania muszą być spójne z założeniami Lokalnych Strategii Rozwoju.

Projekty w zakresie kultury mogą być kwalifikowalne pod warunkiem, że zakres kulturalny jest tylko jednym z komponentów projektu i wartość tego komponentu nie przekracza 2 mln EUR kosztów kwalifikowalnych.

Wszystkie projekty w ramach działania muszą uwzględniać dostosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Co do zasady, działanie nie obejmuje projektów polegających na budowie nowych budynków w określonym miejscu

Poddziałanie VI.3.1

W ramach poddziałania wsparciem objęte zostaną projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne, wynikające z programu rewitalizacji.

Poddziałanie VI.3.2

Wsparcie będzie udzielane w odniesieniu do projektów zlokalizowanych na terenie całego województwa, wynikających z programu rewitalizacji z wyłączeniem projektów realizowanych przez Miasto Łódź.

Poddziałanie VI.3.3

Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.

Przykładowe rodzaje projektów

W działaniu wspierane będą kompleksowe projekty odnoszące się do wszystkich sfer: materialno-przestrzennej, społecznej, gospodarczej oraz środowiskowej poprzez realizację następujących typów projektów:

- prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane (co do zasady z wyłączeniem budowy nowych budynków w określonym miejscu) prowadzące do przywrócenia lub nadania obiektom nowych funkcji, wraz z możliwością zakupu sprzętu i wyposażenia niezbędnego do realizacji celu projektu,
- zagospodarowanie przestrzeni publicznej funkcjonalnie powiązanej z obiektami poddawanych rewitalizacji, w tym tworzenie lub modernizacja³³ miejsc rekreacji i terenów zielonych (obejmująca również obiekty małej architektury),
- przebudowa, prace konserwatorsko-restauratorskie, remont części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych.

Odbudowa dotyczyć może jedynie zabytków wpisanych do rejestru zabytków lub ewidencji gminnej i nie może przekroczyć 30% kubatury stanu docelowego odbudowywanego budynku. Jako komponent projektu mogą być realizowane następujące typy działań:

- termomodernizacja budynku mieszkalnego (w odniesieniu do części wspólnych budynku)
- instalacja monitoringu lub oświetlenia w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa publicznego,
- budowa, przebudowa, rozbudowa lokalnej drogi publicznej (gminnej, powiatowej) wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- budowa, przebudowa, podłączenie do infrastruktury sieciowej na obszarze objętym projektem w celu zapewnienia dostępu obiektów i terenów rewitalizowanych do podstawowych usług komunalnych,
- inwestycje w zakresie kultury: wsparciem objęte będą prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane przy zabytkach nieruchomych (wpisanych do rejestru zabytków lub ewidencji gminnej), pełniących funkcje kulturalne lub mających je pełnić w wyniku projektu, wraz ze znajdującymi się w nich zabytkami ruchomymi; adaptacja obiektów na cele kulturalne, jak również roboty budowlane (co do zasady z wyłączeniem budowy nowych budynków w określonym miejscu) w obiektach infrastruktury kultury. W ramach komponentu dot. kultury, kwalifikowalne będą prace w otoczeniu rewitalizowanego obiektu (w tym zabytku nieruchomego) oraz zakup niezbędnego wyposażenia do tych obiektów.

Typ beneficjentów

Poddziałanie VI.3.1

- jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
- jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną
- organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe
- organizacje pozarządowe
- kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych
- instytucje kultury
- spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS
- LGD
- szkoły wyższe
- jednostki naukowe
- przedsiębiorcy

Poddziałanie VI.3.2

- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
- jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną
- organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe
- organizacje pozarządowe

- kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych
- instytucje kultury
- spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS
- LGD
- szkoły wyższe
- jednostki naukowe
- przedsiębiorcy

z wyłączeniem projektów realizowanych przez Miasto Łódź

Poddziałanie VI.3.3

Miasto Łódź

Wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią:

- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
- jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną
- organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe
- organizacje pozarządowe
- kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych
- instytucje kultury
- spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS
- LGD
- szkoły wyższe
- jednostki naukowe
- przedsiębiorcy

Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

- projekty z komponentem kulturalnym kwalifikują się do wsparcia pod warunkiem, iż komponent kulturalny w projekcie nie przekracza 2 mln EUR³⁴ kosztów kwalifikowalnych projektu
- wydatki na zabytki ruchome (znajdujące się w rewitalizowanych obiektach) nie mogą stanowić więcej niż 10% kosztów kwalifikowalnych projektu
- inwestycje w zakresie dróg lokalnych (gminnych, powiatowych) oraz infrastruktury towarzyszącej mogą być wspierane wyłącznie, gdy będą przyczyniać się do fizycznej, gospodarczej i społecznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych jako element programu rewitalizacji do maksymalnej wysokości 20% kosztów kwalifikowalnych projektu
- wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych

- wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% kosztów kwalifikowalnych
- wydatki bezpośrednio związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu
- wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% kosztów kwalifikowalnych projektu

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)
92,00%

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

VII.3 Infrastruktura opieki społecznej

Cel i uzasadnienie działania

Celem szczegółowym działania jest zwiększona dostępność i jakość usług społecznych ograniczających ubóstwo i wykluczenie społeczne.

Realizacja działania umożliwi zapewnienie dostępu do niedrogich, wysokiej jakości usług społecznych odpowiadających potrzebom ich odbiorców oraz przyczyniających się do ograniczenia ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Podjęte przedsięwzięcia wpłyną na rozwój opieki nad osobami starszymi oraz osobami z niepełnosprawnościami. Wsparcie zostaną inwestycje ukierunkowane na zwiększenie dostępności usług w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami. Dofinansowanie uzyskają projekty infrastrukturalne, których realizacja przyczyni się do rozwoju usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, a także usług opieki środowiskowej dla osób zależnych lub niesamodzielnych. Wsparciem objęte zostaną również inwestycje dotyczące mieszkalnictwa wspomaganego i socjalnego. Wszystkie

inwestycje uwzględniać muszą potrzeby grup docelowych, którym służyć będzie dofinansowana infrastruktura, w tym szczególnie potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Działanie zapewni także zwiększenie dostępu do instytucji świadczących usługi opieki nad dziećmi do trzeciego roku życia.

Budowa nowej infrastruktury w ramach działania VII.3 (poza inwestycjami dotyczącymi mieszkalnictwa wspomaganego i socjalnego, w ramach których wspierane będą jedynie przebudowa lub remont) jest możliwa pod warunkiem, że:

- zapewnienie infrastruktury nie jest możliwe w inny sposób oraz
- konieczność budowy infrastruktury na danym terytorium została potwierdzona analizą potrzeb i analizą trendów demograficznych w ujęciu terytorialnym.

Dofinansowanie rozwoju usług społecznych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w ramach działania powinno być zgodne z założeniami europejskich zasad przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej oraz z kierunkami wskazanymi w *Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020: Nowy Wymiar Aktywnej Integracji*. W projektach należy uwzględniać potrzeby terytorialne i trendy demograficzne.

Projekty finansowane w ramach działania będą realizowane pod warunkiem ścisłego powiązania z działaniami podejmowanymi w ramach wsparcia EFS, który w tym obszarze pełni funkcję wiodącą. Powyższe oznacza konieczność wykazania realizacji komplementarnego projektu współfinansowanego z EFS lub zaplanowania w projekcie współfinansowanym z EFRR działań uwzględniających wsparcie EFS (w ramach cross-financingu).

Interwencja koncentrować się będzie na tych obszarach i grupach docelowych, które wymagają szczególnego wsparcia, i oparta zostanie na analizie wskazującej luki w dostępie do usług.

Realizowane inwestycje nie powinny być ukierunkowane na duże instytucje o charakterze opiekuńczo-pobytowym, świadczące usługi długoterminowej pomocy dla osób z niepełnosprawnościami, dzieci, osób starszych oraz psychicznie chorujących. Przedsięwzięcia muszą być powiązane z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług (włączając formy stacjonarne), jednak tam, gdzie bardziej zasadne jest zastosowanie form instytucjonalnych (gdy objęcie opieką danej grupy osób nie jest możliwe w innej formie ze względu na stan zdrowia lub inne istotne przesłanki), ich wsparcie również będzie możliwe.

Przykładowe rodzaje projektów

1. dostosowanie infrastruktury pomocy społecznej do potrzeb regionu w zakresie świadczenia usług bytowych:

- remont, budowa, przebudowa budynków pomocy społecznej wraz z zakupem wyposażenia niezbędnego do osiągnięcia celów realizowanego projektu
- adaptacja istniejących budynków w celu dostosowania ich do świadczenia usług pomocy społecznej wraz z zakupem wyposażenia niezbędnego do osiągnięcia celów realizowanego projektu

2. projekty infrastrukturalne polegające na budowie, przebudowie, remoncie lub adaptacji budynków dla podmiotów realizujących formy pomocy:

- w zakresie pełnienia funkcji zawodowych rodzin zastępczych oraz dla realizacji zadań rodzinnych domów dziecka
- w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

3. projekty infrastrukturalne polegające na remoncie, budowie, przebudowie lub adaptacji budynków dla podmiotów integracji społecznej, w tym CIS, KIS, ZAZ, WTZ, realizujących formy pomocy w zakresie usług aktywnej reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Wydatki związane z zakupem wyposażenia niezbędnego do osiągnięcia celów realizowanego projektu są możliwe pod warunkiem, że nie stanowią jedyne elementu projektu (stanowią element szerszej inwestycji).

4. mieszkalnictwo socjalne i wspomagane:

- przebudowa lub remont zdegradowanych budynków w celu ich adaptacji na mieszkania socjalne i wspomagane w powiązaniu z
- procesem aktywizacji zawodowej, mającym na celu usamodzielnienie ekonomiczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (dopuszczalne będzie wsparcie wykraczające poza części wspólne budynków mieszkalnych)

5. tworzenie i rozwój infrastruktury opieki nad dziećmi w wieku do lat 3:

- budowa, przebudowa lub adaptacja budynków wraz z zakupem wyposażenia niezbędnego do świadczenia usług w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (np. żłobki, żłobki przyzakładowe, kluby dziecięce). Inwestycje stanowiąc muszą uzupełnienie interwencji EFS, umożliwiającej godzenie życia zawodowego z prywatnym, w celu zwiększenia aktywności zawodowej rodziców

Typ beneficjentów

- jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
- jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną
- podmioty lecznicze w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej
- podmioty ekonomii społecznej
- organizacje pozarządowe
- kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych
- przedsiębiorcy
- TBS (jedynie w zakresie mieszkalnictwa społecznego)

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

- wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych

- wydatki bezpośrednio związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu
- wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu
- wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)

88,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych

85,00% – w przypadku pozostałych projektów

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

VII.4 - Edukacja

VII.4.1 - Kształcenie zawodowe i ustawiczne

VII.4.2 - Edukacja przedszkolna

VII.4.3 - Edukacja ogólna

VII.4.4 - Kształcenie zawodowe i ustawiczne – miasto Łódź

VII.4.5 - Edukacja ogólna – miasto Łódź

Cel i uzasadnienie działania

Działanie VII.4

Przedsięwzięcia realizowane w ramach działania pozwolą na zwiększenie dostępu do wysokiej jakości edukacji. Powyższe przyczyni się do wzrostu poziomu wykształcenia społeczeństwa poprzez nabywanie kompetencji, opartych na indywidualnych predyspozycjach, i umiejętności, ułatwiających dostosowanie do zmieniających się warunków i potrzeb rynku pracy.

Interwencja uwzględni konieczność dostosowania infrastruktury edukacyjnej i wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, które powinny w jak najpełniejszym stopniu mieć możliwość uczestniczenia we wszelkich formach edukacji.

Wsparcie inwestycji współfinansowanych z EFRR w ramach działania będzie możliwe wyłącznie w powiązaniu z interwencją EFS jako element uzupełniający przedsięwzięcia EFS, wspierający osiągnięcie celów osi priorytetowej XI.

Wszystkie przedsięwzięcia realizowane w ramach działania uwzględniać powinny poziom dostępności i wykorzystania infrastruktury edukacyjnej w województwie, tendencje demograficzne, specyfikę regionu oraz potrzeby i deficyty zidentyfikowane w diagnozie regionalnej w celu zagwarantowania wdrożenia jedynie uzasadnionych kosztowo i efektywnych działań.

W zakresie interwencji dotyczącej kształcenia zawodowego, ustawicznego i ogólnego możliwa będzie realizacja działań służących wykorzystaniu infrastruktury do popularyzacji nauki i innowacji, jednak wyłącznie jako komponent szerszego projektu.

Poddziałanie VII.4.1

Celem szczegółowym poddziałania jest wzrost jakości kształcenia zawodowego i ustawicznego.

Głównym wyzwaniem w ramach kształcenia zawodowego i ustawicznego jest wyposażenie absolwentów w kompetencje najbardziej poszukiwane przez pracodawców, w tym stworzenie możliwości zdobycia nowoczesnego zawodu dostosowanego do potrzeb innowacyjnej gospodarki. W związku z powyższym wsparcie w ramach poddziałania ukierunkowane będzie na podniesienie jakości szkolnictwa zawodowego i ustawicznego, co umożliwi wzmocnienie wymiaru praktycznego szkolenia zawodowego i pozwoli na dostosowanie kształcenia do aktualnych potrzeb i oczekiwań regionalnego rynku pracy.

Wydatki na inwestycje infrastrukturalne mogą być ponoszone, gdy konieczność wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb.

Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.

Poddziałanie VII.4.2

Celem szczegółowym poddziałania jest wzrost dostępności edukacji przedszkolnej.

Poddziałanie będzie obejmowało inwestycje w infrastrukturę przedszkolną, które wpłyną na zwiększenie dostępu do edukacji przedszkolnej i wyrównanie szans rozwojowych dzieci na jak najwcześniejszym etapie kształcenia. Pozwoli to na lepsze przygotowanie dzieci do kolejnych etapów edukacji oraz ułatwi rodzicom łączenie życia zawodowego z życiem prywatnym.

Wydatki na budowę mogą być ponoszone, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- organ prowadzący nie dysponuje infrastrukturą, która byłaby możliwa do wykorzystania na potrzeby edukacji przedszkolnej;

- potrzeba wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb i trendów demograficznych w ujęciu terytorialnym (w perspektywie kolejnych 3 lat);
- infrastruktura została zaprojektowana zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania.

Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.

Poddziałanie VII.4.3

Celem szczegółowym poddziałania jest poprawa jakości kształcenia ogólnego w zakresie wsparcia kompetencji kluczowych na rynku pracy oraz nauczania eksperymentalnego.

Wsparcie będzie skierowane na poprawę jakości edukacji w zakresie nauczania ogólnego wspierającego rozwój kompetencji kluczowych i nauczania eksperymentalnego. Powyższe ułatwi wybór dalszej ścieżki edukacyjnej czy zawodowej, późniejsze funkcjonowanie na rynku pracy oraz włączy osoby objęte wsparciem w proces uczenia się przez całe życie.

Wydatki na budowę mogą być ponoszone, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- nie jest możliwe wykorzystanie istniejącej infrastruktury;
- potrzeba wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb;
- infrastruktura została zaprojektowana zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania.

Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.

Poddziałanie VII.4.4

Celem szczegółowym poddziałania jest wzrost jakości kształcenia zawodowego i ustawicznego

Głównym wyzwaniem w ramach kształcenia zawodowego i ustawicznego jest wyposażenie absolwentów w kompetencje najbardziej poszukiwane przez pracodawców, w tym stworzenie możliwości zdobycia nowoczesnego zawodu dostosowanego do potrzeb innowacyjnej gospodarki. W związku z powyższym wsparcie w ramach poddziałania ukierunkowane będzie na podniesienie jakości szkolnictwa zawodowego i ustawicznego, co umożliwi wzmocnienie wymiaru praktycznego szkolenia zawodowego i pozwoli na dostosowanie kształcenia do aktualnych potrzeb i oczekiwań regionalnego rynku pracy.

Wydatki na inwestycje infrastrukturalne mogą być ponoszone, gdy konieczność wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb.

Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.

Poddziałanie VII.4.5

Celem szczegółowym poddziałania jest poprawa jakości kształcenia ogólnego w zakresie wsparcia kompetencji kluczowych na rynku pracy oraz nauczania eksperymentalnego.

Wsparcie będzie skierowane na poprawę jakości edukacji w zakresie nauczania ogólnego wspierającego rozwój kompetencji kluczowych i nauczania eksperymentalnego. Powyższe ułatwi wybór dalszej ścieżki edukacyjnej czy zawodowej, późniejsze funkcjonowanie na rynku pracy oraz włączy osoby objęte wsparciem w proces uczenia się przez całe życie.

Wydatki na budowę mogą być ponoszone, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- nie jest możliwe wykorzystanie istniejącej infrastruktury;
- potrzeba wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb;
- infrastruktura została zaprojektowana zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania.

Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.

Przykładowe rodzaje projektów

Poddziałanie VII.4.1

1. adaptacja, rozbudowa, przebudowa, remont, modernizacja³⁷ istniejącej infrastruktury w celu dostosowania obiektów szkolnictwa zawodowego do warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej
2. doposażenie, wyposażenie szkół i placówek w odpowiedni do nauki sprzęt, narzędzia, materiały techno-dydaktyczne

Jako element uzupełniający interwencję zmierzającą do osiągnięcia celu szczegółowego możliwe będą działania, mające wpływ na sprawność fizyczną uczniów, dotyczące adaptacji istniejących pomieszczeń na bazę sportową, w tym zakup wyposażenia, w placówkach edukacyjnych. Realizacja inwestycji możliwa będzie jedynie w przypadku zdiagnozowania istotnych potrzeb (gdy służyć będzie wypełnieniu luk w zakresie niezbędnej infrastruktury w placówkach edukacyjnych).

Poddziałanie VII.4.2

1. budowa, przebudowa, adaptacja, obiektów na potrzeby działalności edukacyjnej wraz z wyposażeniem, doposażeniem w niezbędny sprzęt, pomoce dydaktyczne itp.

Jako element uzupełniający interwencję zmierzającą do osiągnięcia celu szczegółowego możliwe będą działania, mające wpływ na sprawność fizyczną uczniów, dotyczące adaptacji istniejących pomieszczeń na bazę sportową, w tym zakupu wyposażenia, w placówkach edukacyjnych. Realizacja inwestycji możliwa będzie jedynie w przypadku zdiagnozowania istotnych potrzeb (gdy służyć będzie wypełnieniu luk w zakresie niezbędnej infrastruktury w placówkach edukacyjnych).

Budowa nowych obiektów lub przebudowa istniejących, związanych bezpośrednio z prowadzeniem działalności edukacyjnej, jest dopuszczalna jedynie w wyjątkowych sytuacjach, gdy nie będzie możliwości adaptacji istniejących budynków i gdy przedstawiono uzasadnienie wskazujące, że zaproponowane inwestycje stanowią element strategicznego podejścia do edukacji przedszkolnej i szkolnej na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego.

Poddziałanie VII.4.3

1. budowa, przebudowa, adaptacja, modernizacja obiektów na potrzeby działalności edukacyjnej
2. zakup niezbędnego wyposażenia, sprzętu i oprogramowania dla szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne, które pozwoli na wsparcie

kompetencji kluczowych na rynku pracy i będzie stanowił fundament do nauczania eksperymentalnego

Jako element uzupełniający interwencję zmierzającą do osiągnięcia celu szczegółowego możliwe będą działania, mające wpływ na sprawność fizyczną uczniów, dotyczące budowy, przebudowy bazy sportowej oraz zakupu wyposażenia w placówkach edukacyjnych. Realizacja inwestycji możliwa będzie jedynie w przypadku zdiagnozowania istotnych potrzeb (gdy służyć będzie wypełnieniu luk w zakresie niezbędnej infrastruktury w placówkach edukacyjnych).

Budowa nowych obiektów lub przebudowa istniejących, związanych bezpośrednio z prowadzeniem działalności edukacyjnej, jest dopuszczalna jedynie w wyjątkowych sytuacjach, gdy nie będzie możliwości adaptacji istniejących budynków i gdy przedstawiono uzasadnienie wskazujące, że zaproponowane inwestycje stanowią element strategicznego podejścia do edukacji przedszkolnej i szkolnej na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego.

Poddziałanie VII.4.4

1. adaptacja, rozbudowa, przebudowa, remont modernizacja³⁹ istniejącej infrastruktury w celu dostosowania obiektów szkolnictwa zawodowego do warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej
2. doposażenie, wyposażenie szkół i placówek w odpowiedni do nauki sprzęt, narzędzia, materiały techno-dydaktyczne

Jako element uzupełniający interwencję zmierzającą do osiągnięcia celu szczegółowego możliwe będą działania, mające wpływ na sprawność fizyczną uczniów, dotyczące adaptacji istniejących pomieszczeń na bazę sportową, w tym zakup wyposażenia, w placówkach edukacyjnych. Realizacja inwestycji możliwa będzie jedynie w przypadku zdiagnozowania istotnych potrzeb (gdy służyć będzie wypełnieniu luk w zakresie niezbędnej infrastruktury w placówkach edukacyjnych).

Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne

Poddziałanie VII.4.5

1. budowa, przebudowa, adaptacja, modernizacja obiektów na potrzeby działalności edukacyjnej
2. zakup niezbędnego wyposażenia, sprzętu i oprogramowania dla szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne, które pozwoli na wsparcie kompetencji kluczowych na rynku pracy i będzie stanowił fundament do nauczania eksperymentalnego

Jako element uzupełniający interwencję zmierzającą do osiągnięcia celu szczegółowego możliwe będą działania, mające wpływ na sprawność fizyczną uczniów, dotyczące budowy, przebudowy bazy sportowej oraz zakupu wyposażenia w placówkach edukacyjnych. Realizacja inwestycji możliwa będzie jedynie w przypadku zdiagnozowania istotnych potrzeb

(gdy służyć będzie wypełnieniu luk w zakresie niezbędnej infrastruktury w placówkach edukacyjnych).

Budowa nowych obiektów lub przebudowa istniejących, związanych bezpośrednio z prowadzeniem działalności edukacyjnej, jest dopuszczalna jedynie w wyjątkowych sytuacjach, gdy nie będzie możliwości adaptacji istniejących budynków i gdy przedstawiono uzasadnienie wskazujące, że zaproponowane inwestycje stanowią element strategicznego podejścia do edukacji przedszkolnej i szkolnej na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego.

Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.

Typ beneficjentów

Poddziałanie VII.4.1

- osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki
- osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi placówki doskonalenia nauczycieli

Poddziałanie VII.4.2

- osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi placówki wychowania przedszkolnego
- osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki

Poddziałanie VII.4.3

- osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki

Poddziałanie VII.4.4

Miasto Łódź

Wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią:

- osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki
- osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi placówki doskonalenia nauczycieli

Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.

Poddziałanie VII.4.5

Miasto Łódź

Wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią:

- osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki

Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

- wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych

- wydatki bezpośrednio związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu
- wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu
- wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)

Działanie VII.4

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych

Poddziałanie VII.4.1

86,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych

85,00% – w przypadku pozostałych projektów

Poddziałanie VII.4.2 -85,00%

Poddziałanie VII.4.3 -85,00%

Poddziałanie VII.4.4 -86,00%

Poddziałanie VII.4.5 -85,00%

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

VIII.2 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29 roku życia

Cel i uzasadnienie działania

Celem szczegółowym działania jest wzrost zatrudnienia osób bezrobotnych, biernych zawodowo i poszukujących pracy.

W ramach Działania VIII.2 realizowane będą projekty wyłonione w trybie konkursowym.

Aby w sposób bardziej efektywny wykorzystać zasoby na rynku pracy, prowadzone będą działania zmierzające do poprawy szans na zatrudnienie osób bezrobotnych, biernych zawodowo i poszukujących pracy.

Wsparcie osób bezrobotnych, poszukujących pracy i biernych zawodowo, zwłaszcza tych, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób po 50. roku życia, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach, będzie odpowiadało na zidentyfikowane u tych osób trudności i bariery oraz będzie się charakteryzowało zindywidualizowanym i kompleksowym podejściem do ich rozwiązania. W celu poprawy dostępu do rynku pracy prowadzone będą działania ukierunkowane na wzmocnienie umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, podnoszenie kompetencji i nabywanie kwalifikacji zawodowych oraz zdobywanie doświadczenia zawodowego. Oferowana pomoc będzie obejmowała instrumenty i usługi rynku pracy, w tym przede wszystkim te wskazane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Ponadto, aby zwiększyć efektywność podejmowanych działań, szczególny nacisk zostanie położony na wysoką jakość oferowanych usług. Wsparcie będzie dopasowane do aktualnych potrzeb lokalnych rynków pracy, głównie poprzez efektywną współpracę z pracodawcami i innymi partnerami.

Przykładowe rodzaje projektów

1. programy aktywizacji zawodowej służące przywróceniu na rynek pracy osób, którym udzielane jest wsparcie:

a) instrumenty i usługi rynku pracy mające na celu zidentyfikowanie barier uniemożliwiających wejście lub powrót na rynek pracy, określenie ścieżki zawodowej oraz indywidualizację wsparcia:

- pośrednictwo pracy,
- poradnictwo zawodowe.
- identyfikacja potrzeb,

b) instrumenty i usługi rynku pracy służące podnoszeniu kompetencji i nabywaniu kwalifikacji zawodowych oraz ich lepszemu dopasowaniu do potrzeb rynku pracy, np. poprzez wysokiej jakości szkolenia,

c) instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego:

- staże,
- praktyki zawodowe,
- subsydiowane zatrudnienie,
- wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy.

2. realizacja ukierunkowanych schematów mobilności transnarodowej (USMT) EURES zdiagnozowanych na podstawie analiz społeczno-gospodarczych regionu.

Typ beneficjentów

Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

Nie dotyczy

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)
95 %

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania całkowitego wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Minimalna wartość projektu: 200 000

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 200 000

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

VIII.3 Wsparcie przedsiębiorczości

VIII.3.1 Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezzwrotnych

VIII.3.2 Wsparcie przedsiębiorczości w formach zwrotnych

VIII.3.3 Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezzwrotnych - ZIT

Cel i uzasadnienie działania

Celem szczegółowym działania jest zwiększenie liczby trwałych, nowopowstałych przedsiębiorstw (start-upów).

Wspieranie przedsiębiorczości w regionie jest jednym z istotnych elementów aktywnej polityki rynku pracy. Podstawową przeszkodą utrudniającą założenie i rozwój działalności gospodarczej jest bariera finansowa.

Poddziałanie VIII.3.1

W Poddziałaniu VIII.3.1 wsparcie udzielane będzie w formie dotacji adresowanych do osób pozostających bez pracy, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj.: osób po 50. roku życia, osób długotrwale bezrobotnych, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób o niskich kwalifikacjach. W celu zwiększenia przeżywalności nowoutworzonych firm i poprawy jakości kapitału ludzkiego, niezbędne będzie również zagwarantowanie wysokiej jakości, zindywidualizowanego wsparcia szkoleniowo-doradczego, z możliwością wykorzystania instrumentu preinkubacji.

Poddziałanie VIII.3.2

Interwencja planowana do realizacji w ramach Poddziałania VIII.3.2 będzie ukierunkowana na rozwój przedsiębiorczości w regionie, z wykorzystaniem instrumentów finansowych wspartych działaniami szkoleniowo-doradczymi. Udzielane pożyczki adresowane będą do osób pozostających bez pracy z zastrzeżeniem, że wsparcie w postaci instrumentów zwrotnych dla osób bezrobotnych i biernych zawodowo nieznajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji może wynieść maksymalnie 20% alokacji na Priorytet Inwestycyjny 8iii. Dla osób, które podejmując działalność gospodarczą utworzą dodatkowe miejsca pracy, wsparcie będzie mogło zostać przyznane na preferencyjnych warunkach w formie zwiększonej kwoty wsparcia lub obniżonego oprocentowania.

Poddziałanie VIII.3.3

W Poddziałaniu VIII.3.3 wsparcie udzielane będzie w formie dotacji adresowanych do osób pozostających bez pracy, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj.: długotrwale bezrobotnych, kobiet, osób po 50 roku życia, osób o niskich kwalifikacjach bądź z niepełnosprawnościami. W celu zwiększenia przeżywalności nowoutworzonych firm i poprawy jakości kapitału ludzkiego, niezbędne jest również zagwarantowanie wysokiej jakości i zindywidualizowanego wsparcia szkoleniowo-doradczego, z możliwością wykorzystania instrumentu preinkubacji.

Poddziałanie będzie wdrażane na obszarze realizacji ZIT.

Przykładowe rodzaje projektów

Poddziałanie VIII.3.1

Bezzwrotne wsparcie dla osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, obejmujące:

1. dotacje na uruchomienie działalności gospodarczej
2. finansowe wsparcie pomostowe służące pokryciu bieżących wydatków powstałych w początkowym okresie prowadzenia działalności gospodarczej
3. wsparcie szkoleniowo-doradcze:
 - a) szkolenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej
 - b) pomoc w przygotowaniu biznesplanu
 - c) doradztwo w sprawie bieżących zagadnień związanych z prowadzoną działalnością
4. preinkubacje działalności gospodarczej

Poddziałanie VIII.3.2

Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, obejmujące:

1. pożyczki na uruchomienie działalności gospodarczej przyznawane na preferencyjnych warunkach
2. wsparcie szkoleniowo-doradcze:
 - a) szkolenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej
 - b) pomoc w przygotowaniu biznesplanu
 - c) doradztwo w sprawie bieżących zagadnień związanych z prowadzoną działalnością

Poddziałanie VIII.3.3

Bezzwrotne wsparcie dla osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, obejmujące:

1. dotacje na uruchomienie działalności gospodarczej
2. finansowe wsparcie pomostowe służące pokryciu bieżących wydatków powstałych w początkowym okresie prowadzenia działalności gospodarczej
3. wsparcie szkoleniowo-doradcze:
 - a) szkolenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej
 - b) pomoc w przygotowaniu biznesplanu
 - c) doradztwo w sprawie bieżących zagadnień związanych z prowadzoną działalnością
4. preinkubację działalności gospodarczej

Typ beneficjentów

Poddziałanie VIII.3.1

Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)

Poddziałanie VIII.3.2

Podmioty, które wdrażają instrumenty finansowe

Poddziałanie VIII.3.3

Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

Nie dotyczy

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)

Poddziałanie VIII.3.1 -95% – bez uwzględnienia środków na dotacje i finansowe wsparcie pomostowe, które są dofinansowane w 100%.

Poddziałanie VIII.3.2 -85% – w zakresie dotyczącym instrumentów finansowych

95% – w zakresie dotyczącym wsparcia szkoleniowo-doradczego

Poddziałanie VIII.3.3 -95% – bez uwzględnienia środków na dotacje i finansowe wsparcie pomostowe, które są dofinansowane w 100%.

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Minimalna wartość projektu: 500 000

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Minimalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu: 500 000

Instrumenty finansowe

Poddziałanie VIII.3.1 -Nie dotyczy

Poddziałanie VIII.3.2 -Pożyczka

Warunki przyznawania pożyczek zostaną określone w regulaminie konkursu

Poddziałanie VIII.3.3 -Nie dotyczy

IX.1 - Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

IX.1.1 - Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

IX.1.2 - Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - ZIT

IX.1.3 - Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – miasto Łódź

Cel i uzasadnienie działania

Działanie IX.1

Celem szczegółowym działania jest przywrócenie zdolności do zatrudnienia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Interwencje będą dostosowane do zdiagnozowanych potrzeb osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, o których mowa w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020. Jednocześnie bardzo duży nacisk zostanie położony na indywidualizację wsparcia, tak żeby jego zakres w jak największym stopniu był dostosowany do potrzeb poszczególnych osób.

Planuje się realizację kompleksowych programów obejmujących instrumenty aktywizacji społecznej, zawodowej lub edukacyjnej, przy czym projekty realizowane przez ośrodki pomocy społecznej (OPS) i powiatowe centra pomocy rodzinie (PCPR) mogą obejmować wyłącznie instrumenty, których realizacja należy do OPS i PCPR na podstawie przepisów prawa krajowego.

Realizowane będzie również wsparcie na rzecz tworzenia lub funkcjonowania podmiotów integracji społecznej tj. centrów integracji społecznej (CIS), klubów integracji społecznej (KIS), zakładów aktywności zawodowej (ZAZ), warsztatów terapii zajęciowej (WTZ) oraz innych podmiotów działających na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej, w których będą realizowane usługi reintegracji społeczno-zawodowej.

Zakres wsparcia oraz warunki jego realizacji będą zgodne z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.

Poddziałanie IX.1.2 będzie wdrażane na obszarze realizacji ZIT.

Poddziałanie IX.1.1

Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego

Poddziałanie IX.1.2

Wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

Poddziałanie IX.1.3

Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji

Przykładowe rodzaje projektów

1. programy służące aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym za pomocą instrumentów aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej:

- a) instrumenty aktywizacji społecznej ukierunkowane na przywrócenie zdolności do prawidłowego wypełniania ról społecznych, w tym praca socjalna
- b) instrumenty aktywizacji zawodowej ukierunkowane na podniesienie kwalifikacji zawodowych, poszerzenie wiedzy i umiejętności w celu uzyskania lub utrzymania zatrudnienia
- c) instrumenty aktywizacji edukacyjnej ukierunkowane na poszerzenie wiedzy i umiejętności podnoszących kompetencje ogólne, wpływające na status społeczny

2. wsparcie na tworzenie lub funkcjonowanie podmiotów integracji społecznej służące realizacji usług reintegracji społeczno-zawodowej, w tym KIS, CIS, WTZ, ZAZ.

Proces wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia odbywa się w oparciu o ścieżkę reintegracji, stworzoną indywidualnie dla każdej osoby zagrożonej ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb, z zastrzeżeniem, że nie może ona obejmować wyłącznie pracy socjalnej.

Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym nie mogą stanowić pierwszego elementu wsparcia w ramach ścieżki reintegracji.

W przypadku Poddziałania IX.1.3 wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.

Typ beneficjentów

Poddziałanie IX.1.1

Podmioty specjalizujące się w aktywizowaniu osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:

- instytucje pomocy i integracji społecznej
- podmioty ekonomii społecznej
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, związki i stowarzyszenia jst
- organizacje pozarządowe
- kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych
- przedsiębiorcy

Poddziałanie IX.1.3

Miasto Łódź

Podmioty specjalizujące się w aktywizowaniu osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:

- instytucje pomocy i integracji społecznej
- podmioty ekonomii społecznej
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, związki i stowarzyszenia jst
- organizacje pozarządowe
- kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych
- przedsiębiorcy

wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią.

Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

Nie dotyczy

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)

85,00% - projekty jednostek pomocy społecznej (OPS, PCPR)

95,00% - pozostałe projekty.

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Poddziałanie IX.1.1 - Minimalna wartość projektu: 100 000

Poddziałanie IX.1.2 Nie dotyczy

Poddziałanie IX.1.3 - Minimalna wartość projektu: 100 000

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Poddziałanie IX.1.1 - Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 100 000

Poddziałanie IX.1.2 - Nie dotyczy

Poddziałanie IX.1.3 - Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 100 000

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

X.1 Powrót na rynek pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3

Cel i uzasadnienie działania

Celem szczegółowym działania jest wzrost poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3.

Realizacja działania przyczyni się do wdrożenia rozwiązań umożliwiających łączenie życia prywatnego i zawodowego. Brak wsparcia w tym obszarze stanowi zdiagnozowany problem i przyczynia się do dezaktywizacji zawodowej osób sprawujących funkcje opiekuńcze.

Planowane typy wsparcia mają na celu ułatwienie powrotu na rynek pracy poprzez zastosowanie kompleksowych narzędzi w postaci zapewnienia opieki na dziećmi w wieku do lat 3 w formach instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych, w szczególności na terenach o zdiagnozowanym deficycie w tym zakresie oraz aktywizacji zawodowej w przypadku zidentyfikowanej potrzeby.

Realizacja projektów będzie zgodna z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020.

Przykładowe rodzaje projektów

Wsparcie działań ułatwiających powrót na rynek pracy osobom sprawującym opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 poprzez:

1. tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w formie instytucjonalnej:
 - a) żłobków
 - b) klubów dziecięcych
 - c) opiekuna dziennego i pozainstytucjonalnej:
 - d) niani.
2. aktywizację zawodową osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 m.in. w formie:
 - a) doradztwa zawodowego
 - b) doradztwa indywidualnego

- c) pośrednictwa pracy
- d) szkoleń.

W ramach jednego projektu zakłada się obligatoryjne wykorzystanie pierwszego instrumentu w postaci utworzenia miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz fakultatywne wykorzystanie drugiego instrumentu w postaci aktywizacji zawodowej w przypadku, gdy wynika to ze zdiagnozowanych potrzeb osób pozostających bez zatrudnienia.

Typ beneficjentów

Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

Nie dotyczy

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)

91,00%

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN

Maksymalna wartość projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Minimalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu: 50 000 PLN

Maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

X.2 - Rozwój pracowników i przedsiębiorstw

X.2.1 - Konkurencyjność przedsiębiorstw i ich pracowników

X.2.2 - Wdrożenie programów typu outplacement

Cel i uzasadnienie działania

Poddziałanie X.2.1

Celem szczegółowym poddziałania jest podniesienie kompetencji i kwalifikacji przedsiębiorców sektora MŚP i ich pracowników, w tym MŚP przechodzących procesy adaptacyjne, restrukturyzacyjne i modernizacyjne.

W ramach Poddziałania przewiduje się wsparcie przyczyniające się do poprawy adaptacyjności przedsiębiorstw i pracowników, co stanowi jeden z kluczowych czynników decydujących o konkurencyjności gospodarki w regionie w obliczu globalnych wyzwań, przed którymi stają MŚP. Będzie się ono skupiało na dwóch obszarach: wsparciu w zakresie wzrostu kompetencji przedsiębiorców i ich pracowników oraz pomocy przedsiębiorstwom, które znalazły się w sytuacji kryzysowej. Pierwszy z wymienionych obszarów odnosi się do popytowej strony rynku pracy, szczególnie do mikroprzedsiębiorstw, które często samodzielnie nie korzystają ze wsparcia szkoleniowego i doradczego. Przewidziane wsparcie będzie dopasowane do rzeczywistych, zgłaszanych przez MŚP potrzeb. Przedsiębiorca będzie samodzielnie decydował o zakresie udzielanego wsparcia, które będzie się koncentrowało na najbardziej skutecznych z punktu widzenia MŚP usługach doradczych i szkoleniowych.

W ramach drugiego obszaru, podjęte zostaną działania mające na celu poprawę jakości zarządzania przedsiębiorstwami sektora MŚP oraz wsparcie w sytuacjach kryzysowych. W tym celu przewidziano działania skierowane do przedsiębiorców w zakresie zarządzania strategicznego, w tym zarządzania zasobami ludzkimi oraz doradztwo, które wspomagać ma procesy restrukturyzacyjne bądź zapobiegać wystąpieniu sytuacji kryzysowej. Pozwoli to MŚP dostosować się do zmieniających warunków gospodarczych i realizować strategię zarządzania w sytuacjach kryzysowych.

Realizacja przedmiotowego Poddziałania będzie odbywała się w trybie pozakonkursowym poprzez realizację projektu o charakterze systemowym w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania (PSF) z wykorzystaniem Rejestru Usług Rozwojowych (RUR). Istotą podejścia popytowego jest założenie, że centralnym podmiotem wsparcia jest przedsiębiorstwo i jego potrzeby. System zakłada realizację usług rozwojowych w oparciu o bony.

Realizacja projektów będzie zgodna z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020.

Poddziałanie X.2.2

Celem szczegółowym poddziałania jest poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników do zmian zachodzących w gospodarce w ramach działań outplacementowych.

W ramach Poddziałania przewiduje się wsparcie mające na celu adaptację do zmieniających się warunków na rynku pracy. Konieczność realizacji działań w tym zakresie

wiąże się ze zmieniającą się sytuacją gospodarczą, która wymusza na przedsiębiorstwach przeprowadzanie procesów restrukturyzacyjnych, często powiązanych ze zwolnieniami pracowników. Tego typu sytuacje wymagają szybkiej interwencji, która ma pomóc w utrzymaniu zatrudnienia i zapobiec dezaktywizacji zawodowej. Adaptacja pracowników do nowej sytuacji będzie odbywać się w ramach kompleksowych i zindywidualizowanych działań outplacementowych, obejmujących szeroki katalog możliwych do wykorzystania narzędzi.

Realizacja projektów będzie zgodna z Wytocznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020.

Przykładowe rodzaje projektów

Poddziałanie X.2.1

wspieranie rozwoju kompetencji pracowników zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami przedsiębiorstw poprzez realizację usług rozwojowych

1. dostarczanie kompleksowych usług (doradczych, diagnostycznych) odpowiadających na potrzeby przedsiębiorstw
2. wdrażanie zarządzania strategicznego (w tym zarządzania zasobami ludzkimi) i nowoczesnych metod zarządzania przedsiębiorstwem, z uwzględnieniem zarządzania rozwojem przedsiębiorstwa (w tym w sytuacjach kryzysowych)
3. wsparcie doradcze na rzecz zapobiegania sytuacjom kryzysowym przedsiębiorstw, które odczuwają negatywne skutki zmiany gospodarczej
4. zapewnianie przedsiębiorcy, który znalazł się w sytuacji kryzysowej, wsparcia doradczego w zakresie opracowania i wdrożenia planu rozwoju działalności lub planu restrukturyzacji⁴²

Poddziałanie X.2.2

wspieranie outplacementowe obejmujące m.in.:

- a) szkolenia zawodowe
- b) doradztwo zawodowe połączone z przygotowaniem Indywidualnego Planu Działania jako obowiązkowy element wsparcia
- c) poradnictwo psychologiczne
- d) pośrednictwo pracy
- e) staże i praktyki zawodowe przygotowujące do podjęcia pracy w nowym zawodzie
- f) subsydiowanie zatrudnienia uczestnika projektu u nowego pracodawcy
- g) studia podyplomowe
- h) bezzwrotne wsparcie dla osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą poprzez zastosowanie następujących instrumentów:
 - doradztwo (indywidualne i grupowe) oraz szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i prowadzenia działalności gospodarczej

- wsparcie bezzwrotne, którego maksymalna kwota wsparcia nie przekracza 6-krotności przeciętnego wynagrodzenia za pracę w gospodarce narodowej obowiązującego w dniu przyznania wsparcia
- wsparcie pomostowe udzielane w okresie pierwszych 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej, (pomoc w efektywnym wykorzystaniu wsparcia finansowego wspomagająca rozwój działalności gospodarczej)

Typ beneficjentów

Poddziałanie X.2.1

Instytucja Zarządzająca

Poddziałanie X.2.2

Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

Poddziałanie X.2.1

W ramach projektu PSF nie jest możliwe kwalifikowanie kosztów usługi rozwojowej, która:

- a) polega na opracowaniu analizy potrzeb rozwojowych lub planu rozwoju przedsiębiorcy lub grupy przedsiębiorców – w przypadku przedsiębiorców, którzy otrzymali tego typu wsparcie w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 8v PO WER;
- b) dotyczy funkcjonowania na rynku zamówień publicznych lub wdrażania strategii wejścia na zagraniczne rynki zamówień publicznych;
- c) dotyczy zasad realizacji przedsięwzięć w formule PPP oraz przygotowania oferty do przedsięwzięcia realizowanego w formule PPP lub procesu negocjacji;
- d) jest świadczona przez podmiot, z którym przedsiębiorca jest powiązany kapitałowo lub osobowo, przy czym przez powiązania kapitałowe lub osobowe rozumie się w szczególności:
 - udział w spółce jako wspólnik spółki cywilnej lub spółki osobowej,
 - posiadanie co najmniej 10% udziałów lub akcji spółki,
 - pełnienie funkcji członka organu nadzorczego lub zarządzającego, prokurenta lub pełnomocnika,
 - pozostawanie w stosunku prawnym lub faktycznym, który może budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności w wyborze podmiotu świadczącego usługę rozwojową, w szczególności pozostawanie w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej lub w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli;
- e) obejmuje koszty niezwiązane bezpośrednio z usługą rozwojową, w szczególności koszty środków trwałych przekazywanych przedsiębiorcom lub ich pracownikom, koszty dojazdu i zakwaterowania, z wyłączeniem kosztów niezbędnych do zakwaterowania osób z niepełnosprawnościami wydelegowanych przez przedsiębiorcę

do udziału w usłudze rozwojowej, adekwatnych do faktycznych potrzeb osób z niepełnosprawnościami;

- f) dotyczy kosztów usługi rozwojowej, której obowiązek przeprowadzenia na zajmowanym stanowisku pracy wynika z odrębnych przepisów prawa (np. wstępne i okresowe szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, szkolenia okresowe potwierdzające kwalifikacje na zajmowanym stanowisku pracy).

Poddziałanie X.2.2

Nie dotyczy

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)

Poddziałanie X.2.1

85,00%

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.

Poddziałanie X.1.2

91,00%

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Poddziałanie X.2.1

Nie dotyczy

Poddziałanie X.2.2

Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN

Maksymalna wartość projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Minimalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu: 50 000 PLN

Maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

X.3 - Ochrona, utrzymanie i przywrócenie zdrowia

X.3.1 - Programy z uwzględnieniem rehabilitacji medycznej ułatwiające powroty do pracy oraz umożliwiające wydłużenie aktywności zawodowej

X.3.2 - Programy profilaktyczne dotyczące chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu

X.3.3 - Działania uzupełniające populacyjne programy profilaktyczne w kierunku wczesnego wykrywania nowotworu jelita grubego, piersi i szyjki macicy

Cel i uzasadnienie działania

Działanie X.3

Celem szczegółowym działania jest wdrożenie programów zdrowotnych mających wpływ na utrzymanie i przedłużenie aktywności zawodowej mieszkańców regionu, w tym szczególnie osób powyżej 50 roku życia.

Poddziałanie X.3.1

Planowane działania będą przyczyniać się do osiągnięcia możliwie wysokiej sprawności psychofizjologicznej, zdolności do pracy oraz do brania czynnego udziału w życiu społecznym przez osoby chore. Wsparcie w zakresie wdrożenia programów rehabilitacji medycznej ułatwiających powroty do pracy oraz umożliwiających wydłużenie aktywności zawodowej będzie skupione przede wszystkim na schorzeniach, które stanowią główne przyczyny dezaktywizacji zawodowej (choroby układu krążenia, choroby nowotworowe, choroby i zaburzenia psychiczne, choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego, choroby układu oddechowego). Programy z uwzględnieniem rehabilitacji medycznej będą ukierunkowane na grupy docelowe najbardziej narażone na opuszczenie rynku pracy z powodu czynników zdrowotnych lub najbardziej bliskie powrotowi na rynek pracy w wyniku świadczeń z zakresu rehabilitacji. Zależnie od schorzenia program rehabilitacji może obejmować kilka etapów. Pierwszy jest prowadzony w warunkach szpitalnych i trwa do momentu umożliwiającego opuszczenie szpitala przez pacjenta. Drugi jest prowadzony w stacjonarnych ośrodkach rehabilitacji np. oddziałach rehabilitacyjnych lub w warunkach domowych. Trzeci tzw. późna rehabilitacja powinien trwać przez całe życie, stanowiąc element prozdrowotnego trybu życia. Do sprawnego wdrażania trzeciego etapu wskazany jest aktywny udział m.in. edukatorów zdrowotnych, pielęgniarek POZ oraz wsparcie lekarzy POZ.

Świadczenia w zakresie rehabilitacji w ramach projektów finansowanych ze środków EFS w niniejszym Poddziałaniu będą realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 146 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. *o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych*, w szczególności Zarządzenia Nr 80/2013/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 16 grudnia 2013 r. *w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju rehabilitacja lecznicza*.

Realizacja projektów służących wdrożeniu opracowanych na poziomie regionu programów zdrowotnych (tj regionalnych programów zdrowotnych – RPZ) będzie zgodna z krajowymi wytycznymi horyzontalnymi

Poddziałanie X.3.2

Planowane działania będą przyczyniać się do zwiększenia uczestnictwa mieszkańców regionu w badaniach profilaktycznych. Obejmują realizację programów profilaktycznych, które dotyczą problemów zdrowotnych uznanych za priorytetowe, bądź specyficzne dla danego regionu i pozwalających przeciwdziałać negatywnym skutkom zmian epidemiologicznych w regionie. Instytucja Zarządzająca przyjmuje definicje istotnego i specyficznego problemu zdrowotnego regionu zgodne z zapisami Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014–2020 oraz krajowych wytycznych horyzontalnych. Interwencja dotyczy w szczególności pięciu głównych grup chorób stanowiących istotny problem zdrowotny na poziomie całego kraju (choroby układu krążenia, choroby nowotworowe, choroby i zaburzenia psychiczne, choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego, choroby układu oddechowego), które są również identyfikowane jako istotne dla województwa łódzkiego.

Wsparcie będzie dotyczyć obszarów, w stosunku do których zdefiniowano istotne deficyty wymagające wzmocnienia poprzez działania o charakterze regionalnym, dla których nie funkcjonują ogólnopolskie programy zdrowotne/polityki zdrowotnej, bądź dla których nie trwają pilotaże działań profilaktycznych finansowane ze środków PO WER. Realizowane działania pozwolą na wcześniejsze wykrywanie jednostek chorobowych istotnych lub specyficznych dla regionu i tym samym ograniczenie zachorowalności oraz identyfikację we wcześniejszym stadium chorób wśród mieszkańców, co pośrednio sprzyjać ma utrzymaniu ich aktywności zawodowej. Programy zdrowotne powinny być ukierunkowane na grupy docelowe najbardziej narażone na opuszczenie rynku pracy z powodu czynników zdrowotnych lub rokujące na powrót na rynek pracy w wyniku udzielanych w RPZ świadczeń zdrowotnych. Wsparcie może uwzględniać edukację i promocję zdrowia o charakterze regionalnym, w tym edukację prozdrowotną, mając na uwadze, że do słabych stron ochrony zdrowia w regionie, podobnie jak w kraju, obok niskiej zgłaszalności na badania profilaktyczne, należy niska świadomość zdrowotna społeczeństwa. Dotyczy to również zdrowego trybu życia, ograniczającego czynniki ryzyka głównych chorób regionu (np. związane z paleniem tytoniu, niedostateczną aktywnością fizyczną, nadwagą lub otyłością, nieprawidłowym odżywianiem, nadużywaniem alkoholu, narażeniem na długotrwały lub silny stres).

Realizacja projektów służących wdrożeniu opracowanych na poziomie regionu programów zdrowotnych (RPZ) będzie zgodna z krajowymi wytycznymi horyzontalnymi.

Poddziałanie X.3.3

Planowane działania będą przyczyniać się do zwiększenia uczestnictwa mieszkańców regionu w badaniach profilaktycznych. Wspierane będą projekty ukierunkowane na poprawę wykrywalności raka szyjki macicy, piersi, i jelita grubego. Choroby nowotworowe są jednym z głównych wyzwań, jakie stoją przed polskim systemem opieki zdrowotnej. Wiąże się to w szczególności z wykrywaniem choroby w zaawansowanym stadium, co znacznie zmniejsza szanse na jej całkowite wyleczenie. Nowotwory piersi i szyjki macicy należą do

najczęściej występujących u kobiet. Rak jelita grubego jest drugim, zarówno u kobiet jak i mężczyzn, najczęstszym nowotworem złośliwym. Podejmowane będą działania wspierające *Populacyjny program wczesnego wykrywania raka piersi, Populacyjny program profilaktyki i wczesnego wykrywania raka szyjki macicy, Program badań przesiewowych dla wczesnego wykrywania raka jelita grubego* bądź wykraczające poza założenia ww. programów, które przyczyniają się do wzrostu liczby osób uczestniczących w programach profilaktycznych. Realizowane przedsięwzięcia będą koncentrować się na eliminowaniu najistotniejszych barier w dostępie do badań profilaktycznych. Co do zasady bariery uczestnictwa w badaniach przesiewowych dzielone są na: indywidualne, organizacyjno-strukturalne, społecznościowe i populacyjne⁵⁰. Podejmowane działania powinny polegać na kierowaniu wsparcia do osób, które należą do grup ryzyka identyfikowanych dla ww. programów populacyjnych.

W odniesieniu do projektów związanych z *Populacyjnym programem wczesnego wykrywania raka piersi* oraz *Populacyjnym programem profilaktyki i wczesnego wykrywania raka szyjki macicy* wymagane będzie, aby zadania z zakresu profilaktyki były realizowane przez podmioty posiadające kontrakt z NFZ w ramach danego programu. W odniesieniu do projektów związanych z *Programem badań przesiewowych dla wczesnego wykrywania raka jelita grubego* możliwe jest ich podejmowanie zarówno przez podmioty posiadające umowę z Ministerstwem Zdrowia na realizację badań w ramach tego programu, jak też podmioty, które nie posiadają takiej umowy. W przypadku podmiotów posiadających umowę z Ministerstwem Zdrowia środki EFS będą służyć realizacji dodatkowych badań diagnostycznych i przyczynią się do zwiększenia liczby badań diagnostycznych przeprowadzanych przez te podmioty. Realizacja projektów będzie zgodna z krajowymi wytycznymi horyzontalnymi.

Przykładowe rodzaje projektów

Poddziałanie X.3.1

Wdrożenie programów zdrowotnych z uwzględnieniem rehabilitacji medycznej, ułatwiających powroty do pracy oraz umożliwiających wydłużenie aktywności zawodowej – w szczególności dotyczących rehabilitacji kardiologicznej, neurologicznej, psychiatrycznej, onkologicznej, pulmonologicznej, rehabilitacji narządów ruchu. Projekty mogą obejmować w szczególności działania:

1. Usługi zdrowotne pod warunkiem, że są niezbędne do celów realizowanego RPZ i jednocześnie nie mogą zostać sfinansowane z innych środków publicznych.
2. Turnusy rehabilitacyjne dla uczestników projektów
3. Zapewnienie dojazdu niezbędnego do realizacji usługi zdrowotnej, opieki nad osobą niesamodzielną, którą opiekuje się osoba korzystająca z usługi zdrowotnej w ramach projektu, w czasie korzystania ze wsparcia
4. Działania informacyjno-edukacyjne dotyczące tematyki RPZ w tym edukacja prozdrowotna skierowane do osób objętych wsparciem oraz osób z ich otoczenia
5. Działania informacyjno-szkoleniowe związane z wdrażaniem RPZ skierowane w szczególności do podmiotów świadczących usługi rehabilitacyjne i kadr POZ oraz lekarzy orzeczników
6. Monitoring jakości i celowości podejmowanych działań

Projekty ograniczone do działań informacyjno-edukacyjnych, bądź informacyjno-szkoleniowych nie będą możliwe do realizacji.

Opracowanie RPZ w projekcie nie będzie możliwe.

Poddziałanie X.3.2

Wdrożenie projektów profilaktycznych dotyczących chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu, w tym działania zwiększające zgłaszalność na badania profilaktyczne – w szczególności (choroby układu krążenia, choroby nowotworowe, choroby i zaburzenia psychiczne, choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego, choroby układu oddechowego). Projekty mogą obejmować w szczególności działania:

1. Usługi zdrowotne pod warunkiem, że są niezbędne do celów realizowanego RPZ i jednocześnie nie mogą zostać sfinansowane z innych środków publicznych.
2. Zapewnienie dojazdu niezbędnego do realizacji usługi zdrowotnej, zapewnienie opieki nad osobą niesamodzielną, którą opiekuje się osoba korzystająca z usługi zdrowotnej w ramach projektu, w czasie korzystania ze wsparcia
3. Działania informacyjno-edukacyjne, dotyczące tematyki RPZ w tym edukację prozdrowotną
4. Działania informacyjno-szkoleniowe związane z wdrażaniem RPZ skierowane do lekarzy i pielęgniarek POZ
5. Monitoring jakości i celowości działań

Projekty ograniczone do działań informacyjno-edukacyjnych, bądź informacyjno-szkoleniowych nie będą możliwe do realizacji.

Opracowanie RPZ w projekcie nie będzie możliwe.

Poddziałanie X.3.3

1. Realizacja działań wspierających i uzupełniających Populacyjny program wczesnego wykrywania raka piersi lub Populacyjny program profilaktyki i wczesnego wykrywania raka szyjki macicy, w tym działania zwiększające zgłaszalność na badania profilaktyczne. Projekty mogą obejmować w szczególności działania:

- a) Działania informacyjno-edukacyjne oraz dotyczące edukacji prozdrowotnej o charakterze lokalnym polegające na zachęcaniu kobiet do
- a) badań profilaktycznych, w tym edukację prozdrowotną (nie mogą stanowić jedyne działania w ramach projektu). Działania edukacyjne z zakresu profilaktyki mogą być również kierowane do lekarzy POZ.
- b) Zapewnienie dojazdu niezbędnego do realizacji usługi zdrowotnej, zapewnienie opieki nad osobą niesamodzielną, którą opiekuje się osoba objęta wsparciem w ramach projektu, w czasie korzystania ze wsparcia.
- c) Usługi zdrowotne wykraczające poza Populacyjny program profilaktyki i wczesnego wykrywania raka szyjki macicy pod warunkiem, że są niezbędne do celów programu zdrowotnego (programu populacyjnego lub RPZ) i jednocześnie nie mogą zostać sfinansowane z innych środków publicznych.

Nie będzie możliwe uwzględnienie w projektach usług zdrowotnych w zakresie badań mammograficznych i cytologicznych, które są finansowane ze środków NFZ. Koszt ten może jednak zostać wykazany w projekcie jako wkład własny beneficjenta.

2. Realizacja działań wspierających i uzupełniających *Program badań przesiewowych dla wczesnego wykrywania raka jelita grubego*, w tym działania zwiększające zgłaszalność na badania profilaktyczne. Projekty mogą obejmować w szczególności działania:

- a) Usługi zdrowotne, w tym badanie kolonoskopowe, koszt znieczulenia.
- b) Zapewnienie dojazdu niezbędnego do realizacji usługi zdrowotnej, zapewnienie opieki nad osobą niesamodzielną, którą opiekuje się osoba objęta wsparciem w ramach projektu, w czasie korzystania ze wsparcia.

Działania informacyjno-edukacyjne oraz dotyczące edukacji prozdrowotnej o charakterze lokalnym polegające na zachęcaniu osób do badań profilaktycznych (nie mogą stanowić jedyne działania w ramach projektu).

Typ beneficjentów

Poddziałanie X.3.1

Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w szczególności:

- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne oraz utworzone przez nie podmioty,
- podmioty wykonujące działalność leczniczą wskazane w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
- instytucje naukowe,
- jednostki badawczo-rozwojowe,
- organizacje pozarządowe,
- podmioty ekonomii społecznej legitymujące się doświadczeniem w świadczeniu usług stanowiących zakres projektu.

Ponadto Instytucja Zarządzająca będzie stosować ograniczenia wynikające z krajowych wytycznych horyzontalnych, jak również może ograniczyć katalog beneficjentów w ramach poszczególnych programów kierując się ich specyfiką.

Poddziałanie X.3.2 i Poddziałanie X.3.3

Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w szczególności:

- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne oraz utworzone przez nie podmioty,
- podmioty wykonujące działalność leczniczą wskazane w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
- instytucje naukowe,
- jednostki badawczo-rozwojowe,
- organizacje pozarządowe,
- podmioty ekonomii społecznej

legitymujące się doświadczeniem w świadczeniu usług stanowiących zakres projektu.
Ponadto Instytucja Zarządzająca będzie stosować ograniczenia wynikające z krajowych
wytycznych horyzontalnych.

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

Nie dotyczy

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)
91,00%

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN

Maksymalna wartość projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Minimalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu: 50 000 PLN

Maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

XI.1 - Wysoka jakość edukacji

XI.1.1 - Edukacja przedszkolna

XI.1.2 - Kształcenie ogólne

XI.1.3 - Edukacja przedszkolna – miasto Łódź

XI.1.4 - Kształcenie ogólne – miasto Łódź

Cel i uzasadnienie działania

Poddziałanie XI.1.1

Poddziałanie XI.1.3

Celem poddziałań jest zwiększenie uczestnictwa dzieci w wysokiej jakości edukacji przedszkolnej.

Zaplanowane działania przyczynią się do wygenerowania dodatkowych miejsc przedszkolnych, wpływających na wzrost całkowitej liczby miejsc w przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego. Pozwoli to na tworzenie warunków równych szans edukacyjnych dzieci oraz ograniczenia barier i dysproporcji w dostępie do usług edukacji przedszkolnej, co w efekcie wpłynie na upowszechnienie uczestnictwa dzieci w wieku przedszkolnym w różnych formach wczesnej edukacji, dostosowanych jakościowo i przestrzennie do lokalnych i regionalnych potrzeb. Interwencja przyczyni się również do poprawy jakości kształcenia zwłaszcza poprzez lepsze przygotowanie nauczycieli oraz poprawę warunków wczesnej opieki i edukacji dzieci w wieku przedszkolnym z terenu województwa łódzkiego.

Realizacja wsparcia musi być zgodna z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.

W ramach Poddziałania XI.1.1 wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.

W ramach Poddziałania XI.1.3 wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.

Poddziałanie XI.1.2

Poddziałanie XI.1.4

Celem poddziałań jest podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy, oraz rozwijanie indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Efektem interwencji stanie się wzmocnienie jakości oferty edukacyjnej instytucji systemu oświaty, realizujących podstawę programową kształcenia ogólnego w formach szkolnych. Ukierunkowane ono będzie na rozwój kompetencji kluczowych uczniów, takich jak: porozumiewania się w językach obcych, kompetencji matematycznych i podstawowych naukowo-technicznych, informatycznych oraz umiejętności i postaw niezbędnych na rynku pracy, takich jak: innowacyjność, kreatywność, praca zespołowa. Ponadto działania wpłyną na stworzenie sprzyjających warunków do uczenia i nauczania eksperymentalnego oraz korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Planuje się kierować wsparcie do szkół, w których zdiagnozowane zostaną największe deficyty.

Działania w zakresie wyposażenia lub doposażenia szkół w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne będą uzależnione od diagnozy zapotrzebowania odbiorców wsparcia na tego typu działania.

Realizacja wsparcia musi być zgodna z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.

W ramach Poddziałania XI.1.2 wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.

W ramach Poddziałania XI.1.4 wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.

Przykładowe rodzaje projektów

Poddziałanie XI.1.1

Poddziałanie XI.1.3

1. upowszechnianie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej świadczonej w ośrodkach wychowania przedszkolnego (w tym również w innych funkcjonujących formach wychowania przedszkolnego), w szczególności w przedszkolach specjalnych i integracyjnych, obejmujące:

- a) wsparcie istniejących placówek wychowania przedszkolnego w zakresie generowania i funkcjonowania nowych miejsc przedszkolnych oraz poprawy jakości i oferty zajęć edukacyjnych
- b) tworzenie placówek wychowania przedszkolnego na bazie istniejącej
- a) infrastruktury lub adaptacja infrastruktury przedszkolnej w celu dostosowania do potrzeb i możliwości dzieci w wieku przedszkolnym - na terenach o najwyższym zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej
- b) rozszerzanie oferty ośrodków wychowania przedszkolnego o organizację i prowadzenie dodatkowych zajęć wspierających na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci, w szczególności o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Realizacja zajęć dodatkowych musi stanowić uzupełnienie działań wymienionych w punkcie 1 a lub 1 b51.
- d) doskonalenie zawodowe nauczycieli zatrudnionych w ośrodkach wychowania przedszkolnego, w zakresie umiejętności i kompetencji niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Działania w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli muszą stanowić uzupełnienie działań wymienionych w punkcie 1 a lub 1 b.

W przypadku Poddziałania XI.1.3 wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.

Poddziałanie XI.1.2

Poddziałanie XI.1.4

1. wsparcie szkół i placówek realizujących podstawę programową kształcenia ogólnego w zakresie przygotowania uczniów do zatrudnienia lub kontynuacji nauki obejmujące:

- a) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności
- b) kształtowanie i rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności.

2. tworzenie w szkołach i placówkach realizujących podstawę programową kształcenia ogólnego warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu obejmujące:

- a) wyposażenie pracowni szkolnych w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych

- b) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych, niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu
- c) kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych, z wykorzystaniem zakupionego wyposażenia lub wiedzy przeszkolonych nauczycieli.

Realizowane projekty obejmują co najmniej 2 elementy spośród wymienionych powyżej. Beneficjent jest zwolniony ze stosowania powyższego wymogu pod warunkiem, że zapewni realizację jednego z tych działań poza projektem.

3. wsparcie szkół i placówek realizujących podstawę programową kształcenia ogólnego w zakresie korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych obejmujące:

- a) wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów
- d) nauczania, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej
- b) podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych nauczycieli wszystkich przedmiotów w zakresie korzystania z narzędzi TIK, w tym włączenie narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego
- c) kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów
- d) programy rozwijania kompetencji cyfrowych uczniów poprzez naukę programowania⁵².

Ze wsparcia, o którym mowa w pkt 3 a, mogą korzystać szkoły lub placówki systemu oświaty, w których w wyniku diagnozy przeprowadzonej przez szkołę do realizacji działań wymienionych w pkt 3 b lub c stwierdzono zasadność podjęcia działań, o których mowa w pkt 3 a. Beneficjent jest zwolniony ze stosowania powyższego wymogu pod warunkiem, że zapewni realizację pozostałych działań z katalogu wskazanego w pkt 3 b lub c poza projektem.

4. wsparcie szkół i placówek realizujących podstawę programową kształcenia ogólnego w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem⁵³ ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcie ucznia młodszego obejmujące:

- a) doposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- b) przygotowanie nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcia ucznia młodszego, rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów i efektywnego stosowania pomocy dydaktycznych w pracy
- c) wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów młodszych w ramach zajęć uzupełniających ofertę szkoły lub placówki systemu oświaty

W przypadku Poddziałania XI.1.4 wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.

Typ beneficjentów

Poddziałanie XI.1.1

Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)

Poddziałanie XI.1.2

Organy prowadzące⁵⁴ szkół i placówek systemu oświaty realizujących podstawę programową kształcenia ogólnego⁵⁵ (w tym szkół specjalnych) z wyłączeniem szkół dla dorosłych⁵⁶ i policealnych⁵⁷

Poddziałanie XI.1.3

– Miasto Łódź

– Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) – wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią.

Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.

Poddziałanie XI.1.4

– Miasto Łódź

– Organy prowadzące⁵⁸ szkół i placówek systemu oświaty realizujących podstawę programową kształcenia ogólnego⁵⁹ (w tym szkół specjalnych) z wyłączeniem szkół dla dorosłych⁶⁰ i policealnych⁶¹ – wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią.

Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

Działania świadomościowe (między innymi kampanie informacyjne i działania upowszechniające) nie mogą stanowić głównej formy wsparcia w projektach współfinansowanych z EFS. Przedsięwzięcia świadomościowe będą mogły być finansowane z EFS jedynie, gdy będą niezbędne do realizacji działań wdrożeniowych w danym projekcie, rozumianych jako konkretne rozwiązania, które zostaną zastosowane w odpowiedzi na problemy określonych w projekcie grup beneficjentów.

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)

Poddziałanie XI.1.1 i Poddziałanie XI.1.3 - 85,00%

Poddziałanie XI.1.2 i Poddziałanie XI.1.4 - 93,00%

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN

Maksymalna wartość projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 50 000 PLN

Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

XI.2 Kształcenie osób dorosłych

XI.2.1 - Kształcenie osób dorosłych

XI.2.2 - Kształcenie osób dorosłych – miasto Łódź

Cel i uzasadnienie działania

Celem poddziałań jest podniesienie kompetencji kluczowych osób dorosłych znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, w obszarze TIK i języków obcych.

Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do podniesienia kompetencji osób dorosłych w obszarze TIK i języków obcych, identyfikowanych jako kluczowe dla możliwości podjęcia zatrudnienia i zwiększenia uczestnictwa osób dorosłych w uczeniu się przez całe życie.

Spodziewanym efektem podjętych działań stanie się dostosowanie kwalifikacji osób dorosłych znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy – z uwagi na niski poziom wykształcenia lub wiek – do potrzeb gospodarki regionu, poprawa ich sytuacji na rynku pracy oraz możliwość dalszej samorealizacji i rozwoju osobistego regionalnych zasobów ludzkich.

Interwencja realizowana w ramach przedmiotowego działania musi być zgodna z

Wytycznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.

W ramach Poddziałania XI.2.1 wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.

W ramach Poddziałania XI.2.2 wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.

Przykładowe rodzaje projektów

Szkolenia i kursy skierowane do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności oraz kompetencji cyfrowych⁷⁰ i językowych⁷¹.

W przypadku Poddziałania XI.2.2 wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.

Typ beneficjentów

Poddziałanie XI.2.1

Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)

Poddziałanie XI.2.2

– Miasto Łódź

– Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) – wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią.

Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

Działania świadomościowe (między innymi kampanie informacyjne i działania upowszechniające) nie mogą stanowić głównej formy wsparcia w projektach współfinansowanych z EFS. Przedsięwzięcia świadomościowe będą mogły być finansowane z EFS jedynie, gdy będą niezbędne do realizacji działań wdrożeniowych w danym projekcie, rozumianych jako konkretne rozwiązania, które zostaną zastosowane w odpowiedzi na problemy określonych w projekcie grup beneficjentów.

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)
89,00%

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN

Maksymalna wartość projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Minimalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu: 50 000 PLN

Maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

XI.3 Kształcenie zawodowe

XI.3.1 - Kształcenie zawodowe

XI.3.2 - Kształcenie zawodowe – miasto Łódź

Cel i uzasadnienie działania

Celem poddziałań jest poprawa zdolności do zatrudnienia absolwentów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz dostosowanie kierunków kształcenia i szkolenia zawodowego do regionalnego rynku pracy we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Zaplanowane działania pozwolą na osiągnięcie lepszych efektów kształcenia, czyli lepsze przygotowanie absolwentów szkół i placówek kształcenia zawodowego jako pracowników do funkcjonowania na rynku pracy. Tym samym rezultatem interwencji stanie się zwiększenie szans absolwentów na zatrudnienie, wzrost aktywności zawodowej osób młodych oraz zmniejszenie bezrobocia.

Spodziewanym efektem podjętych działań będzie także lepsze dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy dzięki modernizacji i wysokiej jakości kształcenia zawodowego w regionie oraz podniesienie kwalifikacji kadr gospodarki regionu. Interwencja przyczyni się do tworzenia warunków kształcenia zawodowego zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy. Zapewni to wysoką jakość kształcenia dzięki wyposażeniu warsztatów i pracowni w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne oraz doskonalenie zawodowe i podnoszenie kwalifikacji kadry dydaktycznej szkolnictwa zawodowego. Jako działania uzupełniające wsparty zostanie rozwój całonocnego doradztwa zawodowego, co pozwoli na przygotowanie szkół zawodowych do realizacji wysokiej jakości usług poradnictwa edukacyjno-zawodowego z wykorzystaniem narzędzi diagnostycznych i materiałów metodycznych wspomagających proces rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów.

Efektami działań będzie poprawa efektywności kształcenia zawodowego oraz dostosowanie systemu edukacji zawodowej do potrzeb rynku pracy województwa łódzkiego.

Możliwość realizacji zaprojektowanych w obszarze kształcenia zawodowego działań wynikać musi z indywidualnych potrzeb szkół lub placówek oświatowych, w tym przede wszystkim uwzględniać będzie również obszar specjalizacji regionalnych oraz potrzeby regionalnego/lokalnego rynku pracy.

Interwencja realizowana w ramach przedmiotowego działania musi być zgodna z

Wytycznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.

W ramach Poddziałania XI.3.1 wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.

W ramach Poddziałania XI.3.2 wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.

Przykładowe rodzaje projektów

1. wsparcie szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe (w tym szkół policealnych) w zakresie realizacji programów kształcenia zawodowego w powiązaniu z otoczeniem społeczno-gospodarczym, obejmujące:

- a) podnoszenie kompetencji oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów i słuchaczy jako przyszłych absolwentów oraz wzmacnianie ich zdolności do zatrudnienia, w szczególności poprzez realizację wysokiej jakości staży i praktyk⁷³ zawodowych, a także dodatkowych zajęć specjalistycznych
- b) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu, związanych z kierunkiem kształcenia zawodowego poprzez poszerzanie oferty staży i praktyk dla nauczycieli
- c) wyposażenie/doposażenie pracowni i warsztatów szkolnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego w nowoczesny sprzęt, materiały dydaktyczne zapewniające wysoką jakość kształcenia i umożliwiające realizację podstawy programowej kształcenia zawodowego

Działania wymienione w pkt 1 c będą stanowiły uzupełnienie działań przewidzianych w pkt 1 a i 1 b

- d) modernizację oferty kształcenia zawodowego i dostosowanie jej do potrzeb regionalnego rynku pracy, w szczególności poprzez współpracę z przedsiębiorcami włączającą ich w proces kształcenia zawodowego i egzaminowania
- e) rozwój doradztwa edukacyjno-zawodowego, w szczególności poprzez tworzenie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery (SPInKa)

Działania wymienione w pkt 1 e będą stanowiły wyłącznie uzupełnienie innych działań przewidzianych w projekcie.

2. wsparcie kształcenia ustawicznego poprzez organizację pozaszkolnych form kształcenia zawodowego (kwalifikacyjne kursy zawodowe, kursy umiejętności zawodowych, inne kursy), w tym w celu przeciwdziałania brakom kadrowym w kształceniu zawodowym

3. tworzenie i rozwój ukierunkowanych branżowo centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego we współpracy z pracodawcami, w zakresie:

- a) przygotowania szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe do pełnienia funkcji CKZiU lub innego zespołu realizującego zadania zbieżne z zadaniami CKZiU dla określonej branży
- b) wsparcia realizacji zadań dla określonych branż przez CKZiU lub inne zespoły realizujące zadania zbieżne z zadaniami CKZiU.
- c) rozwój doradztwa edukacyjno-zawodowego, w szczególności poprzez tworzenie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery (SPInKa)

Działania wymienione w pkt 3 a będą stanowiły wyłącznie uzupełnienie działań przewidzianych w pkt 3 b.

Działania wymienione w pkt 3 c będą stanowiły wyłącznie uzupełnienie innych działań przewidzianych w projekcie.

W przypadku Poddziałania XI.3.2 wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.

Typ beneficjentów

Poddziałanie XI.3.1

Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)

Poddziałanie XI.3.2

– Miasto Łódź

– Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) - wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią.

Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

– wsparcie szkół kształcenia zawodowego w zakresie podstawy programowej kształcenia ogólnego możliwe jest wyłącznie w ramach Poddziałania XI.1.2 lub Poddziałania XI.1.4, zgodnie ze wskazanymi kierunkami

– działania świadomościowe (między innymi kampanie informacyjne i działania upowszechniające) nie mogą stanowić głównej formy wsparcia w projektach współfinansowanych z EFS. Przedsięwzięcia świadomościowe będą mogły być finansowane z EFS jedynie, gdy będą niezbędne do realizacji działań wdrożeniowych w danym projekcie, rozumianych jako konkretne rozwiązania, które zostaną zastosowane w odpowiedzi na problemy określonych w projekcie grup beneficjentów

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)
90,00%

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN

Maksymalna wartość projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Minimalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu: 50 000 PLN

Maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

DZIAŁANIA DOSTĘPNE DLA PODMIOTÓW INNYCH NIŻ PRZEDSIĘBIORSTWA

I.1 Rozwój infrastruktury badań i innowacji

Cel i uzasadnienie działania

Celem działania jest zwiększone urynkowanie działalności badawczo-rozwojowej.

Województwo łódzkie charakteryzuje się niskim poziomem zorientowania sektora nauki na komercjalizację wyników badań i współpracę z przedsiębiorstwami oraz niedostateczną jakością infrastruktury badawczej.

Niedostosowanie przez sektor nauki zaplecza badawczego do prowadzenia komercyjnych prac badawczo-rozwojowych skutkuje ograniczeniem możliwości rozwojowych regionu, a także niekorzystnie wpływa na wzrost konkurencyjności regionu oraz dalszy rozwój innowacji.

Do stworzenia warunków dla rozwoju badań i innowacji niezbędny jest wzrost nakładów na infrastrukturę badawczą, którego efektem będzie wytworzenie infrastruktury badawczej umożliwiającej prowadzenie rynkowo zorientowanej działalności badawczo-rozwojowej.

W ramach działania wsparcie otrzymają wyłącznie projekty wpisujące się w specjalizacje regionalne dotyczące inwestycji w strategiczną, publiczną infrastrukturę badawczą.

Warunkiem realizacji przedsięwzięcia związanego ze wsparciem infrastruktury badawczej jest przedstawienie przez wnioskodawcę planu prac badawczych, przewidzianych do prowadzenia na wspieranej infrastrukturze, wykazującego że będzie ona używana przez i na rzecz przedsiębiorstw.

IZ RPO WŁ w umowie o dofinansowanie projektu zobowiązuje beneficjenta do osiągnięcia wskaźnika rezultatu związanego ze wzrostem przychodów ze źródeł prywatnych.

Przedsięwzięcie w zakresie infrastruktury badawczej może otrzymać wsparcie jedynie, gdy stanowi element dopełniający istniejące zasoby.

Projekt dotyczący wsparcia infrastruktury badawczej powinien charakteryzować możliwie wysoki stopień współfinansowania ze źródeł prywatnych.

Współfinansowana, w ramach projektu, infrastruktura badawcza będzie udostępniona podmiotom spoza jednostki otrzymującej wsparcie na przejrzystych i niedyskryminujących zasadach, a przedsiębiorstwom, które finansują co najmniej 10% kosztów inwestycji w infrastrukturę, można przyznać preferencyjny dostęp na bardziej korzystnych warunkach.

Finansowanie infrastruktury TIK w projekcie jest możliwe tylko wówczas, gdy infrastruktura ta jest niezbędna do realizacji przedsięwzięcia z zakresu wsparcia infrastruktury badawczej.

Działania w zakresie inwestycji w publiczną infrastrukturę badawczą są koordynowane z poziomem krajowego, a mechanizm koordynacji zapewnia Kontrakt Terytorialny.

Przykładowe rodzaje projektów

Inwestycje w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, służące wytworzeniu lub unowocześnieniu infrastruktury badawczej wykorzystywanej do prowadzenia rynkowo zorientowanej działalności badawczo-rozwojowej.

Typ beneficjentów

- jednostki naukowe
- szkoły wyższe
- konsorcja naukowe z rolą wiodącą jednostki naukowej

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

- wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu
- wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy) 85,00%

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu.

Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu.

Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

III.2 Drogi

III.2.1 Drogi wojewódzkie

III.2.2 Drogi lokalne

Cel i uzasadnienie działania

Celem szczegółowym działania III.2 jest lepsza dostępność transportowa województwa w ruchu drogowym.

Realizacja działania przyczyni się zarówno do poprawy stanu oraz powiązania regionalnej sieci dróg województwa łódzkiego z siecią dróg krajowych, transeuropejską siecią transportową TEN-T, jak i poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w województwie.

Niska jakość istniejącego układu drogowego oraz zły stan techniczny i niewystarczające parametry dróg wojewódzkich i lokalnych ograniczają wewnętrzną dostępność transportową. Bez inwestycji w sieci drugorzędne doprowadzające ruch do sieci podstawowej, system transportowy regionu nie będzie stanowił spójnej sieci transportowej pozwalającej na zwiększenie konkurencyjności gospodarki i polepszenie jakości życia mieszkańców.

Wsparcie w ramach działania koncentrować się będzie na drogach wojewódzkich pozwalających na ich włączenie do systemu dróg krajowych lub sieci TEN-T, wypełniających luki w sieci dróg pomiędzy ośrodkami wojewódzkimi i miastami nie będącymi stolicami województw, zgodnie z przeprowadzoną diagnozą, wskazującą na problem dostępności transportowej tych miast, pełniących ważne funkcje w lokalnych rynkach pracy.

Ograniczone wsparcie będą mogły także uzyskać inwestycje dotyczące dróg lokalnych (gminnych lub powiatowych) pod warunkiem, że zapewniają konieczne bezpośrednie połączenia z siecią TEN-T, portami lotniczymi, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi.

Realizacji inwestycji drogowych towarzyszyć będą ponadto przedsięwzięcia z zakresu poprawy bezpieczeństwa i przepustowości ruchu drogowego (BRD, ITS).

Bezpośrednim rezultatem realizowanych inwestycji drogowych będzie zwiększenie dostępności transportowej i polepszenie stanu układu drogowego w regionie, a przez to m.in. zwiększenie bezpieczeństwa na przebudowywanych, modernizowanych i budowanych odcinkach dróg. Realizacja inwestycji odbywać się będzie z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju.

Wszystkie przedsięwzięcia dotyczące infrastruktury drogowej realizowane w ramach działania powinny uwzględniać na etapie planowania, realizacji i funkcjonowania wykorzystanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

Przykładowe rodzaje projektów

Poddziałanie III.2.1

1. budowa, przebudowa lub modernizacja dróg wojewódzkich w tym obwodnic, skrzyżowań, wraz z infrastrukturą towarzyszącą wzdłuż realizowanej inwestycji
2. budowa, przebudowa lub modernizacja drogowych obiektów inżynierskich zlokalizowanych w ciągu dróg wojewódzkich w tym m.in. wiaduktów, tuneli, mostów (obiektów mostowych), estakad, przepustów, konstrukcji oporowych

Wyłącznie jako element inwestycji drogowej mogą być realizowane przedsięwzięcia z zakresu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego (BRD) (z wyłączeniem zakupu sprzętu i pojazdów dla służb, których zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa w ruchu drogowym).
3. inwestycje z zakresu inteligentnych systemów transportowych ITS np. zakup i wdrożenie systemów monitorowania, sterowania i zarządzania ruchem, systemów informacji o stanie dróg i ich zatłoczeniu

Poddziałanie III.2.2

1. budowa, przebudowa lub modernizacja dróg lokalnych (powiatowych, gminnych) w tym obwodnic, skrzyżowań, wraz z infrastrukturą towarzyszącą wzdłuż realizowanej inwestycji
2. budowa, przebudowa lub modernizacja drogowych obiektów inżynierskich zlokalizowanych w ciągu dróg lokalnych (powiatowych, gminnych) w tym m.in. wiaduktów, tuneli, mostów (obiektów mostowych), estakad, przepustów, konstrukcji oporowych

Wyłącznie jako element inwestycji drogowej mogą być realizowane przedsięwzięcia z zakresu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego (BRD) (z wyłączeniem zakupu sprzętu i pojazdów dla służb, których zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa w ruchu drogowym).
3. inwestycje z zakresu inteligentnych systemów transportowych ITS np. zakup i wdrożenie systemów monitorowania, sterowania i zarządzania ruchem, systemów informacji o stanie dróg i ich zatłoczeniu

Typ beneficjentów

Poddziałanie III.2.1

- Województwo Łódzkie
- jednostki samorządu terytorialnego – wyłącznie jako partner Województwa Łódzkiego

Poddziałanie III.2.2

- jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
- organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

- wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki bezpośrednio związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu
- wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowane do wysokości 10% wydatków kwalifikowanych projektu.
- wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych

– przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją w tym linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia (maksymalnie do 10% wydatków kwalifikowalnych)

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)

Działanie III.2

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.

Poddziałanie III.2.1

95%

Poddziałanie III.2.2

85%

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

IV.2 Termomodernizacja budynków

IV.2.1 - Termomodernizacja budynków - ZIT

IV.2.2 - Termomodernizacja budynków

IV.2.3 - Termomodernizacja budynków w oparciu o zastosowanie instrumentów finansowych

IV.2.4 - Termomodernizacja budynków - miasto Łódź

Cel i uzasadnienie działania

Celem szczegółowym działania jest poprawiona efektywność energetyczna w sektorze publicznym i w sektorze budownictwa mieszkaniowego.

Problemem jest niska efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej oraz wielorodzinnych budynkach mieszkalnych, która wynika ze złego stanu technicznego znacznej części zabudowy w miastach. Największy potencjał w zakresie oszczędności energii

identyfikowany jest w budynkach, w związku z tym wsparcie skoncentrowane będzie na ich głębokiej modernizacji energetycznej⁶. Inwestycje w zakresie termomodernizacji przyczynią się do zmniejszenia zapotrzebowania na energię, co w znacznym stopniu przełoży się na obniżenie zużycia paliw konwencjonalnych i w konsekwencji spowoduje ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza odpowiedzialnych za powstawanie zjawiska tzw. niskiej emisji oraz emisji gazów cieplarnianych.

Wsparciem zostaną objęte projekty zgodne z planami gospodarki niskoemisyjnej.

Realizowane inwestycje muszą wynikać z audytów energetycznych⁷ oraz być zgodne z ich założeniami. Projekty zwiększające efektywność poniżej 25% dla każdego z budynków nie będą kwalifikowały się do dofinansowania ze środków UE.

W ramach przedsięwzięć dotyczących głębokiej modernizacji energetycznej wyłącznie jako element projektu możliwa będzie wymiana źródła ciepła opartego na paliwach konwencjonalnych na źródło ciepła wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych bądź na przyłącza sieciowe oraz najbardziej wydajne urządzenia grzewcze wykorzystujące paliwa konwencjonalne.

Przedsięwzięcia dotyczące ogrzewania węglowego (w tym w zakresie pieców, kotłów węglowych) nie będą przedmiotem wsparcia.

W zakresie indywidualnych źródeł ciepła wspierane mogą być inwestycje w instalacje o jak najmniejszej emisji CO₂, PM 10 oraz innych zanieczyszczeń powietrza, a wsparte projekty muszą skutkować znaczną redukcją CO₂ w odniesieniu do istniejących instalacji (o co najmniej 30% w przypadku zamiany spalanego paliwa). Wspierane urządzenia do ogrzewania powinny od początku okresu programowania charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią. Projekty powinny być uzasadnione ekonomicznie i społecznie oraz, w stosownych przypadkach, przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu. Wsparcie powinno być uwarunkowane wykonaniem inwestycji zwiększających efektywność energetyczną i ograniczających zapotrzebowanie na energię w budynkach, w których wykorzystywana jest energia ze wspieranych urządzeń. Inwestycje w indywidualne źródła ciepła mogą zostać wsparte jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie.

W przypadku indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących paliwa stałe, w ramach działania dofinansowane mogą zostać jedynie inwestycje w urządzenia grzewcze spełniające wymagania co najmniej klasy 5 według normy PN EN 303-5:2012. Wszelkie inwestycje powinny być zgodne z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska. Wsparcie w zakresie ogrzewaczy i kotłów wykorzystujących paliwa stałe uzyskają jedynie inwestycje w najbardziej wydajne urządzenia grzewcze (w szczególności ogrzewacze pomieszczeń i ogrzewacze wielofunkcyjne oraz inne kotły i urządzenia do ogrzewania pomieszczeń).

Wsparcie może zostać udzielone na inwestycje w kotły spalające biomasę lub ewentualnie paliwa gazowe, ale jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach wynikających z technicznych uwarunkowań:

- gdy w ramach realizowanego projektu osiągnięte zostanie zwiększenie efektywności energetycznej o co najmniej 30%,
- gdy istnieją szczególnie pilne potrzeby, wynikające z audytu energetycznego.

Warunkiem wsparcia projektów dotyczących głębokiej modernizacji energetycznej budynków jest zastosowanie indywidualnych liczników ciepła, ciepłej wody oraz chłodu. Dodatkowo istnieje obowiązek instalacji termostatów i zaworów podpionowych, jeżeli będzie to wynikać z przeprowadzonego audytu energetycznego.

Montaż liczników nie jest obligatoryjny w przypadku, gdy nie jest to technicznie i ekonomicznie uzasadnione lub gdy budynek będący przedmiotem termomodernizacji został uprzednio wyposażony w ww. urządzenia.

Realizacja inwestycji w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej przeciwdziałać będzie zjawisku ubóstwa energetycznego w regionie.

Przy dokonywaniu oceny projektów kluczowym będzie kryterium efektywności kosztowej w powiązaniu z osiąganymi efektami ekologicznymi w stosunku do planowanych nakładów finansowych.

W obszarze ochrony zdrowia projekty z zakresu termomodernizacji mogą dotyczyć tylko obiektów, których funkcjonowanie będzie uzasadnione w kontekście map potrzeb zdrowotnych, opracowanych przez Ministerstwo Zdrowia. W drodze wyjątku od warunku określonego powyżej, do czasu opracowania map potrzeb zdrowotnych współfinansowane mogą być jedynie inwestycje dotyczące termomodernizacji budynków podstawowej opieki zdrowotnej i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej. Po wprowadzeniu map potrzeb zdrowotnych zasadność realizacji wszystkich inwestycji dotyczących obiektów ochrony zdrowia musi zostać potwierdzona w mapie potrzeb zdrowotnych.

Przykładowe rodzaje projektów

Poddziałanie IV.2.1

1. głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej⁸ wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne,
2. głęboka modernizacja energetyczna mieszkalnych budynków komunalnych⁹ wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne.

Poddziałanie IV.2.2 i Poddziałanie IV.2.3

1. głęboka modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne.

Poddziałanie IV.2.4

1. głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne,
2. głęboka modernizacja energetyczna mieszkalnych budynków komunalnych wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne.

Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.

Typ beneficjentów

Poddziałanie IV.2.1 i Poddziałanie IV.2.2

- jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
- jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną
- jednostki naukowe
- szkoły wyższe
- osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki
- podmioty lecznicze
- instytucje kultury
- kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych
- organizacje pozarządowe
- PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne

Wsparciem nie mogą zostać objęte działania dotyczące budynków użyteczności publicznej użytkowanych przez państwowe jednostki budżetowe oraz budynków będących własnością podmiotów podległych pod organy administracji rządowej, bądź dla których administracja rządowa jest organem założycielskim.

Poddziałanie IV.2.3

Podmiot, który wdraża instrumenty finansowe.

Poddziałanie IV.2.4

- Miasto Łódź

Wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią:

- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
- jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną
- jednostki naukowe
- szkoły wyższe
- osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki
- podmioty lecznicze
- instytucje kultury
- kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych
- organizacje pozarządowe
- PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne

Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.

Wsparciem nie mogą zostać objęte działania dotyczące budynków użyteczności publicznej użytkowanych przez państwowe jednostki budżetowe oraz budynków będących własnością podmiotów podległych pod organy administracji rządowej, bądź dla których administracja rządowa jest organem założycielskim.

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

Poddziałanie IV.2.1

- wydatki związane z przygotowaniem projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu
- wniesienie wkładu niepieniężnego będzie kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych

Poddziałanie IV.2.2 i Poddziałanie IV.2.3

Do uzupełnienia na dalszym etapie prac

Poddziałanie IV.2.4

- wydatki związane z przygotowaniem projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu
- wniesienie wkładu niepieniężnego będzie kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)

Poddziałanie IV.2.1

90,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych

85,00% - w przypadku pozostałych projektów

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.

Poddziałanie IV.2.2

85,00%

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.

Poddziałanie IV.2.3

Do uzupełnienia na późniejszym etapie prac

Poddziałanie IV.2.4

85,00%

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Instrumenty finansowe

Poddziałanie IV.2.3

– pożyczka

– inne formy finansowania dłużnego, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Łódzkiego

Katalog ostatecznych odbiorców:

– jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst,

– jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną,

– jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną,

– spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS.

Nie przewiduje się wsparcia termomodernizacji wielorodzinnych budynków mieszkalnych realizowanej przez spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe na obszarze objętym Strategią ZIT.

IV.3 - Ochrona powietrza

IV.3.1 - Ochrona powietrza - ZIT

IV.3.2 - Ochrona powietrza

IV.3.3 - Ochrona powietrza – miasto Łódź

Cel i uzasadnienie działania

Celem szczegółowym działania jest lepsza jakość powietrza.

W ramach interwencji przewiduje się inwestycje związane z modernizacją źródeł ciepła¹⁰, oświetleniem publicznym z wykorzystaniem urządzeń energooszczędnych oraz realizacją przedsięwzięć w zakresie budownictwa pasywnego¹¹, które mają skutkować polepszeniem jakości powietrza. W wyniku realizacji projektów odnoszących się do podwyższenia parametrów energetycznych budynków oraz projektów dotyczących sieci ciepłowniczych nastąpi ograniczenie strat ciepła, co powinno doprowadzić do zmniejszenia poziomu kosztów eksploatacyjnych. Ponadto planowana interwencja wpłynie na racjonalizację rozproszonych systemów gospodarowania energią i ciepłem użytkowym oraz oszczędnością w zużyciu

energii pierwotnej, co w znacznym stopniu spowoduje ograniczenie emisji dwutlenku węgla oraz zwiększy efektywność energetyczną.

Wsparcie będą mogły zostać objęte projekty zgodne z planami gospodarki niskoemisyjnej. Inwestycje związane z wymianą indywidualnych źródeł ciepła muszą przyczyniać się do zmniejszenia emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń powietrza oraz do znacznego zwiększenia oszczędności energii. Wspomniane inwestycje mogą zostać dofinansowane jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie. Wspierane mogą być inwestycje w instalacje o jak najmniejszej emisji CO₂ oraz innych zanieczyszczeń powietrza. Objęte interwencją projekty w zakresie indywidualnych źródeł ciepła muszą skutkować redukcją CO₂ o co najmniej 30% w odniesieniu do istniejących instalacji, być uzasadnione ekonomicznie i społecznie.

Inwestycje w zakresie indywidualnych źródeł ciepła powinny zapewnić najniższą emisję CO₂ i stężenie pyłu PM₁₀. W przypadku kotłów na paliwa stałe wsparciem mogą być objęte jedynie kotły spełniające co najmniej wymagania dla klasy 5 normy (PN EN 303-5: 2012). Przy określaniu możliwości i wielkości wsparcia kluczowe będzie kryterium efektywności kosztowej w powiązaniu z osiąganymi efektami ekologicznymi w stosunku do planowanych nakładów finansowych.

Przykładowe rodzaje projektów

Poddziałanie IV.3.1

1. budowa (z wyłączeniem odbudowy, rozbudowy, nadbudowy) pasywnych budynków użyteczności publicznej polegająca na projektach pilotażowych¹² lub demonstracyjnych¹³,
2. wymiana lub renowacja źródeł ciepła w celu zapewnienia komfortu termicznego w budynkach użyteczności publicznej, budynkach jednorodzinnych i wielorodzinnych (z zastrzeżeniem, że zakresem wsparcia nie są objęte inwestycje dotyczące sieci ciepłowniczych oraz ogrzewania węglowego tj. piece i kotły węglowe),
3. budowa, przebudowa w zakresie oświetlenia publicznego z wykorzystaniem urządzeń energooszczędnych i ekologicznych. Wsparcie inwestycji dotyczącej oświetlenia publicznego możliwe będzie jedynie w powiązaniu z innym projektem (realizowanym bądź już zrealizowanym), który zakłada spełnienie założeń Celu Tematycznego 4, wskazanego w Umowie Partnerstwa: *Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach.*

Poddziałanie IV.3.2

1. budowa (z wyłączeniem odbudowy, rozbudowy, nadbudowy) pasywnych budynków użyteczności publicznej polegające na projektach pilotażowych lub demonstracyjnych,
2. wymiana lub renowacja źródeł ciepła, rozbudowa systemów zaopatrzenia w ciepło oraz doprowadzenie sieci ciepłowniczej do budownictwa jednorodzinnego i wielorodzinnego oraz budynków użyteczności publicznej celem wyeliminowania punktowych źródeł ciepła. Zakresem wsparcia nie są objęte inwestycje dotyczące sieci ciepłowniczych realizowane na terenie ZIT oraz przedsięwzięcia w zakresie ogrzewania węglowego (piece i kotły węglowe),
3. budowa, przebudowa, modernizacja¹⁴ w zakresie oświetlenia publicznego z wykorzystaniem urządzeń energooszczędnych i ekologicznych. Wsparcie inwestycji

dotyczącej oświetlenia publicznego możliwe będzie jedynie jako element innego, szerszego projektu infrastrukturalnego¹⁵.

Poddziałanie IV.3.3

Budowa (z wyłączeniem odbudowy, rozbudowy, nadbudowy) pasywnych budynków użyteczności publicznej polegająca na projektach pilotażowych lub demonstracyjnych, Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.

Typ beneficjentów

Poddziałanie IV.3.1

Poddziałanie IV.3.2

- jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
- przedsiębiorcy
- organizacje pozarządowe
- jednostki naukowe, placówki oświatowe, szkoły wyższe
- spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe, TBS

Poddziałanie IV.3.3

Miasto Łódź

Wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią:

- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
- przedsiębiorcy
- organizacje pozarządowe
- jednostki naukowe, placówki oświatowe, szkoły wyższe
- spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe, TBS

Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

Działanie IV.3

- wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki bezpośrednio związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu
- wniesienie wkładu niepieniężnego będzie kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych

Poddziałanie IV.3.2

- wydatki związane z przebudową infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją w zakresie sieci ciepłowniczej będą kwalifikowalne maksymalnie do 10% wydatków kwalifikowalnych

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)

Poddziałanie IV.3.1

89,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych

85% - w przypadku pozostałych projektów

Poddziałanie IV.3.2

89,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych

85,00% - w przypadku pozostałych projektów

Poddziałanie IV.3.3

89,00%

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

V.1 Gospodarka wodna i przeciwdziałanie zagrożeniom

V.1.1 - Gospodarka wodna i zarządzanie ryzykiem

V.1.2 - Rozwój Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego

Cel i uzasadnienie działania

Celem działania jest zwiększone bezpieczeństwo przeciwpowodziowe i przeciwpożarowe w regionie.

Poddziałanie V.1.1

Interwencja realizowana w ramach poddziałania zmierzać będzie do poprawy zdolności adaptacyjnych do zmian klimatu poprzez wzmocnienie odporności na zagrożenia związane ze zmianami klimatu (głównie powódzie i susze), a w przypadku ich wystąpienia zminimalizowanie ich skutków poprzez poprawę systemowego zarządzania ryzykiem.

Województwo łódzkie, ze względu na położenie wzdłuż wododziału dwóch głównych rzek Polski: Wisły i Odry, charakteryzuje się ubogimi zasobami wód powierzchniowych. Dlatego ważna jest poprawa bądź utrzymanie właściwego stanu wód i ich wzajemnych zależności, z zachowaniem zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi i przyrodniczymi. W ramach poddziałania wspierane będą projekty, które przyczynią się do zwiększenia wykorzystania wód opadowych lub roztopowych w miejscu ich powstawania (na obszarach miast poniżej 100 tys. mieszkańców), zwiększenia małej retencji wodnej (w tym naturalnej), poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, pod warunkiem zapewnienia pełnej zgodności tych inwestycji w wymogami prawa Unii Europejskiej.

Współfinansowane będą tylko projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód, które znajdują się na listach nr 1 będących załącznikami do Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły. Współfinansowanie projektów, które mają znaczący wpływ na stan lub potencjał jednolitych części wód i które mogą być zrealizowane tylko po spełnieniu warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej, znajdujących się na listach nr 2 będących załącznikami do Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły, nie będzie dozwolone do czasu przedstawienia wystarczających dowodów na spełnienie warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej¹⁶ w drugim cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach. Wypełnienie warunku będzie uzależnione od potwierdzenia zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną drugiego cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach przez Komisję Europejską. Wyżej wymieniony zapis stosuje się do projektów mogących potencjalnie oddziaływać na jednolite części wód.

Ponadto realizowane przedsięwzięcia muszą być zgodne z wymogami tzw. Dyrektywy Powodziowej.

Ponadto w ramach poddziałania wspierana będzie budowa, rozbudowa lub modernizacja¹⁸ systemu monitorowania, wczesnego ostrzegania i prognozowania oraz przeciwdziałania zagrożeniom, spowodowanym wystąpieniem niekorzystnych zjawisk naturalnych (w tym budowa lub modernizacja urządzeń dla celów ochrony przed pożarami lasów).

Poddziałanie V.1.2

W ramach poddziałania wsparty zostanie Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy poprzez podniesienie sprawności jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Wsparciem objęte będą projekty związane z zakupem samochodów ratowniczo-gaśniczych, niezbędnych do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych oraz usuwania skutków zagrożeń naturalnych, w tym wyposażenie tych samochodów w sprzęt służący do prowadzenia akcji ratowniczych.

Przykładowe rodzaje projektów

Poddziałanie V.1.1

1. budowa, przebudowa obiektów małej retencji, w tym retencji naturalnej (np. renaturyzacja przekształconych cieków wodnych, obszarów zalewowych oraz obszarów wodno-błotnych)
2. budowa, przebudowa urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej
3. budowa systemów zagospodarowania wód opadowych lub roztopowych w miejscu ich powstawania na obszarach miast poniżej 100 tys. mieszkańców
4. budowa lub modernizacja urządzeń dla celów ochrony przed pożarami lasów

5. rozwój regionalnego systemu monitorowania i wczesnego reagowania na sytuacje kryzysowe oraz prognozowania występowania zagrożeń

Poddziałanie V.1.2

1. wyposażenie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych będących w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym w samochody ratowniczo-gaśnicze niezbędne do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych oraz usuwania skutków zagrożeń naturalnych, w tym wyposażenie tych samochodów w sprzęt służący do prowadzenia akcji ratowniczych.

Typ beneficjentów

Poddziałanie V.1.1

- jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
- organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe
- spółki wodne
- PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne
- organizacje pozarządowe

Ze wsparcia w ramach poddziałania wyłączone są Państwowa Straż Pożarna i Ochotnicza Straż Pożarna.

Poddziałanie V.1.2

- jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
- organizacje pozarządowe

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

- wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki bezpośrednio związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych - łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu
- wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowane do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu
- wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)
85,00%

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

V.2 Gospodarka odpadami

Cel i uzasadnienie działania

Celem szczegółowym działania V.2 jest ograniczone składowanie odpadów w regionie. Interwencja przyczyni się do zapobiegania powstawaniu odpadów, przygotowania do ponownego ich użycia oraz intensyfikacji recyklingu i innych metod odzysku, a tym samym ograniczenia ilości odpadów kierowanych na składowisko odpadów, w tym odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Realizowane będą kompleksowe inwestycje w zakresie rozwoju systemu gospodarki odpadami komunalnymi realizowane w regionach gospodarki odpadami, w których nie przewidziano komponentu dotyczącego termicznego przekształcania odpadów, zapewniające zintegrowane podejście zgodne z hierarchią sposobów postępowania z odpadami na poziomie wynikającym ze zobowiązań z dyrektyw. Wspierane będą również inwestycje w zakresie gospodarki odpadami innymi niż komunalne. W ramach działania nie przewiduje się termicznego przekształcania odpadów.

Do kompleksowych projektów zalicza się projekty zaplanowane zgodnie z hierarchią sposobu postępowania z odpadami i umożliwiające osiągnięcie celu ramowej dyrektywy o odpadach¹⁹, obejmujące następujące elementy: selektywna zbiórka odpadów komunalnych (w tym papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło oraz odpady biodegradowalne), instalacje do odzysku, w tym recyklingu odpadów (w tym kompostownie dla odpadów organicznych), instalacje do odzysku energii lub instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w celu wydzielenia z nich frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku.

Realizacja projektów w ramach działania V.2 przyczyni się do wzrostu masy odpadów poddanych innym niż składowanie sposobom zagospodarowania, co wpłynie znacząco na zachowanie i poprawę jakości środowiska naturalnego, jak również na ochronę zasobów naturalnych.

Finansowane będą wyłącznie projekty wynikające z planu inwestycyjnego dotyczącego gospodarki odpadami komunalnymi opracowanego przez Zarząd Województwa Łódzkiego i uzgodnionego z ministrem właściwym do spraw środowiska, który będzie stanowił załącznik do planu gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego.

Przykładowe rodzaje projektów

1. budowa, modernizacja²⁰ lub przebudowa zakładów zagospodarowania odpadów w zakresie wdrożenia technologii odzysku, w tym recyklingu i unieszkodliwiania odpadów w procesach innych niż składowanie
2. budowa, przebudowa infrastruktury do selektywnej zbiórki i przetwarzania odpadów: szkła, metalu, tworzyw sztucznych, papieru, odpadów ulegających biodegradacji oraz pozostałych odpadów komunalnych w połączeniu z edukacją lokalnej społeczności objętej projektem w tym także promowanie ponownego użycia
3. budowa, przebudowa infrastruktury służącej do recyklingu, sortowania, kompostowania odpadów
4. budowa, przebudowa infrastruktury służącej do zbiórki, przetwarzania odpadów niebezpiecznych
5. kompleksowe projekty skierowane na poprawę gospodarki odpadami innymi niż komunalne poprzez zapobieganie powstawaniu odpadów, promowanie ponownego użycia, wdrażanie technologii odzysku, w tym recyklingu lub ostatecznego unieszkodliwiania odpadów
6. projekty z zakresu usuwania wyrobów zawierających azbest wraz z ich właściwym unieszkodliwieniem
7. projekty związane z likwidacją tzw. dzikich wysypisk

Typ beneficjentów

- jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
- podmioty wykonujące zadania jst
- spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS
- PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne
- przedsiębiorcy

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

- wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki bezpośrednio związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu
- wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowane do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu
- wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)
85,00%

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

Działanie VII.1 - Technologie informacyjno-komunikacyjne

VII.1.1 - Technologie informacyjno-komunikacyjne - ZIT

VII.1.2 - Technologie informacyjno-komunikacyjne

VII.1.3 - Technologie informacyjno-komunikacyjne - miasto Łódź

Cel i uzasadnienie działania

Celem szczegółowym działania jest zwiększone wykorzystanie e-usług publicznych, w tym informacji sektora publicznego, przez mieszkańców województwa łódzkiego.

W ramach działania VII.1 przewiduje się wsparcie rozwoju usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną (w szczególności usług o wysokim poziomie dojrzałości), w zakresie e-administracji (w tym systemów informacji przestrzennej), e-bezpieczeństwa, e-zdrowia.

Inwestycje w tym obszarze pozwolą na zwiększenie dostępności usług elektronicznych oraz wpłyną na poprawę stopnia ich wykorzystania przez mieszkańców województwa łódzkiego.

Zapewnienie interoperacyjności publicznych systemów teleinformatycznych oraz udostępnienie szerokiego zakresu usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną ułatwi mieszkańcom województwa dostęp do instytucji publicznych.

Wsparciem zostanie objęta także digitalizacja informacji sektora publicznego, będących w posiadaniu instytucji szczebla regionalnego i lokalnego, wraz z zapewnieniem powszechnego, otwartego dostępu do tych zasobów. Realizowane działania doprowadzą do wzrostu wykorzystania oraz jakości udostępnianych w postaci cyfrowej informacji sektora publicznego.

Uzyskanie wsparcia na digitalizację będzie uwarunkowane koniecznością udostępnienia do ponownego wykorzystania treści w postaci cyfrowej objętych zakresem projektu.

Inwestowanie w zasoby sprzętowe jednostki objętej wsparciem, tj. w tzw. „infrastrukturę informatyczną” będzie możliwe jedynie, o ile warunkować to będzie realizację celów

projektu, a przeprowadzona analiza wykaże niedostępność zasobów w ramach administracji publicznej.

Przedsięwzięcia realizowane w obszarze e-usług publicznych muszą być zgodne z przepisami z zakresu wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych, a także z zakresu dostępu do informacji publicznej i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego. Projekty polegające na dostosowaniu systemów teleinformatycznych do wymiany z Systemem Informacji Medycznej będą realizowane jedynie w przypadku nie dublowania się funkcjonalności przewidzianych w krajowych platformach.

Ponadto w ramach działania wykluczona jest realizacja inwestycji, w których wystąpić może ryzyko opóźnienia lub braku wdrożenia z powodu niejasności legislacyjnych odnoszących się do zakresu przedsięwzięcia.

Poddziałanie VII.1.1

Wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.

Poddziałanie VII.1.2

Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.

Poddziałanie VII.1.3

Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.

Przykładowe rodzaje projektów

1. Rozwój e-administracji:

- budowa systemów teleinformatycznych wraz z niezbędną infrastrukturą dla potrzeb elektronicznego obiegu dokumentów wraz z obiegiem spraw i pracy (workflow), modelowania i optymalizacji procesów w administracji
- publicznej
- budowa szeroko dostępnych dla obywateli regionalnych platform umożliwiających dostęp przez Internet do usług publicznych
- budowa teleinformatycznych systemów komunikacji (podpis elektroniczny, elektroniczna pieczęć oraz inne sposoby uwierzytelniania form elektronicznych)
- tworzenie, rozwijanie publicznych rejestrów referencyjnych, w tym systemów informacji przestrzennej
- rozwój infrastruktury informatycznej zapewniającej skuteczne mechanizmy zarządzania prawami dostępu do informacji i monitorowanie tego dostępu
- upowszechnienie systemów teleinformatycznych, pozwalających na szybką i sprawną wymianę danych pomiędzy różnymi podmiotami, umożliwiających poszerzenie zakresu spraw, które można zrealizować drogą elektroniczną
- budowa, przebudowa lub zakup systemów zapewniających bezpieczeństwo przechowywania danych cyfrowych

2. Rozwój i udostępnianie informacji sektora publicznego, zasobów nauki, kultury i dziedzictwa regionalnego:

- budowa, przebudowa lub zakup systemów teleinformatycznych służących digitalizacji zasobów, w tym kulturowych lub naukowych, będących w posiadaniu instytucji publicznych, a także zapewnienie powszechnego, otwartego dostępu do tych zasobów w postaci cyfrowej

3. Rozwój e-zdrowia:

- budowa, przebudowa lub zakup systemów teleinformatycznych służących rozwojowi usług medycznych umożliwiających m.in.:
 - wdrażanie nowych i modernizację posiadanych systemów teleinformatycznych
 - zapewnienie stałego dostępu do informacji o pacjentach (w tym tworzenie aplikacji dedykowanych pacjentom)
 - usprawnienie systemów teleinformatycznych przekazywania danych pomiędzy jednostkami placówek medycznych

Poddziałanie VII.1.3

1. Rozwój e-administracji:

- budowa systemów teleinformatycznych wraz z niezbędną infrastrukturą dla potrzeb elektronicznego obiegu dokumentów wraz z obiegiem spraw i pracy (workflow), modelowania i optymalizacji procesów w administracji publicznej
- budowa szeroko dostępnych dla obywateli regionalnych platform umożliwiających dostęp przez Internet do usług publicznych
- budowa teleinformatycznych systemów komunikacji (podpis elektroniczny, elektroniczna pieczęć oraz inne sposoby uwierzytelniania form elektronicznych)
- rozwój infrastruktury informatycznej zapewniającej skuteczne mechanizmy zarządzania prawami dostępu do informacji i monitorowanie tego dostępu
- upowszechnienie systemów teleinformatycznych, pozwalających na szybką i sprawną wymianę danych pomiędzy różnymi podmiotami, umożliwiających poszerzenie zakresu spraw, które można zrealizować drogą elektroniczną
- budowa, przebudowa lub zakup systemów zapewniających bezpieczeństwo przechowywania danych cyfrowych

2. Rozwój e-zdrowia:

- budowa, przebudowa lub zakup systemów teleinformatycznych służących rozwojowi usług medycznych umożliwiających m.in.:
 - wdrażanie nowych i modernizację posiadanych systemów teleinformatycznych
 - zapewnienie stałego dostępu do informacji o pacjentach (w tym tworzenie aplikacji dedykowanych pacjentom)

usprawnienie systemów teleinformatycznych przekazywania danych pomiędzy jednostkami placówek medycznych

Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.

Typ beneficjentów

Działanie VII.1

- jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
- organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe (wyłącznie w sytuacji, w której projekt nie będzie miał zasięgu krajowego)
- instytucje kultury
- szkoły wyższe
- jednostki naukowe
- archiwa państwowe
- podmioty lecznicze, w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, działające w publicznym systemie ochrony zdrowia
- organizacje pozarządowe

Poddziałanie VII.1.1

Poddziałanie VII.1.2

Poddziałanie VII.1.3

Miasto Łódź

Wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią:

- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
- organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe (wyłącznie w sytuacji, w której projekt nie będzie miał zasięgu krajowego)
- instytucje kultury
- szkoły wyższe
- jednostki naukowe
- archiwa państwowe
- podmioty lecznicze, w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, działające w publicznym systemie ochrony zdrowia
- organizacje pozarządowe

Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

- wydatki na infrastrukturę informatyczną, w tym również zakup komputerów – do wysokości 50% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki związane z dzierżawą pomieszczeń będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu

realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu

- wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)

Działanie VII.1

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych

Poddziałanie VII.1.1

95,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych

85,00% – w przypadku pozostałych projektów

Poddziałanie VII.1.2

85,00%

Poddziałanie VII.1.3

95,00%

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

VII.2 Infrastruktura ochrony zdrowia

Cel i uzasadnienie działania

Celem szczegółowym działania jest zwiększona dostępność i jakość usług zdrowotnych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby regionalne.

Rosnące zapotrzebowanie na usługi zdrowotne, jak również postępujący proces starzenia się społeczeństwa wskazuje na bezwzględną konieczność rozwoju usług zdrowotnych, przede wszystkim z zakresu świadczeń w ramach opieki długoterminowej, paliatywnej, hospicyjnej oraz geriatry. Ponadto z trendów epidemiologicznych wynika, że najistotniejszymi problemami zdrowotnymi osób dorosłych są wzmożona zachorowalność i umieralność z powodu chorób układu krążenia, nowotworowych, układu kostno-stawowego i mięśniowego, układu oddechowego, psychicznych. Dofinansowanie będzie dotyczyło infrastruktury ochrony zdrowia, w której udzielane są świadczenia zdrowotne w ww. zakresie

oraz współpracujących z nią jednostek diagnostycznych, a także w zakresie specyficznych zdiagnozowanych potrzeb regionalnych, wynikających z przeprowadzonej diagnozy sytuacji demograficzno-epidemiologicznej i zidentyfikowanych ograniczeń w dostępie do świadczeń zdrowotnych.

W ramach działania wspierane będą również projekty ukierunkowane na wszystkie problemy zdrowotne dorosłych i dzieci rozwiązywane w ramach świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (POZ). Projekty dotyczące POZ powinny przyczyniać się do rozwoju opieki koordynowanej w celu zapewnienia kompleksowej opieki zdrowotnej, poprzez wzmocnienie roli lekarza POZ jako kierującego i tworzenie większych struktur świadczeniodawców integrujących podstawową opiekę zdrowotną i ambulatoryjną opiekę specjalistyczną (AOS) z leczeniem szpitalnym. Ponadto projekty w zakresie POZ i AOS powinny uwzględniać wsparcie w zakresie środowiskowych form opieki (wyłącznie jako element większego projektu).

Wszystkie projekty w ramach działania muszą odzwierciedlać kierunek i priorytety strategiczne w zakresie świadczenia opieki zdrowotnej oraz zdrowia publicznego określone w *Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 – Krajowe ramy strategiczne (Policy paper)*. Ponadto projekty muszą być zgodne z Planem działań w obszarze zdrowia uzgodnionym przez Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia. Jednocześnie zakres projektów dofinansowanych w ramach działania musi wynikać ze zidentyfikowanych deficytów i potrzeb uwzględniających sytuację demograficzną i epidemiologiczną oraz z faktycznego zapotrzebowania i dostępności infrastruktury ochrony zdrowia na danym obszarze, potwierdzonych w mapach potrzeb zdrowotnych.

W drodze

wyjątku od ww. warunku dotyczącego map potrzeb, projekty w zakresie opieki koordynowanej mające na celu wzmocnienie POZ, AOS i środowiskowych form opieki mogą być współfinansowane od razu po przyjęciu przez Komitet Sterujący Planu działań, pod warunkiem, że diagnoza lub dane w dostępnych rejestrach medycznych umożliwiają weryfikację zasadności ich realizacji.

Przykładowe rodzaje projektów

1. budowa, przebudowa, remont infrastruktury ochrony zdrowia, w tym jej dostosowanie do potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami
2. zakup urządzeń medycznych, wyposażenia niezbędnego do udzielania świadczeń medycznych

Jako element projektu niezbędny do osiągnięcia celu realizowanego przedsięwzięcia możliwy będzie zakup oprogramowania i sprzętu IT.

Projekty polegające na dostosowaniu istniejącej infrastruktury ochrony zdrowia do obowiązujących przepisów będą niekwalifikowalne, chyba że ich realizacja będzie uzasadniona z punktu widzenia poprawy efektywności (w tym kosztowej) i dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej.

Typ beneficjentów

W ramach projektów dotyczących wsparcia podmiotów udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie geriatry, opieki długoterminowej oraz opieki paliatywnej i hospicyjnej:

podmioty wykonujące działalność leczniczą (w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt. 5 ustawy o działalności leczniczej)

W przypadku pozostałych projektów:

podmioty lecznicze działające jako przedsiębiorcy, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, jednostki budżetowe (zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt. 1-3 ustawy o działalności leczniczej)

lekarze i pielęgniarki, którzy wykonują swój zawód w ramach działalności leczniczej

Z wyżej wskazanych typów beneficjentów wyłączone są podmioty, które kwalifikują się do otrzymania wsparcia w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Dofinansowanie w ramach działania zostanie przyznane wyłącznie podmiotom wykonującym działalność leczniczą, które udzielają świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych adekwatnych do zakresu projektu. W przypadku podmiotu wykonującego działalność leczniczą, który planuje poszerzyć prowadzoną działalność, wymagane będzie zobowiązanie do posiadania umowy na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej objętych zakresem projektu finansowanych ze środków publicznych najpóźniej w kolejnym okresie kontraktowania świadczeń po zakończeniu realizacji projektu.

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

- wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych
- wydatki bezpośrednio związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu
- wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu
- wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)
86,00%

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

VIII.1 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29 roku życia przez powiatowe urzędy pracy

Cel i uzasadnienie działania

Celem szczegółowym działania jest wzrost zatrudnienia osób bezrobotnych, biernych zawodowo i poszukujących pracy.

W ramach Działania VIII.1 realizowane będą projekty pozakonkursowe powiatowych urzędów pracy.

Aby w sposób bardziej efektywny wykorzystać zasoby na rynku pracy, prowadzone będą działania zmierzające do poprawy szans na zatrudnienie osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotne, znajdujące się w grupie pierwszej (tzw. bezrobotni aktywni) lub drugiej (tzw. wymagający wsparcia) oddalenia od rynku pracy. Wsparcie osób bezrobotnych, zwłaszcza tych, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób po 50. roku życia, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach, będzie odpowiadało na zidentyfikowane u tych osób trudności i bariery oraz będzie się charakteryzowało zindywidualizowanym i kompleksowym podejściem do ich rozwiązania. W celu poprawy dostępu do rynku pracy prowadzone będą działania ukierunkowane na wzmocnienie umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, podnoszenie kompetencji i nabywanie kwalifikacji zawodowych oraz zdobywanie doświadczenia zawodowego. Oferowana pomoc będzie obejmowała instrumenty i usługi rynku pracy wskazane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z wyłączeniem robót publicznych. Ponadto, aby zwiększyć efektywność podejmowanych działań, szczególny nacisk zostanie położony na wysoką jakość oferowanych usług. Wsparcie będzie dopasowane do aktualnych potrzeb lokalnych rynków pracy, głównie poprzez efektywną współpracę z pracodawcami i innymi partnerami

Przykładowe rodzaje projektów

Programy aktywizacji zawodowej służące przywróceniu na rynek pracy osób, którym udzielane jest wsparcie:

1. instrumenty i usługi rynku pracy mające na celu zidentyfikowanie barier uniemożliwiających wejście lub powrót na rynek pracy, określenie ścieżki zawodowej oraz indywidualizację wsparcia:
 - a) pośrednictwo pracy
 - b) poradnictwo zawodowe
 - c) identyfikacja potrzeb poprzez indywidualne plany działania,
2. instrumenty i usługi rynku pracy służące podnoszeniu kompetencji i nabywaniu kwalifikacji zawodowych oraz ich lepszemu dopasowaniu do potrzeb rynku pracy, np. poprzez wysokiej jakości szkolenia
3. instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego:
 - a) staże
 - b) prace interwencyjne
 - c) wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy
4. instrumenty i usługi rynku pracy mające na celu rozwój samozatrudnienia:
 - a) środki w formie dotacji bezzwrotnej na podjęcie działalności gospodarczej, w tym koszty pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanego z podjęciem działalności gospodarczej

Typ beneficjentów

Powiatowe samorządowe jednostki organizacyjne - powiatowe urzędy pracy

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

Nie dotyczy

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)

100%

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

IX.2 - Usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

IX.2.1 - Usługi społeczne i zdrowotne

IX.2.2 - Usługi społeczne i zdrowotne - ZIT

Cel i uzasadnienie działania

Działanie IX.2

Działanie ma za zadanie realizację dwóch celów szczegółowych. Pierwszym jest poprawa dostępu do realizowanych w regionie usług społecznych ograniczających ubóstwo i wykluczenie społeczne.

Drugi cel to poprawa dostępu do usług zdrowotnych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby w regionie.

Poddziałanie IX.2.1

Wsparcie w ramach poddziałania poprawi dostęp do usług, co w konsekwencji pozwoli na zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej w regionie, a także przyczyni się do wzrostu jakości świadczonych usług.

Wsparcie w zakresie usług społecznych oraz warunki jego realizacji będą zgodne z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020 z zastrzeżeniem, że projekty realizowane przez ośrodki pomocy społecznej (OPS) i powiatowe centra pomocy rodzinie (PCPR) mogą obejmować wyłącznie usługi, których realizacja należy do OPS i PCPR na podstawie przepisów prawa krajowego.

Pomoc ograniczona będzie głównie do wsparcia form zdeinstytucjonalizowanych i będzie realizowana zgodnie z założeniami europejskich zasad przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej. Możliwe będzie również wsparcie samego procesu tworzenia form zdeinstytucjonalizowanych.

W doborze usług społecznych duży nacisk położony zostanie na indywidualizację wsparcia, tak żeby jego zakres w jak największym stopniu był dostosowany do potrzeb poszczególnych osób.

W przypadku usług kierowanych do rodzin prowadzona będzie kompleksowa praca z rodziną, polegająca na świadczeniu usług asystenta rodzinnego, specjalisty pracy z rodziną, świadczenie usług poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, organizacja grup samopomocowych i grup wsparcia. Niezbędne będą również działania mające na celu zapewnienie czasowej opieki dzieciom i ich wychowania w przypadkach niemożności sprawowania tej opieki przez rodziców. Planuje się podjęcie współpracy z rodzinami zastępczymi i udzielanie im wszechstronnej pomocy w wykonywanych przez nie zadaniach. Dodatkowo wsparcie skierowane będzie do kandydatów na rodziców zastępczych w celu ich przygotowania do przyjęcia dzieci.

W ramach usług społecznych planuje się również poprawę jakości pomocy kierowanej do dzieci powyżej 3. roku życia i młodzieży wywodzących się z rodzin patologicznych lub mających trudną sytuację materialną obejmując ich kompleksowymi działaniami

wychowawczymi, opiekuńczymi, edukacyjnymi i profilaktycznymi. Działania adresowane do tej grupy docelowej ukierunkowane będą na rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (przede wszystkim w wieku szkolnym). Placówki wsparcia dziennego powinny stanowić integralną całość z lokalnym systemem wsparcia rodziny.

Wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym oraz liczby osób przewlekle chorych stawia wyzwania związane z zapewnieniem właściwej opieki nad osobami zależnymi lub niesamodzielnymi, w tym osobami z niepełnosprawnościami i starszymi. W ramach usług medyczno-opiekuńczych, przewidziane będą działania przyczyniające się do zwiększenia samodzielności osób zależnych lub niesamodzielnych i w następstwie umożliwiające ich opiekunom powrót na rynek pracy. Planuje się wzrost jakości i dostępności usług, w tym spersonalizowanych usług asystenckich, usług w środowiskowych domach samopomocy lub innych alternatywnych placówkach opieki, a także rozwój wszelkiego rodzaju inicjatyw oddolnych aktywizujących społecznie osoby starsze i z niepełnosprawnościami. Wsparcie dla usług mieszkalnictwa wspomaganego będzie dotyczyło: usług w mieszkaniach chronionych oraz mieszkaniach treningowych o określonym czasie pobytu (treningi nauki samodzielności, poradnictwo, praca socjalna) i mieszkaniach wspieranych o stałym lub okresowym pobycie dla osób starszych i z niepełnosprawnościami, niesamodzielnych i wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych. Ponadto, zgodnie z założeniami Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 – Krajowe Ramy Strategiczne, zaplanowano realizację działań związanych z rozwojem usług w ramach opieki długoterminowej. Działania te nakierowane będą na świadczenie usług w warunkach domowych, w środowisku naturalnym, a także przygotowanie najbliższego środowiska społecznego do pomocy osobom zależnym lub niesamodzielnym.

Mając na uwadze profilaktykę dzieci w zakresie wczesnego wykrywania wad rozwojowych i ich rehabilitację zaplanowano działania prowadzące do zwiększenia dostępności usług zdrowotnych w tym zakresie. Wsparcie adresowane będzie w szczególności do dzieci z rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Niezwykle istotne jest stworzenie kompleksowego systemu oddziaływań diagnostycznych, leczniczo-rehabilitacyjnych i terapeutyczno-edukacyjnych skierowanych zarówno do dzieci jak również ich rodzin, które mogą prowadzić do całkowitego wyrównania zaburzeń rozwojowych u niektórych dzieci lub też ograniczyć prawdopodobieństwo ich niezdolności do samodzielnego funkcjonowania w późniejszym życiu. Wczesne wykrycie wad rozwojowych pozwoli na uniknięcie niepełnosprawności wśród dzieci. Opieka nad dzieckiem niepełnosprawnym jest częstym powodem zaprzestania aktywności zawodowej przez jedno z rodziców/opiekunów, tak więc zaproponowane wsparcie przyczyni się do poprawy sytuacji na rynku pracy osób sprawujących opiekę nad chorym dzieckiem.

Poddziałanie IX.2.2

Wsparcie w ramach poddziałania poprawi dostęp do usług, co w konsekwencji pozwoli na zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej, a także przyczyni się do wzrostu jakości świadczonych usług.

Wsparcie w zakresie usług społecznych oraz warunki jego realizacji będą zgodne z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i

zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020 z zastrzeżeniem, że projekty realizowane przez

ośrodki pomocy społecznej (OPS) i powiatowe centra pomocy rodzinie (PCPR) mogą obejmować wyłącznie usługi, których realizacja należy do OPS i PCPR na podstawie przepisów prawa krajowego.

Pomoc ograniczona będzie głównie do wsparcia form zdeinstytucjonalizowanych i będzie realizowana zgodnie z założeniami europejskich zasad przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej. Możliwe będzie również wsparcie samego procesu tworzenia form zdeinstytucjonalizowanych.

W doborze usług społecznych duży nacisk położony zostanie na indywidualizację wsparcia, tak żeby jego zakres w jak największym stopniu był dostosowany do potrzeb poszczególnych osób.

W ramach usług społecznych planuje się poprawę jakości pomocy kierowanej do dzieci powyżej 3. roku życia i młodzieży wywodzących się z rodzin patologicznych lub mających trudną sytuację materialną obejmując ich kompleksowymi działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi, edukacyjnymi i profilaktycznymi. Działania adresowane do tej grupy docelowej ukierunkowane będą na rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (przede wszystkim w wieku szkolnym). Placówki wsparcia dziennego powinny stanowić integralną całość z lokalnym systemem wsparcia rodziny.

Wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym oraz liczby osób przewlekle chorych stawia wyzwania związane z zapewnieniem właściwej opieki nad osobami zależnymi lub niesamodzielnymi, w tym osobami z niepełnosprawnościami i starszymi. W ramach usług medyczno-opiekuńczych, przewidziane będą działania przyczyniające się do zwiększenia samodzielności osób zależnych lub niesamodzielnych i w następstwie umożliwiające ich opiekunom powrót na rynek pracy. Planuje się wzrost jakości i dostępności usług, w tym spersonalizowanych usług asystenckich, usług w środowiskowych domach samopomocy lub innych alternatywnych placówkach opieki a także rozwój wszelkiego rodzaju inicjatyw oddolnych aktywizujących społecznie osoby starsze i z niepełnosprawnościami. Wsparcie dla usług mieszkalnictwa wspomaganego będzie dotyczyło: usług w mieszkaniach chronionych oraz mieszkaniach treningowych o określonym czasie pobytu (treningi nauki samodzielności, poradnictwo, praca socjalna) i w mieszkaniach wspieranych o stałym lub okresowym pobycie dla osób starszych i z niepełnosprawnościami, niesamodzielnych i wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych. Ponadto zgodnie z założeniami Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 – Krajowe Ramy Strategiczne zaplanowano realizację działań związanych z rozwojem usług w ramach opieki długoterminowej. Działania te nakierowane będą na świadczenie usług w warunkach domowych, w środowisku naturalnym, a także przygotowanie najbliższego środowiska społecznego do pomocy osobom zależnym lub niesamodzielnym.

Łączne wydatki na usługi społeczne nie mogą przekroczyć 40% alokacji na Poddziałanie IX.2.2.

W ramach Poddziałania wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.

Przykładowe rodzaje projektów

Poddziałanie IX.2.1

1. rozwój usług wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej służących pomocy w pokonywaniu trudnych sytuacji życiowych
2. rozwój usług placówek wsparcia dziennego oraz innych alternatywnych form opieki dla dzieci (powyżej 3. roku życia) i młodzieży służących integracji społecznej oraz zapobieganiu patologiom.
3. rozwój usług medyczno-opiekuńczych dla osób zależnych lub niesamodzielnych, w tym osób starszych lub z niepełnosprawnościami służących zaspokojeniu rosnących potrzeb wynikających z niesamodzielności⁴⁰.
4. rozwój usług świadczonych w ramach wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i z niepełnosprawnościami – wdrożenie programów zdrowotnych.

Poddziałanie IX.2.2

5. rozwój usług placówek wsparcia dziennego oraz innych alternatywnych form opieki dla dzieci powyżej 3. roku życia) i młodzieży służących integracji społecznej oraz zapobieganiu patologiom
6. rozwój usług medyczno-opiekuńczych dla osób zależnych lub niesamodzielnych, w tym osób starszych lub z niepełnosprawnościami służących zaspokojeniu rosnących potrzeb wynikających z niesamodzielności

Typ beneficjentów

Poddziałanie IX.2.1 W przypadku typu projektu 1:

- powiatowe samorządowe jednostki organizacyjne – powiatowe centra pomocy rodzinie
- gminne samorządowe jednostki organizacyjne – ośrodki pomocy społecznej

W przypadku typu projektu 2, 3, 4:

- instytucje pomocy i integracji społecznej
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, związki i stowarzyszenia jst
- organizacje pozarządowe i podmioty ekonomii społecznej, statutowo świadczące usługi na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, statutowo świadczące usługi na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- podmioty lecznicze rozumiane, jako podmioty wskazane w art. 4 bądź podmioty wykonujące działalność leczniczą zgodnie z art.5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej

Poddziałanie IX.2.2

- instytucje pomocy i integracji społecznej

- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, związki i stowarzyszenia jst
- organizacje pozarządowe i podmioty ekonomii społecznej, statutowo świadczące usługi na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, statutowo świadczące usługi na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- podmioty lecznicze rozumiane, jako podmioty wskazane w art. 4 bądź podmioty wykonujące działalność leczniczą zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

Nie dotyczy

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)

Poddziałanie IX.2.1

85,00% - w przypadku typu projektu 1

95,00% - w przypadku typu projektu 2

90,00% - w przypadku typu projektu 3

95,00% - w przypadku typu projektu 4

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.

Poddziałanie IX.2.2

95,00% - w przypadku typu projektu 1

90,00 % - w przypadku typu projektu 2

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Poddziałanie IX.2.1

Minimalna wartość projektu:

100 000 – w przypadku typu projektu 1

nie dotyczy – w przypadku typów projektu 2, 3 i 4

Poddziałanie IX.2.2

Nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Poddziałanie IX.2.1

Minimalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu:

100 000 – w przypadku typu projektu 1

nie dotyczy – w przypadku typów projektu 2, 3 i 4

Poddziałanie IX.2.2

Nie dotyczy

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy

IX.3 - Rozwój ekonomii społecznej

IX.3.1 - Miejsca pracy w sektorze ekonomii społecznej

IX.3.2 - Koordynacja ekonomii społecznej

Cel i uzasadnienie działania

Działanie IX.3

Celem szczegółowym działania jest powstanie nowych i trwałych miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej.

Poddziałanie IX.3.1

Wsparcie w ramach Poddziałania IX.3.1 skupi się na zwiększeniu dostępu do bezzwrotnych dotacji na tworzenie miejsc pracy w podmiotach ekonomii społecznej. Możliwe też będzie korzystanie z usług opiekuna lub mentora oraz szkoleń zawodowych, co na podstawie doświadczeń z realizacji projektów w perspektywie finansowej 2007-2013 uznano za istotny element wsparcia. Realizowane będzie kompleksowe przygotowanie uczestników wsparcia do prowadzenia działalności gospodarczej, głównie poprzez zapewnienie wysokiej jakości szkoleń i doradztwa dostosowanych do indywidualnych potrzeb oraz zapewnienie dostępu do usług animacyjnych i inkubacyjnych, co przełoży się w końcowym efekcie na trwałość wsparcia.

Realizowane będą również zintegrowane usługi mające na celu wzmocnienie potencjału istniejących przedsiębiorstw społecznych. Wsparcie skupi się na doradztwie prawnym i biznesowym, które jest niezbędne do rozwoju ich działalności. Ponadto przewiduje się wsparcie na rzecz podnoszenia kwalifikacji i doświadczenia zawodowego pracowników PES, co wspomże procesy podejmowania inwestycji rozwojowych. Wsparcie w tym zakresie będzie prowadzone w oparciu o przygotowaną dla PES indywidualną diagnozę potrzeb. Zakres wsparcia oraz warunki jego realizacji będą zgodne z Wytocznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.

Poddziałanie IX.3.2

W ramach działań koordynacyjnych tworzone będą regionalne sieci współpracy OWES, regionalne sieci podmiotów ekonomii społecznej oraz sieci kooperacji podmiotów ekonomii

społecznej o charakterze reintegracyjnym. Inicjowana będzie współpraca między podmiotami ekonomii społecznej a ich otoczeniem.

Organizowane będą przedsięwzięcia służące zwiększeniu widoczności podmiotów ekonomii społecznej jako dostawców produktów i usług. Realizowana będzie współpraca w zakresie tworzenia lokalnych planów rozwoju ekonomii społecznej, stosowania klauzul społecznych, zlecania zadań podmiotom ekonomii społecznej.

Dodatkowo wyznaczone będą kierunki rozwoju ekonomii społecznej.

Zakres wsparcia będzie zgodny z Wytocznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.

Przykładowe rodzaje projektów

Poddziałanie IX.3.1

1. świadczenie usług zmierzających do inicjowania tworzenia podmiotów ekonomii społecznej (usługi animacyjne i usługi inkubacyjne):

- a) działania animacyjne
- b) szkolenia, doradztwo indywidualne i grupowe w zakresie inicjowania tworzenia nowych podmiotów ekonomii społecznej
- c) działania inkubacyjne

2. udzielanie wsparcia finansowego i doradczo-szkoleniowego na tworzenie miejsc pracy w podmiotach ekonomii społecznej obejmujące:

- a) bezzwrotne dotacje na utworzenie miejsca pracy
- b) finansowe wsparcie pomostowe służące pokryciu bieżących wydatków
- c) wsparcie szkoleniowo-doradcze:
 - szkolenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej
 - pomoc w przygotowaniu biznesplanu
 - doradztwo w sprawie bieżących zagadnień związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa
 - pomoc w nawiązywaniu kontaktów biznesowych
 - mentoring na etapie zakładania i w pierwszych miesiącach działania przedsiębiorstwa
 - szkolenia zawodowe

3. świadczenie usług dla istniejących podmiotów ekonomii społecznej, służące wzmocnieniu ich potencjału (usługi biznesowe):

- d) doradztwo prawne, biznesowe, finansowe, w tym przygotowanie do korzystania PES z mikropożyczek
- e) podnoszenie kwalifikacji i doświadczenia zawodowego kadry zarządzającej, pracowników i wolontariuszy PES (np. szkolenia, staże, praktyki, wizyty studyjne)
- f) doradztwo w zakresie rozwijania kompetencji społecznych pracowników PES, dotyczące budowania powiązań kooperacyjnych

Poddziałanie IX.3.2

Koordinacja działań na rzecz sektora ekonomii społecznej w regionie w zakresie zgodnym z krajowymi horyzontalnymi wytycznymi określonymi przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.

Typ beneficjentów

Poddziałanie IX.3.1

Instytucje wsparcia lub rozwoju ekonomii społecznej – akredytowane ośrodki wsparcia ekonomii społecznej

Poddziałanie IX.3.2

Wojewódzka samorządowa jednostka organizacyjna – Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

Poddziałanie IX.3.1

Nie dotyczy

Poddziałanie IX.3.2

Łączny budżet na działania koordynacyjne w obszarze ekonomii społecznej nie może przekroczyć kwoty 5 040 000 zł, przy czym średnioroczne wydatki na działania koordynacyjne nie mogą być wyższe niż kwota 720 000 zł.

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)

Poddziałanie IX.3.1

95,00% – bez uwzględnienia środków na dotacje i finansowe wsparcie pomostowe, które są dofinansowane w 100%

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.

Poddziałanie IX.3.2

85,00%

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.

Minimalna/Maksymalna wartość projektu (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Instrumenty finansowe

Nie dotyczy